

Ključ Jugoslavije

25. junija bo v Bosni in Hercegovini referendum, na katerem bodo volilci s tajnim glasovanjem določili kandidata za člana predsedstva SFRJ iz te republike. Na to demokratično odločitev SZDL se je takoj odzvalo predsedstvo mladine na sarajevski univerzi in za mogoča kandidata predlagali dr. Zdravka Greba in, če verjame ali ne, že odpisanega dr. Nenada Kecmanovića. Odločitev je v Skenderiji burno pozdravilo 1500 udeležencev javne seje univerzitetne konference ZSM.

Kaže, da vsaka nova bosansko-hercegovska politična ali gospodarska afeta pošlje nov sunek vetra v jadra komaj in s težavo splovljene barke demokracije v tej republiki. Pot do demokracije s pomočjo afer je nedvomno boleča, vendar je tudi to eden od načinov. Seveda tisti, ki so sprožili primere Agrokomerc, Neum, Moševac, Kecmanović, Kurtović itd., se zdaleč niso imeli demokratičnih namenov in teženj (prej nasprotje), toda med pranjem umazane perila te ali one bosansko-hercegovske dinastije

se je prebudila desetletja strahovana javnost te republike. Še posebej glasni so bili, so in bodo študentje s svojim časopisom Valter, nekakšno tamkajšnje Mladino.

Bosna in Hercegovina je v zdajšnjem jugoslovanskem merjenju moči stala pomembna republika. Zaradi nacionalne troedinosti (V BiH žive Srbi, Muslimani in Hrvatje) je veljala in še velja za nekakšen ključ Jugoslavije. Zaradi troedinosti je moral in mora v tej republiki za vsako ceno vladati mednacionalni mir. Tega pa je najlaže doseči z monolitizmom, z avtomatičnimi delitvami oblasti po nacionalnem ključu. Ta je šel včasih tako daleč, da je, recimo, v podjetju, ki je imelo tri snazilke, morala biti ena Muslimanka, druga Hrvatica, tretja pa Srbkinja. Metla v roki seveda ni kakšna oblast, kruh pa je. Ta mora biti porazdeljen enakopravno.

Z izbruhom nacionalizma v Jugoslaviji je Bosni in Hercegovini kurzna vrednost še narasla. Tega se vsi zavedajo, najbolj pa seveda Srbija in Hrvatska, ki imata v tej republiki svo-

ji manjšini, če lahko temu tako rečemo.

Scenarij, kako potegniti zaenkrat še neutravno BiH v jugoslovanske razprtije, je znan in dokaj preprost. Muslimane, ki so tam večinski narod, je treba spodbuditi k še večji homogenizaciji. Muslimanska agresivnost, ki je ni mogoče v celoti zanikati in ki nedvomno izvira tudi iz donedavne druzerazrednosti ljudi, katerih predniki so svoj čas prestopili v islam, bi ob pravem trenutku in s pravo afero postala isti razlog, ki bi Srbijo in Hrvaško prisilil, da bi se zavzeli vsaka za svoj narod v »temačnem vlatetu«, kot radi rečejo geografsko osrednji jugoslovanski republikani.

Več kot en znak je, da so to zaigralno vrstico namestili in tudi prižgali v Beogradu. Potem ko se je izvoz revolucije v Bosno in Hercegovino ponesrečil (Solevića in tovarišev niso pustili v Jajce), homo v kratkem priče še agresivnejšim poskusom srbske aneksije Bosne in Hercegovine, ključa Jugoslavije. Zanimivo je, da bodo v tej operaciji veliko vlogo odigrali zlasti Muslimani, narod, ki bi ob morebitni ne več neutravnosti vlogi BiH v Jugoslaviji pravzaprav ostal brez težko pridobljene, od Tita dane domovine in nacionalnosti. Tisti, ki ne navijajo za Beograd, stavijo predvsem na karto, da se Muslimani tega več kot zavedajo.

M. BAUER

(Pre)kasno pranje v kočevski Opremi

Z novinarske konference — Rešitev le v ukrepu družbenega varstva?

KOČEVJE — Vodstvo Opreme je sklicalo 24. maja tiskovno konferenco o težavah kočevske Opreme. Izkazalo pa se je, da je namenjena tudi ocenjevanju poročanja v sredstvih obveščanja. Sedanje vodstvo Opreme ni bilo zadovoljno s tistim, kar je bilo objavljeno v Delu (da je bil hud udarec za Opremo odhod direktorja pred letom dni, ker je takratni direktor obvladoval trenja, usklajeval medsebojna razmerja in firmo vodil v zanesljivo prihodnost itd.), bivšemu direktorju, sedanjemu predsedniku občinske skupščine Kočevje Alojzu Erzenju ni bilo prav, kar je poročal radio (računovodkinja Opreme pa je potrdila, da so bili podatki, objavljeni v radiu, točni), pripombe na pisanje v Dolenjskem listu pa bodo znane šele te dni.

Sedanji direktor Opreme Cveto Lipovec je med drugim poudaril, da Oprema ni znala pritegniti strokovnjakov, ko ji je šlo še dobro. Tako Opreme ni uspelo kadrovsko okrepiti do danes. Razen tega so vzrok za težave investicije v tozilih Sintep in Lesna predelava, ki se doslej še niso pokazale upravičene, čeprav ni trdil, da bi šlo za zgrešene investicije. Povzročile so nelikvidnostne in druge težave. Morda pa se bo kdaj izkazalo celo, da so bile upravičene. Izgubil je upanje, da se dajo zadeve razrešiti po normalni poti, in vidi rešitev v ukrepih družbenega varstva.

Ostali odgovorni delavci Opreme so se z direktorjem izjavljajo v glavnem strinjali. Razen tega so nekateri bolj, drugi manj odločno in določno zagotavljali, da je za sedanje težave krivo predvsem prejšnje vodstvo, predvsem prejšnji direktor, sedanji predsednik občinske skupščine Alojz Eržen.

Alojz Eržen pa je poudaril, da mu ni vseeno, kaj se govori in objavlja o Opremi, saj je bil njen direktor skoraj 12 let, vse do lani. Iz Opreme ni odšel zaradi (zgrešenih) investicij in zadolženosti podjetja, ampak zaradi ožjega kroga sodelavcev, ki jih ni mogel prepričati o potrebi po nadaljnjem razvoju Opreme. Med drugim je dejal tudi: »Kategorično izjavljam, da investicije v Opremi niso bile zgrešene, res pa je, da so bile pozne.« očitno je s tem mislil investicije v Sintepu »kadra pa se v Opremo ni dalo pripeljati, ker so temu nasprotovali vsi vodje tozdrov in obratov, ki so se bali visokostrokovnega kadra. Del krivde prevzamem nase, čeprav je za vse krivo to, da sem bil pogosto predobro.« Nadalje je izrazil prepričanje, da bo vse razrešil ukrep družbenega varstva in da bo Oprema sploh iz težav najkasneje v letu dni.

Več udeležencev v razpravi, tudi Alojz Eržen, je povedalo, da so bile v Opremi že od nekaj težnje, da bi se tozdro osamosvojili v samostojna podjetja. Prihajalo je od ostrih trenj in celo štrajkov. Več odgovornih delavcev in strokovnjakov je dalo odpoved. Delavci pa zahtevajo spet po svoje, kdo vse naj gre iz podjetja, ker temu ali onemu strokovnjaku onemogoča delo, ki bi potegnilo kolektiv iz težav.

JOŽE PRIMC

V OPREMI ŽE DRUŽBENO VARSTVO

KOČEVJE — Sklep o uvedbi začasnega ukrepa družbenega varstva v Opremi Kočevje je sprejel zbor družbenega dela občinske skupščinske skupščine Kočevje v petek, 26. maja. Z njim je razrešil dolžnosti vse direktorje, kolikor jih ni nekaj ur prej razrešil na njihovo zahtevo delavski svet Opreme, odstavil pa je tudi vse delavce s posebnimi pooblastili. Za predsednika začasnega organa družbenega varstva je imenoval Božidarja Zajca, diplomiranega ekonomista iz Novega mesta. Med drugim je bil sprejet tudi sklep, da je potrebno ugotoviti, kdo vse je za sedanje stanje odgovoren, o tej analizi pa bo spet razpravljal zbor združenega dela. Varstveni ukrep je sprejet za obdobje enega leta.

T. J.

NOVI DEVIZNI TEČAJI

Tečajna lista št. 102
z dne 29. maja 1989

država	valuta	tečaj	za devize, efektivno, črke, kreditna pisma		
			tečaj	in poštne nakaznice	prodajni
Avstralija	a. dolar	1	10440.20	10455.88	10471.56
Avstrija	šiling	100	99655.94	99805.65	99955.36
Kanada	dolar	1	11733.77	11751.40	11769.03
Danska	krona	100	180099.56	180370.12	180640.68
Finska	marka	100	315718.41	316192.70	316666.99
Francija	frank	100	207680.38	207992.37	208304.36
ZR Nemčija	marka	100	701479.35	702533.15	703586.95
Grčija	drahma	100	8247.20	8259.59	8271.98
Irsko	tunt	1	18789.51	18817.74	18845.97
Italija	lira	100	971.51	972.97	974.43
Japonska	jen	100	9893.18	9906.04	9922.90
Kuvajt	kv. dinar	1	47498.44	47569.79	47641.14
Nizozemska	gulden	100	623178.57	624114.74	625050.91
Norveška	krona	100	195265.49	195558.83	195852.17
Portugalska	escudo	100	8510.53	8522.31	8536.09
Švedska	krona	100	209013.17	209327.16	209641.15
Švica	frank	100	803838.30	805045.87	806253.44
V. Britanija	funt	1	22097.51	22130.71	22163.91
ZDA	dolar	1	14107.99	14129.18	14150.37

Naša anketa

Odloči naj podjetje samo

Že slaba tretjina vseh delovnih organizacij v Jugoslaviji izplačuje osebne dohodke v dveh delih. Markovičeva zvezna vlada je pred kratkim sporočila, da osebnih dohodkov nikakor ne misli omejevati, da pa vztraja na enkratnem mesečnem izplačilu. Dvokratno izplačilo da povečuje inflacijo in nasploh ni dobro za naše gospodarske tokove. Vlada ima gotovo prav, toda živimo v pogojih blizu 1.500-odstotne letne inflacije, s plačili, ki so tako mizerne, da jih je iz zdravstvenih razlogov bolje ne preračunavati v kakšno od trdnih valut, po več ali manj svetovnih cenah. Dvokratno izplačilo osebnih dohodkov vsaj majheno zavira inflacijsko žretnje vsebine kuverte, pa še občutek, da dobimo miloščno namesto plače, je morda nekoliko ublažen. Gospodarstvu pa dvokratno izplačilo lajša likvidnostne težave. Bo ob vsem tem vlada lahko vztrajala pri svoji zahtevi?

ALOJZ OVEN, tehnolog, Pionir Novo mesto: »Z vidika delavca, ki mu težko zaslužen denar zaradi inflacije hitro polzi iz rok, še predno je prejel mesečno plačo v roke, se vsekakor strinjam s štirinajstrednjenimi ali tedenskimi akontacijami, seveda pa potem, ko bomo prej skupaj ugotovili, če nam s tem povečana administracija ne bo požrla še več. Nikakor pa se ne strinjam, da o načinu izplačevanja odločajo v federaciji. O tem morajo sklepati delavci sami.«

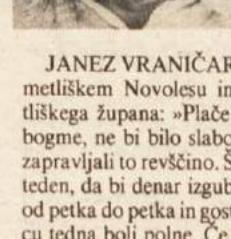
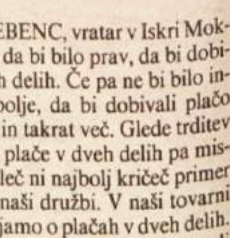
BRANKA JANEŠ, vodja finančno-računovodske službe v Opremi Kočevje: »Pri nas že sedem mesecev izplačujemo osebne dohodke dvakrat na mesec. Razmišljamo celo, da bi uvedli izplačilo trikrat na mesec, kar bi še ugodneje vplivalo na našo likvidnost. Nasprotovanj v kolektivu ni bilo. Menimo tudi, da bi bilo pošteno obravnati obresti za čas do dviga, saj izplačujemo osebne dohodke za nazaj, s čimer delavec vsak dan zaradi inflacije izgubi odstotek plače.«

JOŽE BREŽAN, šofer pri Konfekciji Lisca, Sevnica: »Mislim, da ni res, da se večja inflacija, če bi plače dobivali večkrat na mesec. Zakaj neki imajo tedenske plače na zahodu, kjer se spoznajo na gospodarstvo malo bolj kot pri nas, vsaj tako kaže, če primerjamo njihove in naše plače. Res pa je, da bi morali pri nas več zaslužiti, če bi hoteli izplačevanje morda celo vsak teden, sicer bi mislili, da gre za žepnino.«

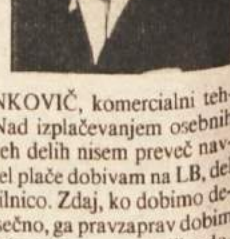
POLDE GREBENC, vratar v Iskrri Mokronog: »Mislim, da bi bilo prav, da bi dobivali plače v dveh delih. Če pa ne bi bilo inflacije, bi bilo bolje, da bi dobivali plačo enkrat mesečno in takrat več. Glede trditve o neprimernosti plače v dveh delih pa mislim, da to še zdaleč ni najbolj kriček primer nezakonitosti v naši družbi. V naši tovarni se še ne pogovarjamo o plačah v dveh delih. Mislim, da bi bili delavci za, če bi glasovali o takšnem predlogu.«

JANEZ VRANČIČ, delavec v metliškem Novolesu in kandidat za metliškega župana: »Plače v dveh delih? To, bogme, ne bi bilo slabo. Bi lahko večkrat zapravljali to revščino. Še bolje bi bilo vsak teden, da bi denar izgubljali vrednost samo od petka do petka in gostilne bi bile ob koncu tedna bolj polne. Če bi mene izvolili za župana, bi dal ljudem predvsem višje plače, zlasti pa v kakšni pravi valuti. Bolje orej v roki, kot vabej v Dubrovniku.«

MITJA JANKOVIČ, komercialni tehnik iz Artiča: »Nad izplačevanjem osebnih dohodkov v dveh delih nisem preveč navdušen. Sedaj del plače dobivam na L.B. del na interno hranilnico. Zdej, ko dobimo denar dvakrat mesečno, ga pravzaprav dobim v štirih delih. Tako niti ne vme, koliko dobim in kdaj porabim. Zdej se govori o tem, da bi preprečili dvokratno izplačevanje OD. Mislim, da tega ne bi smela določati vlada, ampak bi se moralo vsako podjetje samo odločiti.«

ZK je za zdravo politično tekmo

Miloš Prosenec, sekretar PCK ZKS, na seji OK Brežice: ZK odstopa od političnega monopola, ne odpoveduje pa se svoji družbenopolitični vlogi

BREŽICE — Zadnje seje občinskega komiteja ZKS se je udeležil tudi Miloš Prosenec, sekretar predsedstva PCK ZKS Slovenije, ki je brežičkim komunistom predstavil stališča tega komiteja o političnem pluralizmu in o prenovi Zveze komunistov, to je o dveh temah, o katerih se v Sloveniji na veliko razpravlja.

Miloš Prosenec je v razginitvi stališč cekača poudaril, da se je s starim vzorcem socializma izčrpal tudi stari vzorec partije. Misel je ponazoril z zgornjim podatkom, da je Zveza v nekaj mesecih letošnjega leta izgubila 3600 članov, medtem ko se jim je pridružilo le 51 novih članov. »Tako stanje,« je dejal Prosenec, »je pravzaprav v nasprotju s priznanji in podporo, ki sta jih v zadnjem času deležna Zveza komunistov Slove-

ZKS, je poudaril, da ni pomembno, če se članstvo ne strinja v vseh točkah dokumenta, če ob tem sprejema osnovno razvojno filozofijo. Izrazil je tudi prepričanje, da sedanja toga organiziranost ne ustreza sodobnim političnim procesom v naši družbi. Organizacija mora temeljiti na članu, ki ga ne bo omejevalo obvezno posvetovanje z osnovnim okoljem.

B. DUŠIČ

K VOJAKOM PO ŠTUDIJU

LJUBLJANA — Po spremenjenem zakonu o vojaški obveznosti bodo lahko študenti nekaterih fakultet ter visokih in višjih šol služili vojaški rok po končanem študiju. Določilo se nanaša na šole, v katerih slušatelji dobijo znanja, ki jih ni mogoče dobiti v JLA. Po dosedanjih informacijah naj bi v šolskem letu 1989/90 veljalo za naslednje stroke: medicino, veterino, strojništvo in elektrotehniko.

Nujno več poguma

O osnutkih dopolnilni ustave SRS v Pionirju

NOVO MESTO — Razprave o osnutku dopolnilni ustave SR Slovenije, ki jo je kot prvo v novomeških delovnih organizacijah organiziral občinski svet Zveze sindikatov Novo mesto skupaj s konferenco osnovnih organizacij sindikata GIP Pionir prejšnje sredo, se je udeležilo sorazmerno malo Pionirjevih predstavnikov, bila pa je zunanja udeležba dokaj močna. Uvod v razpravo in njen potek je vodil član republiške ustavne komisije Uroš Dular. Prav zaradi strukture občinstva se je razprava vrtela okoli nekaterih načelnih vprašanj v zvezi s spremembami. Se pravi, da se z ustavnimi amandmaji, ki do podrobnosti posegajo v vse pore družbenega življenja, izgublja smisel ustave, ki naj bi bila kratka, načelna in trajna. Izražena je bila celo bojazan, da se bomo s temi dopolnili tako zapletli, da bo ustava s sedanji amandmaji postala celo ovira pri sprejemanju nove ustave čez nekaj let. Prav zato naj bi bili amandmaji pogumnejši in naj bi vsebovali čimveč novih splošnih sprejetih usmeritev v naši družbi, splošne, tajne in neposredne volitve. Poudarek naj bi dali nacionalnim programom družbenih dejavnosti, samoodločbi, uskladili pa naj bi tudi izrazoslovje, ki v nekaterih segmentih ne sledi več hitrim spremembam.

T. J.

• Različni pogledi na razvoj so danes stvarnost ne samo v Jugoslaviji, celo na tej seji občinskega komiteja v Brežicah jih je bilo zaznati. Nanje ne bi smeli gledati kot na nujno zlo, ker so osnova za razpravo, dogovarjanje in napredek. Podobnega mnenja so bili tudi razpravljalci na seji, ki so jasno izrazili težnjo po posodobitvi svoje organizacije, ki naj bi končno začela nastopati. Tudi v vlogi opozicije.

nije in Milan Kučan. Očitno je torej, da je ZK še naprej dežurni krivec za vse napake v naši družbi, kar je, kot je dejal tudi nekdo izmed razpravljalcev, samo posledica dejstva, da se je Zveza preveč poenotila z oblastjo.

»Zveza komunistov se s tem, ko odstopa od političnega monopola, ne odpoveduje svoji družbenopolitični vlogi, saj zaradi nje obstaja. Oblikovati pa bomo morali takšen politični sistem, v

MED NAJUSPEŠNEJŠIMI NAS NI

LJUBLJANA — Gospodarski vestnik je v zadnji številki objavil seznam desetih inovacijskih najuspešnejših slovenskih podjetij, tistih, ki so z inovacijami dosegla lani največje v denarju izraženo korist. V tem spisku je na prvem mestu ravenska Železarna, ki je s 321 inovacijskimi predlogi ustvarila 14,6 milijarde dinarjev koristi, inovatorjem pa zanje izplačala 473 milijonov dinarjev posebnih nadomestil o. nagrad. Na seznamu najuspešnejših sledijo: 2. Lek, 3. TAM, 4. REK Velenje, 5. Gorenje, 6. Cinkarna, 7. Železarna Jesenice, 8. Sava, 9. Železarna Štore in 10. Marles. Kot je razvidno, naših podjetij med najuspešnejšimi, žal, ni.

ni Maribora» pozvani in kandidiranju. Na seznamu predlaganih se je znašlo 30 imen, na koncu so na kandidaturu pristali le trije: Smole, Kranjc (direktor bolnišnice) in podžupan Malešič.

Vse je kazalo, da bo stvar celo zanimiva, saj se je trojica predstavila s svojimi programi na več javnih tribunah, v Večeru in na televiziji. Toda razpoloženje se je prvič ohladilo, ko se je mestno vodstvo odpovedalo neposrednemu izrekanju za enega od trojice, čeprav so to ljudje, še »zagreti« od odločanja za Bulca in Drnovška, zahtevali. Dokončni udarec pa je bila odločitev delegatov družbenopolitičnega zbora mestne skupščine, ki ni hotela dati »baze« Kranjcu (edinemu kandidatu, ki je ni imel, pa bi jo za izvolitev formalno potreboval); predsednik mestne fronte Vizovišek je namreč hotel v tem zboru odstopiti in dati svoje mesto Kranjcu, pa so nekateri delegati bili proti, češ naj si Kranjc bazo sam poišče. Njihov cinizem je treba povezati z dejstvom, da je direktor bolnišnice zaradi starih sporov z mestno politiko mnogim kost v grlu.

Kranjc je kajpada takoj odstopil, nekaj dni kasneje pa sta isto storila še Smole in Malešič, ogorčena, ker so mnogi v igri okoli Kranjca videli njune prikrite interese. Isti dan sta se pojavila nova kandidata: oče Zlata te lisece Dušan Senčar in predsednik jugoslovanske mladine Branko Greganovič, sicer Mariborčan, a sta že dan kasneje tudi odstopila. V manj kot v enem tednu je Maribor ostal brez kandidatov za župana. In zdaj? Vse kaže, da bo podžupan le moral županjevati do spomladi. Mariborčani pa smo lahko od blizu doživeli vso lepoto naše volilne demokracije.

MILAN PREDAN

Ljubljansko pismo

To se lahko zgodi samo v Mariboru

Volilni zaplet

MARIBOR — To se lahko zgodi samo v Mariboru, je v štajerski prestolnici slišati komentarje po zadnjih zapletih z izvolitvijo novega župana, ki so dobili prizvok afere. Res se je vnovič potrdil vtis, da mariborska politika, tudi če se loti najbolj rutinske zadeve, kot bi morala biti izvolitev začasnega župana do spomladanskih volitev (potem ko je dosedanji, Emil Tomažič iz ne povsem znanih razlogov odstopil sredi mandata), nekaj »zameša«.

Izvirni greh zadeve je najbrž že v odločitvi mestne SZDL, da bodo sploh razpisali nadomestne volitve za preostalih deset mesecev Tomažičevega mandata. Veliko smotrnejše bi bilo, če bi sedanji podžupan do spomladi prevzel župansko funkcijo, do tedaj pa bi lahko — morebiti že v skladu s spremenjeno zakonodajo — pripravili poštene, ne improvizirane volitve. A zlasti občina Rotovž je bila proti in je vztrajala, da volitve morajo biti, v volilni boj pa je postala tudi svojega kandidata, sedanjega občinskega predsednika Branka Smoleta. In tako so bili »delovni ljudje in občani

Kmetijstvo

MARKOVIČEVA OBLJUBA KMETIJSTVU

NOVI SAD — Predsednik zveznega izvršnega sveta Ante Marković, katerega je stavljeno toliko jugoslovanskih upov za postopen izhod iz gospodarske krize, je na pravkar končanem kmetijskem velesojmu v Novem Sadu izrekel misel in obljubo, za katero ga bo še kako kazalo držati za besedo. Tako je v svojem odmevnem govoru dejal, da nihče na svetu ni uspel rešiti svojih problemov, če ni predtem razčistil s kmetijstvom, ki mora imeti v narodnem gospodarstvu poseben položaj. Zato bo, kot je napovedal, prihodnje leto iz državnega proračuna »letelo vse«, noter pa bo ostalo le kmetijstvo, ki mu država mora pomagati.

Z NOVOMEŠKE TRŽNICE

V ponedeljek so prodajali solato po 4.000 do 5.000 din kilo, čebulo po 2.000 din in korenček po 5.000 din, oboje računano na šopek. Kilogram jagod je veljal 20.000 in jabolk 3.000 din. Sadike paprike so prodajali po 500 do 1.000 din ter paradiznika po 800 oz. 1.000 din. Za lonček smetane so kupci odšteli 10.000 din in za kilogram skute 15.000 do 16.000 din. Kilogram fižola je veljal 18.000 din, česna 8.000 din. Jajca so bila po 800 do 1.000 din. Sadike rož so veljale 2.000 do 5.000 din. Na tržnici so imeli naprodaj tudi veliko tekstila in najrazličnejše druge predmete.

Sejmišča

BREŽICE — Na sobotnem sejmu so imeli naprodaj 165 do 3 mesece starih in 27 starejših. Mlajših so prodali 68, in to po 25.000 do 30.000 din kilo žive teže, starejših pa 9. Cena slednjih je znašala 130.000 do 150.000 din za kilo žive teže.

Kmetijski nasveti

Še o trdovratnosti »kodre«

Breskova kodravost (taphrina deformans), tudi »kodra« imenovana, je neverjetno trdovratna rastlinska bolezen, ki sadjarja lahko malodane spravi v obup. Kaže, kot da noben postopek zoper njo ni povsem zanesljiv, noben bolj dokončno dobljen. Zato kljub temu, da smo o njej na tem mestu že pisali, povzemamo še prispevek vse bolj uveljavljajočega se fitopatologa praktika inž. Jurija Mamiloviča, objavljen v prejšnji številki Kmečkega glasu.

»Kodre« ni težko prepoznati, saj že ime pove, kakšna je bolezenska slika. Skodrano in mehurjasto listje množično odpada, drevo zato naglo slabi in konec je neizbežen, če sadjar ničesar ne ukrene. Glivica je kar se da trdovratna, preživi poletje, jesen in zimo, če ni listja, se preseli na lubje. Zaradi tega priporočajo škropljenje že jeseni, takoj ko odpada listje, nato pozimi, zlasti temeljito pa spomladi, ob spomladanskem brstenju. Poleg dežja glivici še posebej prija toplo vreme in ob takih razmerah se izjemno naglo množi.

Ko se bolezen zažre v liste, je boj z njo v bistvu že izgubljen. Zato je odlično preventivno škropljenje s fungicidi, predvsem bakrenimi pripravki, ciramom ipd. Za uspešno zatiranje je potrebno tudi nekaj sreče, da se ujame res pravi čas, to je trenutek, ko je glivica najbolj občutljiva. Napenjanje listnih brstov je že tako primerno krajše obdobje, ki ga je treba izkoristiti. Velja pravilo, da izbira škropiva ni toliko pomembna kot izbira primerenega trenutka za škropljenje.

In kako je, če zamudimo s škropljenjem? Sicer priporočano škropivo ciram potem skorajda nič več ne zaleže. Nekaj zamude je še moč popraviti s:

- **KAKO PREPREČITI ŠKRLUP** — Lani sem sadno drevje škropil z enovitim in ciranom, še prej pa s folidol oljem, vendar so bili plodovi jeseni vseeno drobni in krastavi. Kaj naj ukrenem, da letos ne bodo, sprašuje M. C. z Vrhnike. Odgovor: Najbolj nevaren čas za okužbo s to hudobno glivico boleznijo je obdobje od aprila do junija, zato je treba v tem času redno škropiti, vsaj vsaka dva tedna, da so plodovi in listi zaščiteni s fungicidno oblogo. Tik pred cvetenjem je priporočljivo škropiti z bakrenim apnom ali 1-odstotno bakrenoapneno brozgo, po cvetenju pa z organskimi škropivi, kot so dithan M-45, orthocid, ciram, micodifol, orthofaltan ipd. Škropiti je treba še v juniju, juliju in avgustu.

pripravkom delan in dodin, ki imata tudi še po dvodnevni ali tridnevni zakasnitvi, odkar se pojavijo skodrani listi, dober učinek. Vsekakor pa je treba s škropljenjem obvarovati pred kodravostjo nove liste, ki se obraščajo, saj s tem lahko sadjar reši vsaj del pridelka, pa tudi drevo se ne bo tako izčrpalo, da bi propadlo.

Inž. M. L.

Drobnica se prebija iz ilegale

Tudi drobnica v programu ukrepov za pospeševanje družbeno organizirane tržne proizvodnje hrane v letu 1989 — Večja gmotna in strokovna pomoč?

SEVNICA — »Za razvoj kozjereje v Sloveniji je leto 1989 odločilnega pomena, saj je kozjereja prišla iz ilegale. Samoupravna interesna skupnost za pospeševanje proizvodnje hrane v Sloveniji je namreč v svoj program ukrepov za pospeševanje družbeno organizirane tržne proizvodnje hrane za leto 1989 zapisala tudi sofinanciranje plemenskih živali drobnice, se pravi ovac in koz,« ne skriva zadovoljstva predsednik podružnice za kozjerejo Silvo Osovnikar, ki deluje v okviru Zveze društev gojiteljev mladih pasemskih živali Slovenije.

Ta uspeh pripisuje Osovnikar ne-nehnim prizadevanjem svojega člana in skupnemu štiriletnemu trdemu delu z mlekarji Hmezada — Zelene doline ter s strokovnjaki ljubljanske Biotehnične fakultete in še s kom. 128 članov podružnice za kozjerejo, kolikor so jih zabeležili v zadnjih treh letih, se je pravilno vživelo v selekcijo, kar dokazujejo tudi vsakoletne republiške razstave koz v Sevnici. Pridelajo na leto že preko 60.000 litrov mleka. Če bi prišli še neorganizirane rejce, bi bilo seveda to številno mnogo večje. Mlekarji Zelene doline, ki so ustanovili že 25 manjših

kozjih farm, prav gotovo zaslužijo v teh nič kaj rožnatih časih za mlekarstvo pohvalo, da so v naših trgovinah na voljo že tudi izdelki iz kozjega mleka.

»Poudariti moram, da se z organizirano rejco koz izboljšuje tudi sam rodovni material živali. Vsi si prizadevamo, da bodo živali kakovostne, z visoko

mlečnostjo. Zadnja razstava je pokazala velik napredek v razvoju kozjereje. Prišli smo do bolj kvalitetnega razpoda. Z denarjem, ki smo si ga sami pridobili, smo nabavili lasten razplodni material. Nekaj plemenjakov so darovali sami člani, tako da smo se v zadnjem letu lahko že malce pohvalili, da imamo več linij razplodnega materiala v samskem in srnastem tipu. Letos se bo ta razplodni material širil med našimi člani, zato pričakujemo še trdnjšo povezavo.

Povezavo in trdnjše sodelovanje pa pričakujemo od naših strokovnjakov ne

• **4. republiška razstava koz 16., 17. in 18. junija pri sevnškem taborniškem domu bo spet razširjena s predstavljivo ovčereje. Po otvoritvi v petek, 16. junija, bo ob 18. uri nastopila skupina Agroprom, možen pa bo tudi nočni ogled razstave. V soboto se bodo dopoldne zvrstila strokovna posvetovanja, ogled razstave pa bo možen od 9. do 19. ure. V nedeljo zjutraj bo molža koz za podelitev prehodnega pokala rekorderki mlečnosti.**

Silvo Osovnikar: »Začrtali smo pravo pot v razvoju kozjereje!«

Pred melioracijo Bistrice

Zdaj je čas za pripombe na ureditveni načrt

RIBNICA — Te dni bodo v prostorih KZ Ribnica javno razgrnili osnutek ureditvenega načrta Bistrice I, ki zajema območje od Mlake, pod Brežami in do podzemnega kanala pri Ribnici ter zadrževalnika visokih voda. Že v pripravah tega osnutka so bile upoštevane mnoge pripombe organov za varstvo naravne in kulturne dediščine, lovcev, ribičev in drugih. Zaradi teh ni predvidena sprememba struge reke Ribnice, ampak le njena poglobitev na nekaterih območjih. Ostalo bo tudi drevje in grmovje, nekatere dele pa bodo celo še dodatno ozelenili.

Ob strugi Ribnice bodo zgradili tako imenovani razbremenilni kanal, ki bo spodaj širok 4 m, zgoraj pa 15. Brežini hosta blagi, da se ju bo lahko kosilo s stroji. Do tega, glavnega kanala pa bo vodilo še več izsuševalnih kanalov. Vse to bo seveda povezano z objekti, ki so bili zgrajeni hkrati z zadrževalnikom visokih voda v Prigorici.

Zaradi te melioracije bodo na teh površinah možne tri košnje in ne le dve.

• **dotlej. Zemljišča pa ne bodo primerna le za travnike, ampak tudi za njive. Skupno bo s tem posegom melioriranih 166 ha zemljišč. Hkrati nameravajo na tem območju opraviti zložbo, ki bo zajela 181 ha zemljišč.**

Seveda so na načrt možne še vedno pripombe, zato je javno razgrnjen. Ugovotvimo pa lahko, da doseganje take razgrnitve niso prinesle pravih rezultatov, priozbe in spori pa so se začeli, ko se je začelo uresničevanje sprejetega. Upamo, da tokrat ne bo tako.

J. PRIMC

Senčna plat tehničnega napredka

Dr. Maček opozarja

Sodobni agrotehnični postopki imajo lahko tudi opazne negativne učinke, opozarja dr. Jože Maček z ljubljanske biotehniške fakultete in v dokaz navaja nekatere primere.

• **Vprašljive obsežne melioracije.** Če so se naši predniki lahko prehranili z obstoječimi kmetijskimi zemljišči, bi se naša generacija prav tako, četudi nas je več, s tem da bi na starih zemljiščih bolje gospodarili, močvirja pa pustili kot ekološke niše, ki imajo pomembne ekološke funkcije.

• **Dvovrstnost monokultur.** Slovensko kmetijstvo je nekaj poznalo zelo pester kolobar, ki je preprečeval, da bi se v tleh mogli nakopičiti talni škodljivci. Z izjemno strun so bili kaj malo nevarni, z uvajanjem monokultur, večletnega sejanja istih poljščin na istih njivah, pa postajajo čedalje bolj škodljivi.

• **Kombajniranje širi večšo.** Nekdaj so kmetje jeseni koruznico s poljvestno pospravili, koruzišče pa preorali. Zdaj, ko koruzo kombajnirajo, ostanejo na njivi visoki štrclji, ki jih ni moč dobro podorati in ostanejo kot gojišče koruzne večše, vse nevarnejše koruzne škodljivke.

• **Botritis se zdaj lažje množi.** Dokler so iz vinogradov trsno rožje znosili, zložili v butarice in zažgali, so bili sklerociji grozdne gnilobe (botritis) odstranjeni in niso mogli biti leglo okužb v naslednjem letu. Odkar mulčerji rožje zdrobijo, trosnovniki ostanejo in grozdne gnilobe je mnogo več, kot je bilo nekdanj. (Sodobno kmetijstvo)

le pri strokovnih raziskavah, temveč tudi pri delu na terenu. Prihajamo v obdobje, ko ne bomo več odbirali samo posamezne pasme za rodovnik. V rodovniku je potrebna tudi mlečna kontrola, s tem pa povečano delo na terenu. To delo pa ne more biti samo ljubiteljsko, ampak bo potrebno za to pridobiti denar in strokovnjake. Več sodelovanja in pomoči pričakujemo od Zeze društev gojiteljev malih pasemskih živali, ker ni dovolj, da nam Zveza posoja samo naslov. Odkar obstoja naša podružnica, smo se sami ubadali tako z gmotnimi kot tudi organizacijskimi vprašanji,« razmišlja Osovnikar.

P. PERC

Pekle bodo za »Srečanje«

Aktiva kmečkih žena iz Šentjerneja in Novega mesta na »Srečanju v moji deželi« — Marmelade in biohrana

NOVO MESTO — »Pri nas imamo aktivne kmečkih žena organizirane po TZO, tako jih imamo šest, njihova aktivnost pa je zelo različna, odvisno pač od kraja, pa tudi od tega, koliko energije in volje za to potrošijo predsednice. Med najbolj aktivnimi sta aktiv iz Šentjerneja, ki ga vodi Jožica Kastelic iz Pristave, in novomeški, ki ga vodi Anica Mesojedec iz Češče vasi.« pripoveduje Brigita Rifelj, mentorica aktivov kmečkih žena pri KZ Krka v Novem mestu, sicer pa diplomirana inženirka agronomije, zaposlena v planski in analitični službi.

»Aktivni naj bi skrbeli za razvedrilo in izobraževanje. Tako pripravljamo kuharske tečaje, organiziramo izlete, obiske gledališča in opere, pripravljamo predavanje o gopodinjstvu in zdravstvu, po TZO pa imajo strokovna predavanja še

kmetijski pospeševalci. Samo letos smo za izlete organizirali že osem avtobusov. Zadnje čase se še posebej povečamo iskanju možnosti za dodatne dejavnosti na kmetijah. Znano je, da se na kmetih denar le počasi obrača, časi pa so taki, da so potrebe po dodatnem zaslužku čedalje večje. Zato se trudimo, da bi sprostili in kanalizirali sposobnosti, energijo in ustvarjalnost. V Suhi krajini je ponekod še živa domača obrt, v drugih krajih pa poskušamo s dodatnimi dejavnostmi, kot je proizvajanje različnih domačih marmelad ali biohrane. Pri tem naj bi združna zveza poskrbela za embalažo, kontrolo in plasma proizvodov,« pravi Brigita Rifelj.

Šentjernejski in novomeški aktiv je doletela tudi čast in hkrati odgovorna naloga, da bosta številnim gostom na Srečanju v moji deželi, ki bo letos 2. julija v Dolenjskih Toplicah, pokazala, kaj dobrega

V ČRNOMLJU NOVA ZBIRALNICA MLEKA

ČRNO MELJ — Proti koncu februarja so v Črnomlju začeli graditi novo zbiralnico mleka za vso Belo krajino, katere investitor so ljubljanske mlekarne, glavni izvajalec pa Mercator-tehna-tozid Inženiring. Gradbena dela opravljaja gradbeno obrtno podjetje Kongrad iz Slovenskih Konjic, opremo pa bo zagotovil LTH iz Škofje Loke. Zbiralnica naj bi bila končana do zadnjega junija, izvajalci pa upajo, da jim bo uspelo pravočasno zaključiti dela.

Brigita Rifelj

premore dolenski ljudski kuhinja glede vsega, kar pride lepo dišečega in hrustljajočega iz peči.

T. J.

POGREŠAJO DRUŠTVO VRTIČKARJEV

• **KOČEVJE** — Številni ljubitelji vrtičkarstva v Kočevju, Rudniku, Salki vasi, Stari Cerkvici in drugih krajih imajo vrsto pripomb zaradi oddajanja zemljišče družbene lastnine v uporabo. Krajevne skupnosti, ki pobirajo enoletne najemnine, namreč ne vlagajo nobene skrbi za organizirano vrtičkarstvo. Že pred petimi leti je bila dana pismena pobuda vsem pristojnim, naj bi ustanovili društvo vrtičkarjev. Mnogo je bilo o tem pravil in predlogov, storjenega pa je bilo bore malo. Društvo vrtičkarjev naj bi skrbelo, da bi načrtno oddajali zemljišča v obdelavo, omogočilo postavitev manjših ut za srambo orodja ipd.

V. D.

temu sredstvu na posebnem listku pa tudi na ovitku. Na žalost mnogi porabniki tega ne naredijo in sredstva uporabljajo kar na pamet.

Navodila za uporabo morajo biti vedno (ne glede na izdelovalca sredstev) tudi v slovenščini (zakon pravi: v vseh jugoslovanskih jezikih), zato jih lahko uporablja vsak pismeni porabnik. Reklamacija sredstva velja le, če smo sredstvo uporabili tako, kot piše na navodilih in le v namen, kot je napisano. Za vsako rabo, ki je drugačna, kot je napisano v navodilu, v primeru nezaželenih posledic odgovarja porabnik sredstva, ne tovarna, ki ga je izdelala. Navodilo ne le da pomaga pri uporabi sredstva, temveč je hkrati uradni dokument v primeru spora.

Pri izbiri sredstev za varstvo rastlin moramo upoštevati zlasti strupenost. Zato bomo vinogradniki bolj redko uporabljali strupene insekticide, saj največkrat ni nobene potrebe, da bi jih uporabljali. Če izbiramo med bolj ali manj strupenimi sredstvi, naj imajo manj strupena sredstva vedno prednost. Vedimo, da popolnoma nestrupeni sredstev za varstvo rastlin ni. Zato naj škropiv ne kupujejo otroci, ki v svoji radovednosti hočejo vse preizkusiti. Kupljena škropiva hranimo na takem mestu, da niso dostopna otrokom in neodgovornim osebam.

Na vsakem ovitku sredstva za varstvo rastlin mora biti vidno napisan datum izdelave in čas uporabe. Če je čas uporabe potekel, sredstvo nima več zaželenega učinka, kljub normalnemu videzu. Tega ne smemo prezreti, saj že tovarne same čas uporabe določijo do skrajne meje učinkovitosti sredstva. Škropivo, v katerem so kristali ali usedlina, nikakor ni primerno za uporabo.

T. D.

Boris Planinc

Pomaga si sam

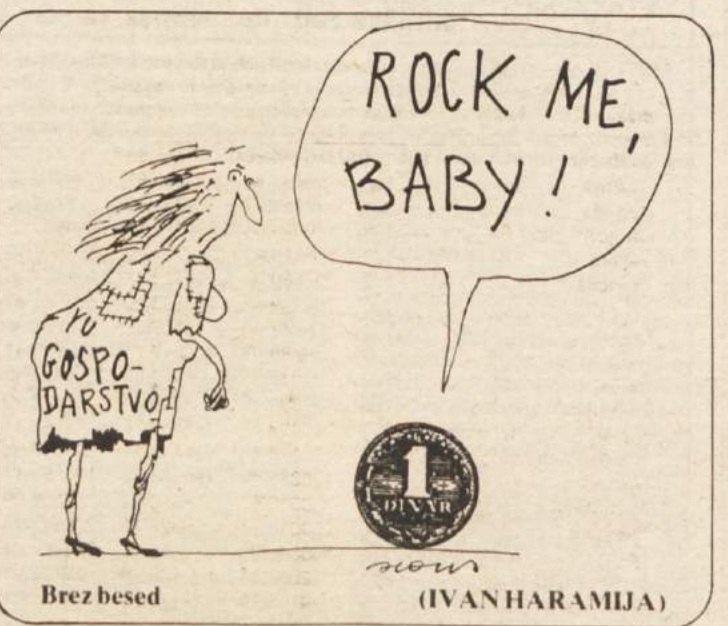
ČRNO MELJ — Ko je bilo Borisu Planincu 12 let, je prvič podpisal pogodbo s tukajšnje kmetijsko zadrugo za rejo prašičev. To je bilo pred več kot tremi desetletji in Boris je ves ta čas ostal zvest kmetiji. Danes je še edini čisti kmet v mestu Črnomelj.

»Vsesokoz sem kooperant kmetijske zadruge in vse tržne presežke ji prodam. Nimam časa hoditi po sejmi in ponujati svojo živino kot nekateri, kajti to bi bila zame zguba časa, ki pa je pri nas še posebej dragocena. 6 hektarov svoje zemlje in še nekaj najete obdelujeva namreč z mamo, ki šteje že 78 let, sama,« pove Planinc. Dela je še toliko več, ker se ni preusmeril samo v poljedelstvo ali živinorejo, ampak goji oz. ređa vsakega po malem. V glavi ima 18 glav živine, predvsem krave, pa nekaj prašičev, vinograda, prodaja pa še krompir, pšenico. Seje celo ajdo. Na srečo je kmetija vsaj dobro opremljena s stroji. »Imam vso kmetijsko mehanizacijo, tri traktorje, vendar pa sem le enkrat za nakup vzel posojilo. Kupal sem pač toliko, kolikor sem imel denarja.« Včasih se je sicer zelo splašalo vzeti kredite, a si nisem privoščil tega udobja, sedaj pa marsikoga ta posojila močno tepejo.

Kljub temu da je nova vlada obljubila, da se bodo s tržnim gospodarstvom začeli tudi za kmete boljše časi, Planinc tega ne občuti. Nasprotno, pravi, da tako slabega leta za kmete, kot je letošnje, že dolgo ni bilo.

Boris pravi, da od nikogar ne pričakuje pomoči, zlasti pa ne od družbe, ki je sama v veliki godlji. Vendar bi si želel vsaj kakšen nasvet pospeševalcev. »Toliko denarja gre za pospeševalno službo pri kmetijski zadrugi, od sebe pa da bore malo. Veliko lepših besed slišim o razvoju črnomeljskega kmetijstva in kmetijski zadrugi kot nosilki te proizvodnje. Žal ostane le pri besedah.«

M. B.-J.

Brez besed

(IVAN HARAMIJA)

Stanovanje vse bolj le sanje

Družbeno stanovanje le izjemoma dosegljiva dobrina — Kreditov ne bo, če ne bodo vsi tozdi plačevali prispevka za stanovanjsko solidarnost

NOVO MESTO — Neugodne gospodarske razmere z visoko inflacijo, zmanjševanjem realnih osebnih dohodkov in s težkim gmotnim položajem delovnih organizacij so že lani močno vplivale tudi na poslovanje novomeške stanovanjske skupnosti oz. na celotno področje urejanja stanovanjskih vprašanj.

Gradnja družbenih stanovanj je sicer potekala po planu in dograjen je bil blok s 119 stanovanj v soseski Irča vas-Brod z drugo kotlovnico v njej. Toda zanimanje delovnih organizacij za nakup družbenih stanovanj je vse manjše, tako da so sistem gradnje za znanega kupca že morali kombinirati z gradnjo za trg, kjer pa je kvadratni meter dražji. Bistveno manj je bilo denarja v skladu vzajemnosti. V prvem polletju so iz njega kreditirali le delovne organizacije za nakup stanovanj, sredstva, ki so se zbrala kasneje, pa so namenili kreditiranju individualne gradnje. Kako velike so tovrstne potrebe, pove podatek o 457 oddanih prošnjah na razpis v novembru, pa so lahko odobrili le po dobro tretjino pripadajočih sredstev. To je toliko bolj boleče, ker so tudi skladi v delovnih organizacijah za to vse bolj prazni, najtje bančnega posojila je v sedanjih razmerah tako samomorilsko dejanje.

Lani so bile prvič tudi težave s financiranjem izgradnje solidarnostnih stanovanj (na novo je bilo sicer vseljenih 39) in so morali najemati kredite. Iz sredstev solidarnosti so tudi delno nadomeščali stanarino. Konec leta sta bila do te pomoči upravičena 402 imetnika stanovanjske pravice ali 11 odst. vseh. Število upravičencev se letos povečuje, ob vsaki podražitvi stanarine pa se bistveno poveča tudi obseg potrebnih sredstev v te namene. Draženje stanarine, ki sicer vse bolj prizadene stanovalce, je in vse manj dohaja celo inflacijo, da o ekonomskih stanarinih sploh ne govorimo in so tudi z vzdrževanjem stanovanj problemi, čeprav v te namene lastniki stanovanj odstopajo večji del amortizacije.

Letos se stanovanjskemu gospodarstvu spet obetajo organizacijske reforme, osnutek ustavnih dopolnil ne zahteva več sisa, ampak so odprta vrata za manj komplicirano in drago urejanje tega področja. Še bolj kot lani pa bo seveda tudi na tem področju občutna vsesplošna kriza. Delovne organizacije hočejo razbremeniti dohodka tudi glede stanovanjskih prispevkov. Stanovanjska sredstva, kolikor jih je, namenijo raje za kreditiranje individualne gradnje, ker tako rešujejo več primerov. Družbeno stanovanje postaja le izjemoma dosegljiva dobrina, a žalost je v tem, da si ljudje v današnjih razmerah razen vse redkejših izjem sami, brez prave družbene pomoči, niso več sposobni rešiti stanovanjskih problemov.

Stanovanjska skupnost se prilagaja zaostrenim pogojem. Z junijem naj bi uveljavili zanesljivejši način financiranja programa solidarnosti (z 2-odstotnim prispevkom od BOD iz dohodka), ki bo vključil tudi dodatne naloge, predvsem kreditiranje, saj se sistem vzajemnosti ukinja. Iz sredstev solidarnosti bo letos financirana dograditev 15-stanovanjskega bloka v Šentjerneju in bloka s 83 stanovanji v Novem mestu. Pridobljenih bo 20 novih solidarnostnih stanovanj, od tega 8 za družine z nizkimi dohodki, 12 za mlade strokovnjake na podlagi nove prednostne liste. Ta denar bodo namenili tudi za pomoč pri plačilu stanarine, kreditiranje upokojevcev itd. ter tudi za kreditiranje delovnih organizacij. Kreditiranje individualne gradnje, po katerem je iz vseh že omenjenih razlogov veliko povpraševanja, je v planu le pogojno, če bo do konca leta na voljo kaj več sredstev. Zato bi bilo toliko bolj potrebno, da prispevek plačujejo vsi, ne pa le slabi dve tretjini tozdog, kolikor jih je doslej podpisalo spremembe sporazuma o temeljih plana.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

protest obrtnikov
Obnova Partizanske ulice še razburja

Protest obrtnikov Obnova Partizanske ulice še razburja

NOVO MESTO — Po novomeški Partizanski ulici že teden dni spet teče promet, razburkani duhovi pa se še niso pomirili. Na seji občinske skupščine pretekli torek je Obrtno združenje Novo mesto v imenu obrtnikov z obratovalnicami na Partizanski javno protestiralo zaradi načina izvajanja del. Bistvene pomiritve ni prinesel niti sestanek obrtnikov z načrtovalci del dan kasneje.

Obrtniki so protestirali, ker niso bili obveščeni o začetku del. Za dostope so se morali ves čas del pripraviti z izvajalci in si jih sami postavljati, če so hoteli obratovati. Seveda pa je pri večini promet v času del popolnoma zamrl. Škoda seveda ni majhna. Z davčnimi olajšavami gotovo ne bo problemov, morajo pa sami pisati tovrstne predloge, medtem ko kakšnih odškodnin obrtniki niti ne omenjajo. Obrtnike je zanimalo tudi, kdo bo vse plačal, ko so zaradi sprotnega projektiranja določene objekte večkrat podirali.

Poseben problem za obrtnike pa je sedaj rekonstruirana Partizanska ulica.

PRILOŽNOST ZA DOMAČO OBRT

DOLENJSKE TOPLICE — Srečanje v moji deželi, prej imenovano tudi izseljenjski piknik, ki bo 2. julija letos v Dolenjskih Toplicah, bo lepa priložnost za vse, ki se ukvarjajo z izdelavo in prodajo domače in umetne obrti. Svoje izdelke bodo lahko pokazali široki publiki, pa tudi prodajali, saj vlada v svetu za tovrstne izdelke, seveda če je kakovost na dovolj visoki ravni, veliko zanimanja. Prireditelji upajo, da bo na njihov razpis že letos prišlo precej prijavi in da ne bodo imeli težav z oddajo stojnic, ki so jih pripravili posebej za to priložnost. Če ostanejo pri manj intimitnih zadevah, naj povemo, da so vrli gradilci cest ženskam pripovedovali, kakšne noge imajo in za koliko je premajhen oziroma prevelik nedežek.

BILJARD — V ponedeljek, malo pred opoldnjskim zvonom, so se v restavraciji Pri vodnjaku (picerija) trije člani osebja veselo zabavali z igranjem biljarda. Natakar je zbijal krogle v metuljku, kuharica pa v kompletu službeni belini. Pa naj še kdo reče, da nam v Jugoslaviji ni lepo, oziroma da ni v veljavi geslo: »Ne moreš me tako malo plačati, kot lahko jaz malo delam!«

KOLESTARJI — Mladi člani kolesarskega kluba Krka očitno menijo, da je svet za njih, sicer se med treningi ne bi vozili po pločniku kandijskega mostu. To, da so se jim morali na cesto (pod avtomobile) jedro umikati starčki, otroci itd., nedežnežem ni motilo. Kvečjemu nasprotno.

PRIPOMBE — Ženske, ki so si želele med poplavljanjem Partizanske ceste urediti pričoško v priljubljenem salonu Milka, so med splošnim odzivi od frizerja odlašale na gradbišču slišale podrobno oceno svoje zunanosti in notranjosti. Če ostanejo pri manj intimitnih zadevah, naj povemo, da so vrli gradilci cest ženskam pripovedovali, kakšne noge imajo in za koliko je premajhen oziroma prevelik nedežek.

Ena gospa je rekla, da ima Novomeška enaženka lahko celo dobiček, ko pa njen ekonom kupuje star kruh po novomeških trgovinah.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 10. do 21. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Marija Plančarič iz Trebnjega — Igorja, Majda Mrgolec Telč pri Trzinu — Janeza, Simona Stravs iz Zapudja — Miha, Anica Hočvar z Zajčjega Vrha — Marka, Martina Dvornik iz Kostanjevice — Polonca, Marija Hrnjak iz Brajčevca — Majo, Breda Baranasič z Mirne — Roberta, Antonija Čermernančič iz Vel. Brusnice — Dandija, Vanja Stariha z Roženberka — Sabino, Hermina Mežnar iz Verduna — Matejko, Antonija Klasič iz Bosiljeva — Barbaro, Barbara Stručelj iz Zemlja pri Gradcu — Ano, Mirjana Sinkovec z Mlakovca — Nino, Amalija Pucelj iz Trebnjega — Aljaža, Milena Raztresen iz Dobrave — Aleksandra, Marjanca Šercelj s Sel pri Dolenjskih Toplicah — Matica, Alenka Senica iz Podturna — Sabino, Breda Kočvar iz Nove Loke — Ano, Marija Cvitko iz Kostanjevice — Janjo, Renata Požek z Vrtače — Aleksandro, Breda Tomc iz Nove Loke — Sama, Amalija Kužnik z Dvora — Marka, Antonija Pekolj iz Trebnjega — Mojco, Erika Slašk iz Mokronoga — Jaka, Romana Kačič z Mirne — Igorja, Vida Mlakar iz Dolenjske Nemeške vasi — Tadejo in Andrejo, Olga Košir iz Škovca pri Veliki Loki — Nino, Aljaž Funda iz Klada pri Krmelju — Jernejo, Marija Zunič iz Desinca — Mirka, Jadranka Kolegar iz Straže — Petjo, Alenka Gregorič z Gomile — Živo, Marija Tumačič iz Velike Loke — Sabino, Vesna Čukajne iz Mihovega — Božidarja, Venka Čeh z Mirne — Blaža, Irena Peterlin z Vinjega Vrha — Barbaro, Jožica Jeraj iz Žužemberka Miha, Svetlana Bakarič iz Vrhovca — dečka, Silva Lukež iz Mokronoga — Nadjo, Zdenka Mark iz Brusnice — Blaža, Milica Glavan iz Krškoga — Matica, Sonja Gerbec iz Metlike — Antona, Mihaela Medic iz Malega Podljudna — Špelo, Marjetka Rebolj iz Obrtnice — Tadeja, Anica Perše iz Družinske vasi — dečka, Jožica Krajncič iz Gor. Karteljevega — dečka, Liljana Gale z Brega pri Dobu — dečka in Ksenija Jurkovič iz Šentjerneja — deklko.

IZ NOVEGA MESTA: Rodile so: Renata Fink-Husič, Slavka Gruma 58 - Goro, Irena Hodnik iz Ceglence — Jureta, Marjetka Malavašič, Slavka Gruma 64 — Uroša, Danica Strmec iz Runkove 2 — Anžeta, Zdenka Tavčar, Ilke Vaščetovec — Marka, Milka Ivančević, K Roku 22 — Tamaro, Mojca Kavšek iz Segove 113 — Matica in Slobodanka Erceg iz Kettejevcevega drevoreda 49 — Vinka. Čestitam!

Voda povsod do leta 2000

V KS Birčna vas še vsa naselja brez vode — Jeseni prve kaplje na Rajnovišče in Rakovnik

BIRČNA VAS — Birčenska krajevna skupnost je verjetno edina v novomeški občini, kjer še nobeno naselje ni vključeno v omrežje novomeškega vodovoda. Kljub temu da je za krajani

• V krajevni skupnosti pa so trenutno zaposleni še z drugimi deli. Odkupili in pripravili so že zemljo za novo pokopališče v Stranski vasi, sedaj se pripravljajo na gradnjo obodnega zidu in mrliške vežice, hkrati pa usposablja za asfaltiranje ceste v dolžini 1600 m med Velikim Podljudnom in Gorenjim Mraševim, ki bo močno skrajšala pot do Straže, kjer je zaposlenih precej krajanov. Letos naj bi položili 300 m asfalta v Velikem Podljudnu in 600 na Gorenjem Mraševem, preostalo pa, zaradi tehničnih težav (posedanje tal) v naslednjih letih.

meški občini, kjer še nobeno naselje ni vključeno v omrežje novomeškega vodovoda. Kljub temu da je za krajani

pomembna delovna naloga — pred kratkim so v krajevni skupnosti zavzeli telefoni — pa ne počivajo, saj se zavedajo, kako pomembna je zanje dobra pitna voda. To se je med drugim izkazalo tudi v letošnji sušni zimi. »Čeprav sem optimist, se zavedam, da tega velikega projekta ne bo moč speljati čez noč in da bo zadnja hiša priključena verjetno šele tam okoli leta 2000,« pravi predsednik Lojze Muhič.

Z gradnjo primernega vodovoda so pričeli že lani in ga pripeljali od Gornje Težke vode do Gornjih košenic pri Rajnoviščah, letos pa nadaljujejo dela s primarnim vodom do Rajnovišča in Rakovnika, kjer naj bi še letošnjo jesen razpeljali vodo do sedmih gospodinjstev.

Lojze Muhič

te v na Rajnoviščah in trinajstih na Rakovniku. »Gradnjo primarnega voda investira Komunalna skupnost, krajani pa pomagajo tako, da polagajo pesek pod cevi in opravijo vsa dela pri sekundarnem vodju razen montaže pa bodo napravili krajani sami,« pripoveduje Alojz Muhič in razprda načrte za naprej: »S tem bo zaključena prva faza del, v kolikor pa bodo še sredstva na razpolago, bi potegnili primarni vod do Stranske vasi že letos in pričeli naslednje leto z naslednjo fazo, se pravi odcep vodo do prečrpalnice na Gorenjih Lakovnicah in potem do rezervarja na Ušivcu v Birčni vasi. Do leta 1994, ko se izteče referendumsko obdobje, naj bi vodo dobile vasi Gorenje in Dolenje Lakovnice. Jama, Stranska vas in Birčna vas, v naslednjem obdobju, če bo izglasovan samoprisevek, pa še Petane, Mali Podljudben in Vrh pri Ljubnu. Najbolj problematičen pri tem je Veliki Podljudben, kamor bomo morali zaradi visoke lege potegniti vodo s topliškega vodovoda, se pravi od Uršnih sel.«

T. JAKŠE

Ivan Krajnc

ca. Pločniki imajo ponovem visoke robnike, ki jih prav nikjer niso znižali. Preko njih dostop z avtomobilom skoroda ni možen. »Rekonstruktorji« ceste to razlagajo s tem, da predvsem dovoz na to cesto iz prometovarnostnih razlogov ni dovoljen. »Obrtno združenje bo zahtevalo, da se prometni režim na Partizanski uredi tako, da bodo obrtniki lahko opravljali delo. Dovož z avtom jim mora biti omogočen, saj prav vsak potrebuje možnost dostave. Obrtniki imajo legalne obrti, družbi odvajajo vse davke in prispevke in ne more se tako delati z njimi,« pravi predsednik Obrtnega združenja Novo mesto Ivan Krajnc.

Problem bo treba rešiti, a ne tako, kot ga rešujejo sedaj, ko miličniki pridno kasirajo za kljub vsemu tam stoječe avtomobile, pa z onemogočanjem dela obrtnikom menda tudi ne. Enostavno prepovedati dovoz (ki je za večino edini možen), predlagati montažne stopničke ali zahtevati urejanje dovoza z druge strani (na obrtnikove stroške) gotovo ne more biti zaključek takšne zadeve oz. problema.

Z. L.-D.

ODPRAVA PODRUŽNIC

NOVO MESTO — Novomeška občinska skupščina je na seji pretekli torek sprejela sklep o odpravi podružničnih šol osnovne šole Šentjerneje v Zameškem in Drči. Šoli sta začasno prenehali z delom že pred desetletjem zaradi stalnega upadanja števila učencev. To se dogaja še naprej. Iz okoliša Drče je že dve leti 7, iz okoliša Zameškega pa 13 oz. 11 učencev, v novem šolskem letu pa bo iz vsakega okoliša le po en učenec. Podružnica Drča tudi nima več prostorov, samostan Pleterje, kjer je gostovala, potrebuje prostore zase. Stavbo v Zameškem bi bilo treba za morebitni pouk temeljito adaptirati. Otroci hodijo v šolo v Šentjerneju in imajo zagotovljen prevoz s šolskim avtobusom. Objekt osnovne šole Gabrje pa so sklenili brezplačno prenesti v uporabo krajevne skupnosti Gabrje s pogojem, da bo objekt redno vzdrževala in ga postopno obnovila.

PROTEST CENTRA

NOVO MESTO — Na seji skupščine novomeške stanovanjske skupnosti pretekli sredo je delegacija krajevne skupnosti Center protestirala, ker so ob koncu lanskega leta, ko so reševali hude finančne stiske zdravstva, za to področje namenili tudi 92 milijonov dinarjev obresti od sredstev stanarin. V razmerah, ko naj bi se stanarine zviševale vsak mesec, denarja za vzdrževanje stanovanj pa je kljub temu vse manj, takšno ravnanje po njihovem mnenju (in mnenju skupščine) ni v redu. Še posebej ni v redu, da skupščina o tem ni nič vedela, morala pa bi ona odločati. Mišljenje je bilo, da morajo problem financiranja zdravstva rešiti z višjo prispevno stopnjo, ne pa s takšnim siromašenjem drugih področij.

NOV DIREKTOR DAVKARIJE

NOVO MESTO — Občinska skupščina je na seji pretekli torek za novega direktorja Uprave za družbene prihodke občine Novo mesto s 1. junijem leto imenovala pravnik Daniela Klepca, dosedanjega namestnika predsednika komiteja za družbeni razvoj. Njegov mesto bo po sklepu skupščine zasedla Marjana Baznik, dipl. ekonomistka, svetovalka za planiranje na področju gospodarstva v tem komiteju.

ZA USTANOVITEV ODRORA SDZ

NOVO MESTO — Jutri, v petek, 2. junija, bo v prostorih OK ZSMS Novo mesto, Kettejev drevored 3, ob 20. uri sestanek iniciativne skupine za ustanovitev območnega odbora Slovenske demokratske zveze. Vabljeni vsi, ki so pripravljeni sodelovati pri ustanovitvi tega odbora.

Klavci ne bodo več invalidi

Posodobili bodo metliške klavnico, ki bo poslej zadoščala ne samo za potrebe metliške zadrage, ampak za celo Belo krajino

METLIKA — Sredi tega meseca bodo začeli posodabljati metliško klavnico, ki dela v okviru Kmetijske zadrage oziroma njene TZO Kooperacija. V dobrem mesecu naj bi bila dela končana, klavnica pa bo potem ne samo tehnološko posodobljena, ampak bo precej večja tudi njena zmogljivost, tako da bi lahko na tem področju zadostili vsem potrebam Bele krajine.

Ta klavnica deluje v okviru Kmetijske zadrage že skoraj 20 let, sedaj pa je v njej zaposlenih 18 ljudi. Na leto zakoljejo okoli 9.500 prašičev, 1200 glav govedu, od tega 900 glav mlade pitane govedu, ter nekaj sto telet, odojkov, ovac in koz. Za posodobitev so se odločili v prvi vrsti zato, ker je delo v klavnici zelo težko, saj koljejo po zastarelem postopku, »na tleh«, posledica tega pa so pogoste poklicne bolezni, saj gre tako rekoč vsak klavec predčasno invalidsko v pokoj. Posodobitev pa zahtevajo tudi stroži sanitarno-tehnični predpisi.

Tako bodo povsem prenovili klavno linijo, kjer bo osem ljudi delalo vsak svojo fazo, in to ne več sklonjeni, kot doslej. Do sedaj je kri iz klavnice prek interne čistilne naprave odtekala v kanalizacijo in naprej v vodotok, to pa je sedaj prepovedano, saj je škodljivo za okolje. Po novem bodo kri

prestregli v posebno cisterno, kjer jo bodo ohladili ter nato odvažali v ljubljanski Koto za predelavo v krvno moko.

Po posodobitvi bo zmogljivost metliške klavnice za polovico večja, in to ob enakem številu zaposlenih. Tako bodo, če bo zanimanje, lahko klavci tudi uslužbenici za družbeni in zasebni sektor. Skratka, to bo sodobna klavnica, ki bo zadostovala tudi za potrebe zadrage kot za vse ostale potrebe v Beli krajini.

Celotna investicija bo veljala okoli 2,3 milijarde dinarjev, od tega bodo gradbeni dela stala okoli 1,5 milijarde din. Pogodbo za opremo so že podpisali in najkasneje v začetku avgusta naj bi delo v prenovljeni klavnici steklo. Zadruga bo dela začela izključno s svojim denarjem, računajo pa, da bodo uspeli dobiti kakšen ugoden kredit.

S prenovitvijo bodo dobili tudi večjo hladilnico, tako da bodo lahko klavci na 2. logu. Razmišljajo pa, da bi kasneje šli še v manjšo predelavo mesa.

A. B.

SREČANJE PIONIRJEV-GASILCEV

METLIKA — V petek in soboto, 2. in 3. junija, bo v Metliki 9. srečanje pionirjev-gasilcev Slovenije. Srečanje, ki sodi v okvir praznovanja 120-letnice gasilstva na Slovenskem, bo potekalo na temo »Preprečujemo požare!« Udeležilo se ga bo 280 pionirjev gasilcev iz 72 šol iz cele Slovenije in okoli 100 mentorjev. Tričlanske ekipe se bodo pomerile v gasilskih veščinah, najboljšie ekipe pa še na kvizu, mentorji pa bodo imeli posvetovanje. Na srečanju bodo v metliški osnovni šoli odprli tudi razstavo likovnih in literarnih prispevkov na temo srečanja. Vsi gostje bodo prespali pri svojih vrstnikih iz metliške občine.

Sprehod po Metliki

V POČASTITEV GASILSKIH JUBILEJEV pripravljata Občinska gasilska zveza Metlika in tukajšnja osnovna šola za 2. in 3. junij srečanje slovenskih pionirjev-gasilcev. V Metliki jih bo prišlo blizu 290, zraven pa še nekaj več kot 90 mentorjev. Pionirji-gasilci bodo imeli v Metliki gasilska tekmovalna, v Kulturnem domu Edvarda Kardaža bo kviz, v osnovni šoli bodo udeleženci metliškega srečanja risali na temo gasilstva, najboljše naloge o gasilcih in podobnem pa bodo izdali v posebnem biltenu. Mentorji bodo imeli 2. junija zvečer družabno srečanje v restavraciji Vinske kleti.

NIČ ZATO, ČE JE DANŠNJI SPREHOD PO Metliki v znamenju gasilcev in gasilskih jubilejev, saj sodi metliško gasilsko društvo med najstarejše v Sloveniji. 1. in 2. julija se bodo zbrala v Metliki številna gasilska društva iz Slovenije (tudi od drugod), da bi počastila 120-letnico metliške požarne brambe. Koordinacijski odbor, na čelu katerega je predsednik izvršnega sveta metliške občinske skupščine Nikola Ladika, pripravila zanimiv program s parado in zborovanjem gasilcev. Metliški gasilci pa se že zdaj veselijo dveh novih in prepotrebni vozil.

Ubogljivost je rodila krizo

Alenka Puhar na drugem grmskem srečanju

NOVO MESTO — 25. maja zvečer je bilo v grmski osnovni šoli drugo grmsko srečanje. Po poeziji Jacquesa Preverta se je za žal malostevlino občinstvo o aktualnem slovenskem trenutku z gostjo večera Alenko Puhar (zamenjala je napovedanega, a zadnji hip zadržanega Igorja Bavčarja), novinarko, publicistko, članico kolegija Odbora za varstvo človekovih pravic pogovarjal Danijel Brezovar.

Pogovor je najprej nanesel na Bavčarjeve zapiske o pogovori s slovenskimi politiki v zadnjem letu po aretaciji Janeza Janše. Dejala je, da v socializmu osebni zapisi vedno povzročajo takšne pretrese in da se nobena oblast nikdar nič ne nauči. Zadnjega pol stoletja so bile preganjane, zaprte množice pametnih, talentiranih, pisemenih ljudi, ki so potem znali napisati čudovite stvari, kar je bilo pričakovati, da bodo, a so zapisi vedno delovali kot šok, vsi so potem užaljeni. Podobno je z zapiski Igorja Bavčarja, predsednika Odbora za varstvo človekovih pravic. A odbor je hotel, da bi ga jemali resno, tako da so se na pogovore uradno najavljali in, če se je le dalo, delali zapiske. Stanovnikovo reakcijo o pogovoru na TV je ocenila kot dejanje, ki ga je bilo težko pričakovati, ki tudi pametno ni bilo in da Stanovnik očitno računa, da si bo pridobil ljudstvo, če bo očetovsko zaskrbljen.

To ljudstvo, ta javnost, ki jo imajo za rajo, ravna odločno, dostojanstveno, to so potrdila tudi zborovanja v zadnjem letu. Skupna stvar, proces proti četverici, ki so v obeh večini nedolžni, je ustvarila močne integracijske vezi med Slovenci, kar je po Alenki Puhar najpomembnejše. Na zadnjem zboru 8. maja je bilo nekaj stavkov za zbujanje nacionalnih čus-

tev, ki v Sloveniji sicer zelo hitro rastejo, a to uporabiti za oceno vsega dogajanja, je zavajanje ljudi. Slovencev ni razdeliti ta zbor, ampak druge stvari, a razumljivo je, da Kučan govori tako, saj je zbor pomagal prepovedati.

Kako bo Odbor ravnal v bodoče? »Če že ne moremo preprečiti zaprtja četverice, potem bomo naredili vse, da bi aresti prestali čim lažje; podobno kot za Janšo bomo skušali doseči za ostale. V obnovi procesa pa ne verjamem več. Mislim, da slovenska politika dela vse, da bi bil volk sit in koza cela; a volk ne bo nikoli sit, ker lahko neskočno veliko požre, koza pa tudi nikoli več ne bo cela.«

Za državljansko nepokorščino je dejala, da je za to še veliko možnosti. V zgodovini so bili najhujši zločini storjeni zaradi pokorščine, ker se ljudje niso uprli ukazom, ki se niso skladali z notranjimi moralnimi imperativi; zahodno pravo pa pozna zločin molka in zločin pokorščine. Nepokorščina se zdi pri nas nezaljšana. A vsa zgodovina v Jugoslaviji od leta 1945 naprej je dokaz, da se iz vsesplošne ubogljivosti rodi strahotna kriza na vseh področjih. Vsak odrasel človek bi se moral vedno znova moralno opredeljevati in ravnati v skladu s tem. V svetu so tudi bolj domiselni, ko gre za kulturo protestiranja, nam pa se poznajo desetletja molka. Govorila je še o komisiji za pravice otrok, katere članica je, ki je posledica naraščajoče občutljivosti za vsakršne kršitve človekovih pravic. Vse več je pretepenih, mučenih otrok, za katere se zaenkrat lahko stori zelo malo. Sicer pa je kršenje njihovih pravic tudi vse slabši standard družin, varčevanje v izobraževanju itd. Protesti pa so dosti mlajni, meni Alenka Puhar.

Z. LINDIČ-DRAGAŠ

GRMSKO SREČANJE — Na drugem grmskem srečanju 25. maja se je z novinarko Alenko Puhar, članico kolegija Odbora za varstvo človekovih pravic, o aktualnem slovenskem trenutku pogovarjal Danijel Brezovar. (Foto: Z. L.-D.)

Še preveč zavor za podjetništvo

Podjetniško-informacijski center pripravil vrsto podjetniških programov — Premalo spodbud za odpiranje delavnic — Velika podpora izvršnega sveta

ČRNO MELJ — Podjetniško-informacijski center (Pic), ki so ga začeli v Črnomlju razvijati pred nekaj meseci, bi gotovo že dobro zaživel, če ne bi — kot pravi gonilna sila Pica Zvonko Ivanušič — morali pisati le kup poročil, namerajo da bi končno že začeli delati. Veliko je bilo tudi negotovosti o tem, kako naj deluje ta center, na koncu pa so se odločili, da ga bodo priključili delavnicam v srednji šoli Edvarda Kardelja, s tem pa jim priključili še nekaj dodatnih dejavnosti.

Najprej so sicer razmišljali, da bi bil Pic samostojna organizacija, a so rezultati sociološke raziskave in raziskave podjetniške filozofije v Beli krajini, ki jih je opravil ta center, pokazale, da to

ne bi bilo najbolj primerno. Vendar Ivanušič poudarja, da bo Pic, kljub temu da bo deloval v okviru šolskih delavnic, odprt za vse ideje, hkrati pa bi bil servis za potrebe obrtnikov in združenega dela. Pic pa bo tudi izobraževalna organizacija, ki bo k delu pritegnila tudi študente.

V centru so že pripravili program kartonaže, v izdelovanjem kartonske embalaže pa je dobilo delo okrog 40 de-

laširili v enote drobnega gospodarstva, v nekaj mesecih močno upadlo. Medtem ko je bilo še pred časom kar 30 interesentov, jih je sedaj ostalo le še 5, odvrnilo pa jih je zlasti to, da država pri nas ne prizna rizičnega kapitala za odprtje nove delavnice. Obrtnik mora tako nositi vse riziko, medtem ko ga na primer v ZRN polovico nosi država. »V normalnih inovativnih družbah podjetja propadajo in se ustanavljajo. Pri nas ni ne enega ne drugega, ampak je vse skupaj životarjenje. Zgovoren dokaz, koliko damo na podjetništvo, je že to, da mora človek 3 mesece zbirati papir-

• V Picu načrtujejo, da bodo v kratkem pripravili in ponudili trgu kmetijski, lesni, pti program, pridelovanje bio hrane. Zanimanim pa bo na voljo tudi proizvodnja strojev, katerih prototipe so izdelali v delavnicah črnomaljske srednje šole.

Zvonko Ivanušič

lavcev na Goku, ki bi bili sicer tehnološki presežek. »Ko bo Pic začel delati s polno paro, sem prepričan, da bo tudi podjetniških idej veliko, o čemer smo se že prepričali. Naš cilj ni, da bi le posredovali programe, ampak da bi jih tudi sami izdelovali. Posebno obrtniki se zanimajo za nove programe, medtem ko so v delovnih organizacijah še preveč togi, še vedno se jim zdi tudi predraga, da bi se pozanimali za kaj novega,« pove Ivanušič.

Toda žal je tudi pri obrtnikih veliko zanimanje, da bi odprli delavnice ali jih

je, da lahko odpre delavnico, na Zahodu pa je vse urejeno v enem dnevu,« se nad zaviranjem podjetništva huduje Ivanušič.

M. BEZEK-JAKŠE

BORCI IZ KRŽA V GRIBLJAH

GRIBLJE — Pred kratkim so bili v Gribljah na obisku protifašistični borci iz Krži in okolice pri Trstu. S tem krajem imajo Gribelci že dalj časa prijateljske stike. Borci iz Italije so ga tridnevno izletu obiskali najprej Žužemberk, kjer so se pogovarjali s tamkajšnjimi borci, nato so šli na Bazo 20, se zadržali na Vinski vigradi v Metliki, v Gribljah so jim pripravili kulturni program, v tem kraju so tudi prenočili, nato pa jih je pot vodila na Petrovo goro in na Plitvice.

M. B. J.

Suvereno o svojem dohodku

V Kočevju o ekonomskem delu ustavnih dopolnil — O slovenskem narodnem dohodku odločiti v Sloveniji

KOČEVJE — Milan Baškovič z ustavnega sodišča SR Slovenije je 23. maja vodil v Kočevju razpravo o osnutku ustavnih dopolnil s področja družbeno-ekonomskih odnosov. Razpravljalci so poudarili, naj ustava varuje posameznega državljan pred nasiljem države, in ne obratno. V sedanjih dopolnilih je namreč preveč poudarjeno tisto, kar varuje državo in njene pristojnosti. Ugotovili so tudi, da je bilo že doslej s plani, predpisi in celo ustavo določeno, kdo odloča o dohodku in njegovem razporejanju, država pa je kljub temu o tem odločala po svoje. Ustava mora preprečiti, da nekaj načrtujemo, drugo pa izvajamo. Preprečiti mora take nesmisle, kot so se dogajali v preteklosti, da smo združevali sredstva za energetiko, hkrati pa je energetika plačevala davek na previsoke plače.

Zahtevali so, naj ima republika, ki sredstva daje za nerazvite, proračun (itd.), tudi pravico, da odloča, kako bo ta denar porabljen, in do kontrole, če je bil porabljen tako, kot bi moral biti. Kdor denar daje, mora imeti suverenost nad njim, dokler ga ne dobi vrnjena. Prav

to področje je eden bitvenih vzrokov naše krize, zato ga je treba v ustavi natančno opredeliti.

Nadalje so kritizirali omejevanje sredstev za znanost in kulturo na zvezni ravni, kar lahko pomeni uničevanje majhnih narodov. Zato mora biti to v pristojnosti republike oz. naroda.

Zagotoviti je treba tudi, da bomo imeli manjšo družbeno režijo. Vsekakor pa ne sme biti večja, kot je v razvitih državah. Poudarjeno je bilo tudi, da SLO ne bi smeli zlorabljati za zadržitev stavke.

Prisotni so se strinjali z desetim dopolnilom, ki pravi med drugim, da v republiki Sloveniji občani suvereno odločajo o rezultatih svojega dela, ustvarjenem dohodku, naravnih bogastvih itd. To je namreč tudi v skladu z mednarodnim paktom o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah narodov.

Posebno pa je bilo poudarjeno, da se za ustavno dopolnila ne bi smeli odločati pod pritiskom in na hitro, kot se je zgodilo pri dopolnilih zvezne ustave.

J. PRIMC

Nižji prispevki so dali premalo

V občinskem otroškem varstvu s pičlimi sredstvi niso kos vsem nalogam — Neradni prilivi za zdravstvo — Dvig nujen zaradi solidarnostnega denarja

TREBNJE — V občinski skupnosti otroškega varstva ugotavljajo, da se nekaj let povečuje razkorak med družbenimi potrebami in možnostmi in da SIS zato ne uresničuje vseh nalog. Zaskrbljujoče je, da se zatika pri pridobivanju novega prostora v vrtni, pri širitvi programa male šole in bogatitvi dejavnosti za predšolske otroke, ki niso v vrstih.

Pretni vrtni in sočasna rast potrebe po prostoru v njih najbolj pestijo krajevno skupnost Trebnje, ki je zato uvrstila med prednostne cilje pridobivanje novih zmogljivosti v otroškem vrtni. V ta namen bo krajevna skupnost pridružila sredstvom iz svobodne menjave dela še denar, zbran s krajevnim samopriskom. Napoved kaže izhod iz težav, ki za lani pomenijo 200 odklonjenih otrok v skupaj 5 otroških vrstih v občini, pri čemer odpade samo na Trebnje 138 zavrnjenih prostev.

To spada med dejstva, ki so v skupnosti krojila usodo drugih dejavnosti in ki so tako med drugim vplivala na obseg in višino družbene pomoči otrokom.

Pomoč je prejemale lani 1.068 upravičencev in SOV je pri dodeljevanju upoštevala vrsto natančnih meril. Pri tem je, denimo, menila, da je do pomoči neupravičen otrok iz družine z nadstandardnim avtomobilom in nadstandardno hišo ali s počitniško hišo.

V težavah je krmarila tudi zdravstvena skupnost, če se omejimo le na to. Za njene redne likvidnostne težave so bile krive prenesene neporavnane obveznosti iz leta 1987, sistemsko omejevanje družbene porabe in nereden priliv sredstev na račun skupnosti. Z občasnim najemanjem premoženjskih posojil je problem omilila, a ne odpravila in je zato svoje dogovorjene obveznosti plačevala neredno. To so občutli nekatere zavarovalnice, ki so imeli zaradi neporavnanih računov skupnosti težave pri nabavi zdravil in ortopedskih pripomočkov.

Omenjenemu v pojasnilo je lahko podatek, ki ga prav tako navaja poročilo o delu občinskih SIS, da so bile lani in v letošnjih prvih mesecih prispevne stopnje za sise v Trebnjem precej nižje od republiškega povprečja. Če je za večino skupnosti v občini to pomenilo v prvi vrsti le manj denarja iz virov v občinskih mejah, je za zdravstveno

Vročje ogrevanje

Kaj pravijo občani, tožilstvo, inšpekcije in direktor Komunele

RIBNICA, KOČEVJE — Zakaj je centralno ogrevanje znatno cenejše v stanovanjskih blokih, kjer imajo svoje toplotne postaje in kjer vse posle opravijo v glavnem sami, kot pa tam, kjer vse to opravlja in zaračunava Komuna? Tako se sprašujejo stanovalci v Ribnici in Kočevju. Stanovalci so nadalje posumili, da Komuna (tako v Kočevju kot Ribnici) morda uporablja denar, ki ga pokasira za ogrevanje, kot brezobrestno posojilo za druge svoje dejavnosti, medtem ko hišna samouprava na Prijateljevem trgu v Ribnici ta denar veže pri banki in dobi zanj še obresti. Zakaj ne počne tako tudi Komuna?

Za odgovore na vsa ta vprašanja smo zaprosili nekatere odgovorne.

BOGO ABRAHAMSBURG, tajnik IS in OS Ribnica: »Zaradi takih pripomb občanov je naš izvršni svet poslal v Komunalno Ribnica inšpekcijo, ki je ugotovila, da so kalkulacije Komunele popolnoma v redu.«

BOJAN ŠOBAR, namestnik temeljne javnega tožila: »Predpisi so taki, da stanovalci zbrani denar za kurjavo lahko vežejo pri banki in tako dobijo visoke obresti, podjetja — tudi Komuna — pa tega ne smejo.«

MARJETA NOVAK, tržna inšpektorica: »Pregled pri Komunalni Ribnica je pokazal, da oblikuje cene kurjavi skladno s predpisi. V ceni kurjave je 72 odstotkov stroškov za kurilno olje, njegov prevoz in elektriko v kurilnici. Ostalih 28 odst. stroškov pa je: 9 odst. za upravnostroke Komunele Ribnica, 4 odst. za plačilo kurjača, 1,2 odst. znašajo stroški za PTT, položnice in bančno provizijo, 0,8 odst. za avtomatsko obdelo: »podatkov in 13 odst. so obveznosti iz dohodka, čistejša dohodka in akumulacija. Kar 24 odstotkov slednjih stroškov — razen plačila kurjača — odpade tam, kjer kasira kurjavo hišna samouprava, in to je med drugim tudi na Prijateljevem trgu v Ribnici, kjer vse vodi neka zelo sposobna tovarišica. Ni pa res, da bi ribniška Komuna iztržke centralne kurjave uporabljala za svoja obratna sredstva. Prav nasprotno: ostali denar uporablja za nakup goriva. Dejstvo namreč je, da dobiva Komuna z veliko zamudo dovoljenje za zvišanje cen. Tako se je na primer gorivo v aprilu in maju letošje dvakrat podražilo, predno je občinski izvršni svet dovolil Komunalni nove cene.«

JOŽE ILC, direktor Komunele Ribnica, je vse te navedebe, posebno še inšpektorice, potrdil. Na vprašanje, kako bi lahko izenačili cene kurjavi na Prijateljevem trgu in Trgu Veljka Vlahovića, pa je odgovoril, da je edina rešitev po njegovem ta, da stanovalci na Trgu Veljka Vlahovića odpovedo to uslugo Komunalni in sami zbirajo denar za kurjenje ter opravljajo tudi vsa ostala dela v zvezi s tem. Na vprašanje, če res na republiški ravni pripravljajo normative za zaračunavanje ogrevanja, ki bi veljali za vse občine, pa je odgovoril, da je Splošno združenje komunalnega gospodarstva Slovenije poslalo vsem komunalnim delovnim organizacijam osnutek strokovnih zasnov za oblikovanje cen vseh komunalnih storitev, in ne le ogrevanja.

Iz gradiva se da razumeti, da bodo — če bo to sprejeto — cene komunalnih storitev oblikovala kar komunalna podjetja (in jih ne bodo potjevali izvršni sveti), zaradi česar ne bo več prihajalo do zamud pri oblikovanju in potrjevanju novih cen.

JOŽE PRIMC

Stopnice naj se pometajo z vrha navzdol

Delovne organizacije: »Nismo ne banke ne socialna služba!«

ČRNO MELJ — Iz tukajšnjih delovnih organizacij je vedno pogostejše slišati zahteve, naj jih ne obremenjujejo toliko z dajatvami za sise družbenih dejavnosti, čeprav je res, da se kljub morebitnim manjšim prispevnim stopnjam pravicam v zdravstvu, šolstvu in še kje ni pripravljen nihče odreči. V občinski skupščini pa zagotavljajo, da glede na to, v kakšnem težkem položaju so sise, razbremenjevanja v združenem delu ne bo. Medtem ko si tega še pred časom niso upali tako odkrito povedati in so denar za sise raje zagotavljali malo nad mizo in malo pod njo, gre očitno sosedje toliko za nohte, da se ne stramujejo več svojega bednega položaja. Občinski može utemeljuje višje prispevne stopnje s tem, da je črnomaljska občina med slovenskimi po razvoju na 38. mestu, po obremenitvah pa na 62. mestu, za 4 področja pa dobivajo tudi solidarnost. Po njihovem mnenju torej še niso dovolj obremenjeni z različnimi dajatvami.

Seveda je povsem drugačno mnenje, ki prihaja iz združenega dela, kjer pravijo, da tako ne gre več naprej. Direktor Belta je celo zahteval, da bi morali odpoklicati delegate v republiški skupščini, ki so brez besed sprejeli višji republiški proračun, medtem ko so ostro napadli zveznega. Stopnice pa se pometajo z vrha navzdol! Obveznosti delovnih organizacij so zaradi višjih proračunov nevarne. Saj kolektivni niso ne banke ne socialna služba! In medtem ko nekateri vidijo le svoje interese, jim je malo mar, kako bodo tisti, od katerih zahtevajo denar, ta denar zaslužili. Samo v Beltu, na primer, pa morajo, če hočejo sploh vstopiti v Evropo 92, zmanjšati stroške za 25 odst.

M. BEZEK-JAKŠE

Dovolj dela za makronoške konfekcionarje

Induplati bo zgradil nove proizvodne prostore — Veliko naročil

MOKRONOG — V makronoški delovni enoti Induplatija iz Jarš imajo precej uresničljiva zagotovila, da bodo lahko že letošnjo jesen postavili stroje in začeli delati v novi proizvodni dvorani. Okrog 800 kv. metrov velike hale, ki bo v neposredni bližini sedanjega obrata, še ne grade, medtem ko pripravne za začetek del tečejo okrepjeno.

Načrtovana naložba je med drugim posledica močnega povpraševanja po baldahinih za počitniške prikolice in šotorih, ki jih izdelujejo v Mokronogu. Tukajšnji Induplati ima trenutno toliko naročil, da bodo zaposleni prihajali na delo vrsto prihodnjih sobot, ki so po veljavnem internem koledarju sicer dela prosti dnevi. Večino naročil, kar velja tudi za obilna sedanja, podpisujejo zahodnoevropski partnerji, saj makronoški konfekcionarji pošiljajo na tuje tržišče skoraj 90 odstotkov izdelkov. Pri tem sta naslovnika najpogostejše zahodnonemški Gottschalk in danska Isabella. Izdelke, ki jih v Mokronogu sestavljajo iz pretežno domačega materiala in na katerih je poleg imen tujih firm natisnjen tudi Induplatijev blagovni znak, pa poznajo še v nekaterih drugih državah.

Ko bodo omenjeni proizvodni prostori gotovi, se bo v makronoški teži konfekciji sčasoma pridružilo sedanjih 80 delavcem še nekaj novih.

L. M.

KDOR NE BO DELAL, BO ŠEL NA CESTO!

ČRNO MELJ — Zbori tukajšnje občinske skupščine so pretekle pete sodek soglasno sprejeli sklep o začasnih ukrepih družbenega varstva v črnomaljskem Kovinarju. Janko Gladek, predsednik začasnega kolegijskega poslovodnega organa, je ob tem dejal, da s samim sklepom ni še nič rešeno, in ker Kovinar nima programa, bodo morali najprej ugotoviti, ali so možnosti, da dela še naprej, ali pa je bolje, da gre v likvidacijo. Najpomembnejše pa je, da začnejo ljudje delati, ne pa da delo odklanjajo. Kdor ne bo hotel delati, bo pač moral na cesto, kajti danes ni čas, da bi prepričevali delavce, naj delajo. Predsednik izvršnega sveta Jože Mrzljak je pripomnil, da sam poslovodni organ ne bo mogel veliko storiti, če mu ne bodo pomagali. Objubil je, da mu bodo na občini vedno odprta vrata, pripravljenost pa bodo morali pokazati tudi delavci Kovinarja.

LANSKI IZGUBARJI BODO IZPLAVALI

ČRNO MELJ — Od petih črnomaljskih kolektivov, ki so preteklo leto zaključili z izgubami, so v Kovinarju pred kratkim sprejeli ukrep družbenega varstva, v vseh ostalih, torej v IMV, IGM Kanžarica, Komunalni in Novoteksu pa po sedanjih ocenah ob polletju ne bodo imeli primanjkljaja. Sicer pa je v letošnjih petih mesecih uvoz v črnomaljski občini padel, obseg proizvodnje stagnira, naložbe pa so se povečale za 130 odst. glede na preteklo leto, od tega jih je veliko tudi v gospodarstvu. Veliko organizacij ima tudi likvidnostne težave, iz katerih si pomagajo s kratkoročnimi krediti oz. obrestmi zanje, te pa jim odnašajo velik del dohodka. V Črnomlju menijo, da bi, če bi delali četrtletni obračun, veliko kolektivov poslovalo z obtojami.

SREČANJE UČENCEV

KOČEVJE — Avtobus učencev osnovne šole Milka Trnina iz Krži na Hrvaškem je minuli teden na dan mladosti obiskal vrstnike v Kočevju. Ob šoli že vrsto let prijateljsko sodelujeta. Gostji in gostitelji so se ob tej priložnosti pomerili v raznih športnih panogah, ob povratku domov pa so si šolarji iz Krži ogledali še Bazo 20 v Kočevskem Rogu.

MOKRONOG KMALU NA KARTI

MOKRONOG — Kmalu naj bi izdali karto naselja Mokronog, ki je zasnovana na novem uličnem sistemu in je trenutno v pripravi. Pobudo za izdelavo krajevnega zemljevida je dalo Turistično društvo Mokronog in z njo naletelo na ugoden odziv pri vodstvu krajevne skupnosti, ki zamisel pomaga uresničevati.

Drobne iz Kočevja

PAPIRNATA VOJSKA — Za popravilo minička za kavo je občan plačal servisu Gorenja 65.860 din. Na znesek in opravljeno delo ni imel pripomb, pač pa mu ni šlo v račun, da je za to popravilo dobil kar 6 listov papirja. Vprašal se je, koliko dokumentov za to popravilo je ostalo še pri podjetju in končno, kako ob takem administriranju more servis sploh rentabilno poslovati.

RAČUNI ZAMUJAJO — Tudi druga pripomba se nanaša na račune, sporočili pa so nam jo iz kočevskega tozda Cestnega podjetja Novo mesto. Pravijo, da so račun, ki so jih oddali na pošto, prišli do naslovnikov šele po tednu dni. Zadevo so skušali raziskati, vendar ji niso prišli do dna, saj nikomur ni možno dokazati krivde. Ta zamuda je prišla seveda še najbolj prav plačnikom računov.

DELAJO S POLNO PARO — V kočevski Opremi prihaja do raznih zapletov (štrajki, odpovedi, zahteve po odpovedih, obtoževanja itd.), vendar kaže, da so začeli tudi pospešeno delati. Zadnje dni namreč tudi popoldne smrdi po mestu iz njihovega dimnika in duši meščane. V Opremi so že od nekdanj zadrževali, da to ni škodljivo za zdravje, podatki zdravstvenih ustanov pa kažejo, da je v Kočevju nadpovprečno število obolelih na dihalih in tudi raka, k čemur pa gotovo ne prispeva le Oprema.

Ribniški zobotrebci

DEŽEVNE NEVŠEČNOSTI — Nedavni deževni teden je povzročil precej neveselčnosti in nekaj škode tudi v ribniški občini. Med drugim je voda kar za meter in več poplavila cesto med Zadoljem in Bukovico. Zopora (jez) pri Prigorici je preprečila večjo škodo v ribniški in kočevski občini.

GOSTIŠČE »PRI ROKAH« — Na križišču »Pri rokah« v Žlebiču, kjer so tudi avtobusna postajališča, bo zasebnik Ivan Jurjevčič postavil gostinski objekt. Dobil je potrebno soglasje za začasno montažno stavbo. Če se bo zadeva obnesla, ne bi smelo biti posebnih ovir, da ta objekt ne bi bil kar stalen.

NOV VODOHRAM — Pristojni občinski organi so izdali Hidrovdovo Kočevje-Ribnica soglasje za gradnjo 1.000-kubičnega vodohrama pri Sodražici. Ta objekt bo razpolagal z rezervami pitne vode za Ribnico in njeno okolico.

Trebanjske iveri

ČAKALNICA — Čakalnice na trebanjski avtobusni postaji imenujejo domačini »raufkamra«. Zadali so si nadvse težko nalogo, če bodo čakalnice izbirali imena po vsem tistem, kar skriva notranjost tega prostorčka. Vsega sicer ni videti, ker na avtobus čakajoči občani puščajo za seboj bolj ali manj redno grmade papirja. Razen tega zidovi omenjenega objekta spominjajo na galerijo z razstavljenimi grafikami. V vsemi dodatki ponuja prostor občutno več, kot obeta skromen vsakdanji naziv »čakalnica«.

NEZADOVOLJSTVO — Prebivalcem Sp. Lakinje je pošto potrpljenje, ker neasfaltirani del regionalne ceste Mokronog — Novo mesto zagotavlja ljudstvu domala neomejene količine prahu in ker ta cestni odsek stalno »cvete« zaradi obilice jam. Povzdigjenega glasu rohnečki Lakinčanov pristojni sistemski dejavniki niso prav razumeli. Ponujajo hitro železnico, ki naj bi bila speljana tudi v lakinjski dolini, čeprav Lakinčanje zahtevajo le znošno cesto.

UČITELJI — V občini so med drugimi nezadovoljni tudi učitelji. Slednji tarnajo, da imajo veliko dela in denarja komaj za plače, in še to le za nizke. V tolažbo jim povejmo, da bodo kmalu nastopile počitnice. To je zanesljivo. Ni pa zanesljivo, da bo v doglednem času nastopilo tudi občutno povišanje učiteljskih plač. Prav mu je, učiteljstvu, zakaj pa ni prislusnilo ljudski modrosti, da se ne splača hoditi v šole.

Leskovčani praznovali že desetič

Ob krajevnem prazniku

LESKOVEC PRI KRŠKEM — V krajevni skupnosti Leskovec pri Krškem so 10. praznik praznovali še posebej slovesno in bogato, saj so se privedite vrstle ves teden, od 26. maja do 2. junija. Posebej slovesno pa je bilo preteklo soboto, ko so se na slavnostni seji sestali člani vodstva KS in KK SZDL ter kasneje na slavnostni akademiji, ko so podelili tudi letošnja krajevna priznanja.

Predsednica KK SZDL Rezi Pirč je na slavnostni seji obudila spomin na težke čase vojne, ko je bil domalev Leskovec izseljen in je praznovanje krajevnega praznika posvečeno spominu na izseljenca, ki se so na svoje domove vračali maja in junija leta 1945. Posebej prisrčno je pozdravila predstavnice krajevne skupnosti Lovas, kjer leže pokopani borci Slovenskega bataljona 1. krajiške brigade, ki so se tudi udeležili slovesnosti v pobrateni krajevni skupnosti. Nekaj besed pa je posvetila spominu domače pesnice Anke Salmičeve, umrle pred 20 leti. Kritično je spregovorila tudi o družbenopolitični aktivnosti v krajevni skupnosti, kjer delegati in delegacije niso več tako aktivni, kot so bili nekoč. Opozorila je na probleme zaradi neurejenih cest, trgovine, pošte, postajališča itd. Toda v zadnjem času so se posebej dobro odrezali vaščani hrbovitih vasi, kjer je bilo ob pomoči komunalne skupnosti obnovljenih nekaj cest.

• **Letošnja priznanja — plakete KS** — so prejeli Majda Bajc, Miha Letner in Franc Strgar. Častna priznanja so prejeli: Jože Arh, Lado Arh, Jože Božič, Simon Humar, Jože Jalovec, Edi Kerin, Drago Krošelj, Justin Paček in Edi Žarn, ki so dobili priznanje za prispevek pri gradnji cest, Bogdan Račič in Stanka Vahčič pa sta prejela priznanje za sodelovanje v strelnem društvu SOP. Bronaste znake OF so prejeli Helena Bizjak, Branko Janc in Olga Uršič.

Predsednik sveta krajevne skupnosti Vili Zorko je povedal, da za večja dela ni dovolj denarja, kljub temu pa je krajevni skupnosti uspelo, da je bila asfaltirana cesta od Goleka skozi Kobile do Brezovske gore ter posodobljena cesta od Lok do Volovnika. V Veliki vasi in Gorenji vasi so krajani nadaljevali obnovo javne razsvetljave, zgrajen je bil pločnik do priključka ceste za Zadovinec. Za naprej pa ostaja še vrsta nalog, kot so gradnja KATV, dogovori s PTT za napeljevanje novih telefonskih priključkov ter izdelava ureditvenega načrta za Leskovec. Tako Pirčeva kot Zorko pa sta ponovno opozorila na probleme zaradi posegov v prostor v obrtniški coni, zaradi gradnje javnega kopaljšča na Črnilih ter plinovoda. Vsi ti posegi, sicer nujni in potrebni, so precej burli duhove v krajevni skupnosti. To so občutili tudi člani delegacije za zbor krajevnih skupnosti v občinski skupščini, ki so bili doslej zelo dejavni, pa je sedaj njihova vnaša zaradi nerazumevanja strokovnih služb na občini precej manjša.

• **Proces in zapor sta povsem spremenila moje osebnost. Grafiti po stenah ne morejo odtehtati vsega tega in jih tudi ne jemljem kot kompenzacija.** (Janez Janša)

Ko delajo v drugačnih razmerah

10 let Delavnic pod posebnimi pogoji v Sevnici — Kmalu tudi invalidske delavnice — Prednost kooperacijskim programom s Kopitarno in Lekarno

SEVNICA — Trenutno imamo že več kot polovico celotnega programa zaslednega s kooperacijskimi deli za sevniško Kopitarno in Lekarno ter krško Papirkonfekcijo. Lastni program, ki zajema izdelavo tapiserij in makramejev, je bil pred mojim prihodom tudi osnovni program, a ker je kooperacija le bolj zanesljiva za rednejši zaslužek, pestro delo pa tudi vpliva na dobro počutje varovancev, ji dajemo celo rahlo prednost, pravi 29-letni defektologinja Andreja Žafran, vodja Delavnic pod posebnimi pogoji, enote Centra za socialno in svetovalno delo v Sevnici.

Varovanci prihajajo iz Sevnice in okolice. Delajo po 5 do 8 ur, dobivajo nadomestilo za invalidnost oz. največ do 250 tisočakov nagrade na mesec.

PRAZNIČNA PREOBLEKA ZA JUBILEJA

SEVNICA — Sevniška krajevna skupnost je dni pospešno uresničuje program zadnjega krajevnega samopriskevka. Zvečine iz tega vira so delavci novomeškega Cestnega podjetja asfaltirali dva odseka v dolžini 750 m na Žigskem vrhu, na Pečju so položili asfalt na 350 metrih, pot na Zajčjo goro je dobila 500 m² asfalta, pri sevnškem gasilskem domu, kjer zaključujejo dela na prizidku in novih garažah, so pred 110-letnico GD Sevnica in 120-letnico slovenskega tabora (jubileja bodo v Sevnici obeležili 25. junija) položili še 1000 m² asfaltne preobleke.

Okrogla miza z dvema vogaloma

To, česar ni, se vendar ne da deliti

BREŽICE — Občinski svet in osnovna organizacija sindikatov v Tovarni pohištva Brežice sta minuli petek organizirala okroglo mizo o prispevnih stopenjeh za družbene dejavnosti. Takorekoč za eno mizo so se srečali interesi delavcev v družbenem delu, ki so vztrajali na tem, da so osebni dohodki že zdaj preobremenjeni s prispevki za družbene dejavnosti in da je potrebno storiti vse za razbremenitev gospodarstva, ter interesi delavcev v družbenih dejavnostih, ki s sedanjimi, eno najnižjih prispevnih stopenj v Sloveniji, ne morejo izpeljati sprejetih programov.

Razprave so se sprva vrtele v krogu brez izhoda, manjkalo ni niti osebnih obračunavanj, toda na koncu so vendarle oblikovali nekatere sklepe. Predvsem se je pokazalo, da delavci niso proti razvoju zdravstva in šolstva, pač pa menijo, naj se rešitev poskuša najti z notranjo reorganizacijo in prerazporeditvijo sredstev za družbene dejavnosti. Sicer pa je bil namen okrogle mize, da delavce seznanji s stanjem v družbenih dejavnostih, vsekakor dosežen. Še naprej pa ostaja vprašanje, ali bodo dodatne informacije in aktivnosti vplivale na končno odločitev zborov skupščine o povišanju prispevnih stopenj ali ne.

Stavka zaradi črne prihodnosti

V krški Kovinarski opozarjajo na objektivne težave in notranje slabosti

KRŠKO — Kovinarska Krško po sanacijskem postopku svojih bilanc ni več zapisovala z rdečimi števkami, saj je sanacijski ekipi uspelo, da je delovno organizacijo izvlekla iz najhujših težav. Zato je bila vest o stavki v tem podjetju neke vrste šok, za poznavalce razmer v kovinarskoindustriji in seveda tudi v Kovinarski pa ne.

Povod za stavko so bile nizke plače. Vendar predsednik stavkovnega odbora Stojan Šibila meni, da te niso bile edini vzrok za zaustavitev dela. «Delavci vemo, da firma ne stoji dobro, vendar pa nas bolj kot sedanjo skrbri prihodnost,» pravi Šibila. «Strinjamo se z ugotovitvijo, da so v sanacijskem postopku dosti naredili, vendar ob koncu tega postopka ni bila opravljena analiza, ki bi pokazala, kaj je še narobe. Mislimo, da take analize, če je bila dobro opravljena, na občini niti prebrali niso dobro. Iz nje bi namreč lahko spoznali, da sanacija ni bila opravljena do konca.»

Vendar so delavci v Kovinarski tudi samokritični in se v celoti strinjajo, da sedanja zasedenost z deli v tej tovarni zadošča komaj za zaposlitev 150 ljudi, zdaj pa je v njej še vedno zaposlenih 400 delavcev (pred sanacijo jih je bilo preko 600!, op.p.). «Nismo vsega naredili, kar bi lahko. Na nekaterih delovnih mestih, tako v neposredni proizvodnji kot na višjih ravneh, je še viden neodgovoren odnos do dela, je slaba organizacija, pa tudi vsa vodstvena mesta v tovarni niso najbolje zasedena,» meni Šibila in poudarja, da so to stališča stavkovnega od-

V Domu je večina nepokretnih

Dve tretjini oskrbovancev Doma upokojevcev v Brežicah potrebuje dodatno nego — Premalo bolniških postelj, finančnih težav vsak dan več

BREŽICE — V Sloveniji so pred približno 15 leti začeli graditi sodobnejše domove upokojevcev, v katerih naj bi pretežno prebivali za svoja leta kolikor toliko zdravi oskrbovanci. Računali so le na tretjino nepokretnih stanovanj, zdaj pa se je razmerje med njimi obrnilo na glavo.

V bolnišnicah omejujejo ležalno dobo, kronične bolnike pa po možnosti premeščajo v domove, zato je tudi v Brežicah večina oskrbovancev Doma vezana na posteljo in tem morajo omo-

MILIČ IN KLJAIČEVA V BREŽICAH — V Posavskem muzeju razstavlja akademski slikar Ljubiša Milič, zaposlen kot restavtor v restavratskem centru v Ljubljani, in Suzana Kljaič, študentka likovne akademije. Na otvoritvi sta imela uvodni koncert flavtistka Adriana Trebježič in kitarist Hrvoje Grgič. (Foto: J. T.)

gočiti dodatno nego. Samoplačniki prispevajo zanjo sami oziroma njihovi svojci. Upokojevci lahko uveljavljajo tudi pravico do dodatka za pomoč in postrežbo, kmečki upokojevci in socialni podpiranci pa so pri tem izzvzeti, zato prav ostareli kmetje, ki imajo tudi sicer zelo skromne dohodek, z velikimi težavami poravnava račune za mesečno oskrbo.

V Brežickem Domu je prostora za 120 stanovanj. Od tega jih je sto iz domače občine, osem iz krške in nekaj iz drugih območij Slovenije ter iz sosednje Hrvaške. Tujih interesentov zadnja leta ne sprejemajo več, tu in tam naredijo izjemo le pri prosilcih iz Krškega. Dom upokojevcev v Brežicah je zavod odprtega tipa, ki nudi starejšim občanom razen stanovanja in prehrane tudi zdravstveno varstvo. Nad zdravjem bolnih stanovanj bdi zdravnik internist, ki po potrebi prihaja tja, predpiše zdravila in medicinsko rehabilitacijo. V zavodu je redno zaposlenih 5 medicinskih sester, en fizioterapevt ter 12 bolničark. Zdravstveno osebje dela v treh izmenah, kuhinjsko osebje v dveh, ostali delavci pa v eni izmeni. Občinska zdravstvena skupnost poravnava le stroške za zdravstvene izdatke, ne pa tudi za dodatno nego.

Minulo leto so končali z izgubo, ker so zdravstveni program preizkusili ocenili, a so ga na koncu leta zvišali. Kljub vsemu jim je zmanjkalo denarja za

sklade in za predvideno nabavo potrebne bolniške opreme: postelj, perila, medicinskih pripomočkov. Uspelo jim je kupiti EKG aparat in nujno potrebne pripomočke za fizioterapevtsko dejavnost. Zviševanje cen zaradi vesplošnih podražitev, s katerimi se vsi srečujemo, v Domu zelo težko obrazložijo, zlasti samoplačnikom.

J. TEPPEY

Vinska cesta je povezala vinorodne kraje

V petek odprli zadnji odsek vinske ceste

SILOVEC PRI SROMLJAH — Z otvoritvijo zadnjega, 5 kilometrov dolgega odseka ceste Sromlje—Pišce se je uresničila dolgotrajna želja prebivalcev vasi vzhodno od Bizeljskega, Pišec in Sromelj pa do Zdol pri Krškem. Tako imenovana vinska cesta je dobila asfaltno prevleko.

Prebivalci na obrobju Kozjanskega so se dolga leta borili zanjo. Pomagali so z denarnimi prispevki in s prostovoljnimi delom, kar 31 kmetov pa je ob postavitvi trase brezplačno odstopilo zemljišče. Pri asfaltiranju so krajanom pomagale tudi delovne organizacije, predvsem Opekarna Brežice in Tovarna celuloze in papirja Krško, skupnost za ceste in komunalo, prav pa jim je prišla tudi pomoč republiškega sekretariata za ljudsko obrambo.

Po krajši slovesnosti je cesto odprl Martin Preskar, direktor Operakne Brežice, potem pa so se ob gostoljubni pogostitvi s pecivom in vinom vsi prisotni pridružili sprevidu jezdecev, konjskih in traktorskih vpreg ter avtomobilov proti Piščam. Tu je v večnamenskem domu sledil še kulturni program in družabni večer.

B. D.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

V času od 13. do 19. maja so v brežiški porodnišnici rodile: Mojca Ogorevc — Derenda iz Artič — Matica, Marina Masnjak iz Luke — Josipa, Gordana Bašič iz Zaprešiča — Hrvoja, Snežana Jurkovič iz Brežic — Katjo, Marija Kočvar iz Stranj — Petra, Sizane Morina iz Brežice — Majlino, Vesna Jedvaj iz Bestovlja — Mateo, Marica Bajc iz Gor. Orli — Barbaro, Mojca Stergar iz Boršta — Špelo, Dragica Gračner iz Sevnice — Niko, Ružica Splajt iz Lukovca Klanječkovega — Vedrana in Zvezdana Kovačič z Gorice pri Leskovcu — dečka. Čestitamo!

V času od 19. do 27. maja so v brežiški porodnišnici rodile: Jadranka Berend iz Krškega — Sanjo, Bedrije Bajrami iz Krškega — Bemerito, Dautovič Azra iz Zagaja — Majdo, Vesna Matjašič iz Podvrha — Mihaelo, Marija Pinculič iz Bušeče vasi — Anito, Vilma Kerin iz Račje vasi — Klauđijo, Janja Zlobko iz Kalce-Naklega — Jerneja, Stjepka Račič iz Viher — Majo, Anica Geušič iz Cerja — Dejana, Tina Steblaj iz Jablanice — Matejo, Sonja Cetin iz Mosteca — Rika, Božena Kos iz Brežic — Srečka, Martina Kvartuh iz Brežic — Katjo, Doroteja Tomšič iz Globočič — Barbaro, Šavala Delič iz Krškega — Edina. Čestitamo!

predsednika, sploh niso priključili, kaj šele, da bi jo organizirali.

»Mi smo ponudili odstop,« pravi direktor Murat Dedič, »ampak ga delavci niso sprejeli, ker pravijo, da nam zaupajo.« Direktor Dedič meni, da je v vsega zla v naši ekonomski politiki, ki je Kovinarsko prignala tako daleč, da bi se ji bolj splačalo prodati tovarno in živeti od obresti. »Takah obremenitev, kakršne povzročajo obresti, preprosto ni več mogoče vzdržati, zato menim, da 80 odst. naših težav izvira iz objektivnega stanja gospodarstva, le petino krivde za naše težave pa lahko pripisemo našim slabostim. In če slednje popolnoma odpravimo, bomo še vedno v težavah,« je dejal Dedič.

Šibila pa na to dodaja, da bodo delavci uredili tistih 20 odst. svojih problemov, z ostalimi pa se bo moralo spoprijeti vodstvo delovne organizacije.

J. SIMČIČ

PREDSTAVITEV BO TUDI V KRŠKEM

KRŠKO — Pesniško zbirko Šešestene nemira, knjižni prvenec Aste Malavašič, članice Literarnega kluba Beno Zupančič, bodo predstavili jutri, 2. junija, ob 20. uri v Valvasorjevi knjižnici. Literarno-glasbeni program bodo izvedli člani literarnega kluba. Kot smo že pisali, je knjigo Malavašičeva izdala Dolenjska založba v Novem mestu v znani zbirki Siga.

KRVODAJALSKA AKCIJA

BREŽICE, KRŠKO — Letošnje krvodajalske akcije v Posavju se bodo začele 1. junija v Brežicah, potem pa se bo ekipa za odvzem krvi preselila v krško občino. V tej občini bo odvzem krvi najprej v Leskovcu pri Krškem, kjer bodo v tamkajšnji osnovni šoli izvedli akcijo v torek, 6. junija. Naslednji dan bodo kri odvezovali v TCP Djuro Salaj v Krškem, v četrtek, 8. junija, bodo akcijo izvedli v osnovni šoli na Sevnem in v naposled v petek, 9. junija, v kostanjevskem zdravstvenem domu. Odvzem krvi bo potekal od 7. do 13. ure. Pri Rdečem križu poudarjajo, da je to ena izmed najlepših oblik medčloveške solidarnosti, zato vabijo na akcijo tudi letos vse krvodajalce, ki so se nanjo odzvali že lani.

V SOBOTO V MOTELU IZBOR PARA ZA OH CET

ČATEŽ — V soboto, 3. junija, bo ob 20. uri v Motelu Petrol Čatež izbor brežiškega para za prireditve Slovin — pesem — vino in brežiško ohcet, ki bo 30. junija. Prireditve bo povezoval Boris Kopitar, igral pa bo ansambel Novi Prijatelji. Vabljeni!

borja, ki ga vodi. Ta odbor pa po koncu stavke še vedno deluje, čeprav so bile predmet zahteve delavcev do neke mere že izpolnjene. Dobili so namreč za poslovico večje plače in obljubo, da bodo te sledile inflaciji. Delovanje odbora pa pomeni neke vrste nezaupnico samoupravnemu organu in sindikatu. Prvi delujejo v Kovinarski že po tradiciji v popolnem sozvočju s poslovodnim organom, drugi se stavki, s častno izjemo

Stojan Šibila

SREBRNI ZNAKI ZSMS

Ob dnevu mladosti je predsedstvo občinske konference ZSM Sevnica pripravilo v diskoteki Vitez na sevnškem gradu javno sejo, na kateri so podelili srebrne znake ZSMS prizadevnim predstnicam aktivna mladih združenj Faniki Aupič z Vrha, dolgoletnemu uspešnemu predsedniku mladine na Studencu Janezu Divjaku (na sliki desno, ko mu predsednik OK ZSM Borut Simončič izročila priznanje), predsednici mladine v Konfekciji Lisa Ireni Žnidaršič, priznanje pa je dobil tudi mentor aktivna mladih združenjov Tržišče Marko Zabukovec. (Foto: P. P.)

SREBRNI ZNAKI ZSMS

LOVCI ČAKAJO ZAMAN — Po objavi članka o krivolovu na območju lovišča Cerklje ob Krki lovci čakajo na reakcije. Radi bi, da bi se kaj premaknilo, da bi se začeli pogovori, vsaj obtoževanja. Toda zaenkrat čakajo zastonj. Oglasilo so se le brežiški mladinci, ki so na skupščini občine naslovili zahtevo, naj se informacije in zapleti v zvezi s tem razčiščejo ter se poda poročilo.

OKROGLA OKRAVAH — 1. Učenci potrebujejo določene osnovne pogoje, tako kot krava potrebuje določeno količino hrane. 2. Gospodarstvo ne more biti molzna krava. 3. Zgodba o kravi in učencu se bo končala tako, da bo učencem vedno več zahteval, krava pa bo poginila. Vse navedene izjave smo slišali v petek na okrogli mizi. Osrednja tema seveda niso bile krave, kot bi kdo lahko pomislil, ampak priljubljena »Kdo koga molze«.

RAZGOVOR O ZAPOSLOVANJU — Brežiški šolani kadri že od nekdaj bežijo v drugi razvite občine. To je za domače gospodarstvo že kar problematično, zato je tukajšnje občinska konferenca mladine organizirala razgovor študentov in dijakov zaključnih letnikov s predstavniki združenega dela v Brežicah. Vabili na razgovor so se odzvali kravi in piši štiri študenti, nič bolj ugleden pa ni bil niti odziv predstavnikov gospodarstva. Kaže, da je nezainteresiranost za zaposlovanje mladih strokovnjakov v brežiški občini obojestranska.

PRIREDITVE OB KRŠKEM PRAZNIKU

KRŠKO — V okviru prireditve ob krškem občinskem prazniku bodo v torek, 6. junija, ob 12. uri odprli prostocarsko prodajalno v hotelu Sremič. V sredo, 7. junija, ob 18. uri se bodo sestali delegati vseh treh zborov občinske skupščine na slavnostni seji, kjer bodo podelili letošnja občinska priznanja. Pol ure kasneje bo v galeriji Krško otvoritev likovnih del akademskega slikarja Vojka Pogačarja ob 19. uri pa bodo odprli nov del Karja Dalmatinovala.

Krške novice

EVROPA NI POVLEKLA — Medobčinsko študijsko središče je nedavno tega organiziralo seminar, na katerem bi se lahko kakšnih 90 direktorjev iz Posavja seznanilo z vsem potrebnim orodjem za vstop v Evropo leta 1992. Toda seminar se žal ni iztekal tako, kot so načrtovali v študijskem središču, saj se je od 90 vabilnih direktorjev seminarja udeležila le desetina. Tako so profesorji in doktorji predavali več ali manj praznemu auditoriju. Seveda pa krivda za tako slab obisk ni v preveliki zasedenosti direktorjev (nekateri med njimi so se izgovarjali tudi na vojaške vaje), ampak tudi v dejstvu, da je bil seminar v domači občini. Če je treba iti v razmerah ali kam drugam, je udeležba na seminarju precej boljša.

PREMIKI V TURIZMU — Res je, da pri nas vse preveč kritiziramo, kot je dejal eden izmed mladih funkcionarjev, a kaj, ko je tako malo priložnosti za pohvalje. Pa se le najde tu in tam kaj pohvalnega. V zadnjem času to velja za krški Hotel Sremič, ki bo zaradi tujih gostov v hotelu odprl prostocarsko prodajalno, pa tudi za Kostanjevico, ki bo v nedekadnji Fonoviški poskrbela za prostor domačemu turističnemu društvu. Če bodo v krški občini držali ta tempo, se turizmu obojeto lepi časi.

PARKIRNA ZMEDA — V Krškem vladata parkirna zmeda, saj parkirnih prostorov tako zelo primanjkuje, da občani parkirajo na pločnikih, na avtobusnem postajališču in kdo bi še vedel, kje. Toda poznavalci pravijo, da se bodo razmere za parkiranje močno izboljšale, ko bodo do konca obnovili mestno središče.

Sevniški paberki

KUVERTIRANO GLASOVANJE — Delegacija KS Boštanj je potem, ko je njen vodja Alfred Železnik zahteval imenovanje tistih delegatov, ki so na prejšnji seji občinske skupščine predčasno zapustili sejo in s tem preprečili dvotretjinsko večino zboru združenega dela in izvolitev odgovornega za gospodarstvo, na zadnji seji spodbudila kar živahen odmev. Tudi sevnškim delegatom se je zdelo za malo, da sta dva delegata družbenopolitičnega zbora na pisno opravila svojo odsotnost, in kuvertirano glasova fizično odsotnih delegatov pa so lepo prišli k — prisotnim na seji. Delegate je motilo tudi to, da so za menjalno točko dnevnega reda, tako da so glasovanje oz. volitve pomaknili (zaradi strahu pred ponovno nesklepčnostjo) od konca proti začetku seje. Na očitke, da je vse to že podobno otroškemu vrtcu, so delegati odvrnili, da ne bi smeli žaliti tovarnišice in otrok v vrtcu, češ da je vsa ta delegatska telovadba še slabša kot v vrtcu!

KJE SO STAREJŠI IN MLADJI — Mladinsko občinsko vodstvo se je skladno z novim vetrom demokratizacije, ki je zajel mladino in malo okužil tudi preostalo družino, zlasti še po krškem mladinskem kongresu, od dnevu mladosti letos poslovilo od klasičnega praznovanja. Toda ko so se bolj maloštevilni mladinci na javni seji predsedstva v diskoteki Vitez na sevnškem gradu spraševali, kje so starejši politiki (bilo ni nobenega, razen, če ne bi mednje lahko prišli tudi tri tisoč srednje generacije, ki so pač neprostovoljni mladinci najširše fronte — SZDL), je brž prišel bumerang prav iz ust »svete trojice«. Kritični morate biti tudi do sebe, je dejal eden teh, kajti tudi vas ni tu. Le upamo lahko, da bo vsaj anketa, ki jo bodo pripravili mladi, priložnolga, da bo vodstvo znalo privabiti kaj več vsega naveličane in razgorenjene »baze«.

Večer (različnosti) poezije

V Ganglovm razstavišču v Metliki nastopilo deset slovenskih pesnikov — Umetniška beseda za demokracijo

METLIKA — Takajšnji občinski konferenci ZSMS in pesniku Janiju Bevku se je naposled posrečilo izvesti večer slovenske poezije, ki sta ga pripravljala že lani in tudi najavljala za 24. december, pa sta ga potem zaradi objektivnih razlogov morala preklicati in prestaviti na ugodnejši čas. Ta je prišel v petek, 26. maja, ob 20. uri in v Ganglovm razstavišču se je predstavilo belokranjskim ljubiteljem poezije deset pesnikov iz Ljubljane, Kranja, Novega mesta, Krškega, Črnomlja in Metlike. Svoja dela so brali: Jože Dular, Marjanca Kočvar, Gordana Kunaver, Ana Rostohar, Silvo Mavsar, Tomaž Skrbinšek, Egist Zagoričnik, Franci Zagoričnik, Ivan Zoran in Jani Bevk. Prireditev je povezoval Andrej Bartelj in po delih prebral Gramovo kratko novelo Vožnja, v večer pa se je z glasbo vključeval kitarist Zdravko Kunič.

To je bil večer različnosti sodobne slovenske poezije, sožitje različnih slogov, tematik, pesniških odzivov na sodobne izzive, stopenj osebne prizadetosti pa vse do izpovedne moči in kvaliteten razponov. Čeprav prireditev ni bila posebej najavljena kot ena tistih v podporo miru, svobodi in demokraciji pri nas, kakršne se ta čas vrstijo na pobudo Društva slovenskih pisateljev in drugih organizatorjev, je vseeno, vsaj deloma, zazvenela v takšnih tonih, torej tudi kot z umetniško besedo izražen protest zoper teptanje človekovih pravic in svobod in kjerkoli v Jugoslaviji. Obiskovalci so namreč med drugim lahko prisluhnili tudi nekaterim pesniškim besedilom, ki so jih avtorjem navdahnili lanska zborovanja v Ljubljani v obrambo slovenske suverenosti in legitimnih pravic Slovencev v Jugoslaviji, tudi pred vojaškimi sodišči. I. Z.

PESNIKI MED NASTOPOM — Takole so se na petkovem večeru poezije v Ganglovm razstavišču v Metliki eden za drugim predstavljali sodelujoči pesniki iz raznih slovenskih krajev. Na sliki: svoja dela bere soorganizator večera Jani Bevk. (Foto: A. Bartelj)

25 let Boštanjskih fantov

Številna priznanja in čestitke ob jubileju

BOŠTANJ — »Mikalo me je, da bi metaforo okteta prenesel ob slovenskega pevkega zbora na jugoslovanski plan osmih federalnih enot in njihovega neubranega petja, a me to, tudi zaradi ne podre federalne formule, čisto nič ne mikalo. A zatekam se k drugi misli: kako to slovensko tipičnost okteta, v dvakrat po štirih glasovih, ki so vsak zase poln zvok in osebnost, saj se le tako lahko zlijajo v ubranost in in radost za poslušalce, prevzeti kot metaforo za naš današnji slovenski in skupni čas,« je dejal prireditelj okteta, ki je bil pred prejšnjo soboto pred nabito polno dvorano hvaležnega občinstva v Boštanju pesnik Tone Pavček.

Ko je slavnostni govornik ob srebrnem jubileju okteta Boštanjskih fantje takole razmišljal o naših slovenskih okteti, se je tudi vprašal, kako širino in brezmejno svobodo pesmi, a tudi človeka, ki jo poje, zakoniti in jo postavi kot pravo stanje stvari v vsakodnevno naše življenje za danes in za zmeraj.

Sobotni jubilejni koncert so Boštanjški fantje pričeli z Zdravico Slavka Miheliča, ki so jo posvetili svojemu mentorju prof. Egonu Kuneju. Njemu, Miheliču, Emilu Lenarčiču in še nekaterim, ki so moralno in gnotno podpirali okteta, ter vsem zdajšnjim članom okteta je Albert Felician v imenu ZKO Sevnica podelil grafike Boštanja, delo akademskega slikarja Alojza Konca. Isti umetnik pa je v sevnški kulturni skupnosti izročil prof. Kuneju ter umetniškemu vodji Jožetu Pfeiferju in organizacijskemu mentorju Francu Pernovškemu, ki pojeta pri oktetu že vseh 25 let, še posebna likovna dela.

Predsednik Posavske pevke zveze Ernest Ferk je podelil srebrno Gallusovo značko Jožetu Novaku, njegovim čestitkam in voščilom oktetu, ki je znova navdušil s svojim nastopom, pa so se pridružili številni posamezniki in pevski zbori ter organizacije.

P. P.

VSEM GRAFIKE BOŠTANJA — To delo akademskega slikarja Alojza Konca so prejeli vsi sedanji člani okteta Boštanjskih fantje: Jože Dernač, Iztok Zalezina, Jože Pfeifer, Bogdan Pfeifer, Jože Novak, Franc Pernovšek, Janez Vovk in Alojz Fon.

Trije slikarji na dveh koncih

V Kočevju Mira Uršič-Sparovec, v Brežicah pa Ljubiša Milič in Suzana Kljaič

KOČEVJE, BREŽICE — Minuli petek sta kulturno življenje v Kočevju in Brežicah, na dveh koncih širšega dolnjskega območja, pomembno obeležila likovno-glasbena dogodka: otvoritvi slikarskih razstav, obogateni s koncertnim sporedom.

V Kočevju so se ljubitelji likovne umetnosti zbrali v Likovnem salonu, kjer so po krajšem koncertu, ki sta ga izvedla sopranistka Irena Baar in kitarist Andrej Varl, odprli razstavo del akademske slikarke Mire Uršič-Sparovec iz Ljubljane. Slikarka sodi med tiste zagnane ustvarjalke, ki nenehno prijetno presenečajo z novimi deli, v zadnjem času pa tudi precej razstavlja. Zdajšnji

razstavo, katere pokrovitelj je kočevski Melamin, spremlja ta ugotovitev: »Mira Uršič-Sparovec je na podlagi vtisov in doživetja med čistimi človeškimi odnosi, vero in običaji iz slovenskih gorov oblikovala svojo govorico, oplojeno z utripom časa. Vsi elementi so v njenih podobah simbolično in pomensko vgrajeni v slike, njihove vsebine in končne oblike.«

V galeriji Posavskega muzeja v Brežicah pa so po otvoritvenem koncertu, na katerem sta program skladb izvajala flavtistka Adriana Trebježič in kitarist Hrvoje Grgič, odprli kar dve razstavi: z dvema cikloma svojih stvaritev — s perorisbami in s tako imenovanimi izrezankami — se predstavlja 30-letni akademski slikar Ljubiša Milič, v Ljubljani udomljeni rojak iz Nove Gradice, s pasteli pa njegova gostja, 23-letna ljubljanka Suzana Kljaič, študentka 4. letnika na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost. Jožica Vrtačnik je zapisala, da začutimo v Miličevem opusu nadrealistično obeležje, ki ima svoj izvir v imaginaciji, v fantastičnem svetu. Obe brežiški razstavi bosta odprti do 11. junija.

VSE O BIENALU ZA NOVINARJE — Prireditelji 1. bienala slovenske grafike so z vsem o tej vseslovensko pomembni prireditvi seznanili novinarje že pred otvoritvijo bienala. Beseda o tem je tekla v Grandi hotelu, kjer je bila lanskega maja okrogla miza o bienalu, zdaj pa že razstava grafik. Na sliki (od leve): Igor Zidič iz Zagreba, dr. Ynske Meyes iz Amsterdama, Janez Slapnik, akademski slikar Branko Suhý, Franc Šali, vsi trije iz organizacijskega štaba bienala, in Curt Heigl iz Nürnberga, predsednik mednarodne žirije tega bienala. (Foto: M. Markelj)

Nekaj, kar bi morala videti Evropa

Tako meni o 1. bienalu slovenske grafike na Otočcu ugledni mednarodni strokovnjak, Curt Heigl iz Nürnberga, predsednik žirije za podelitev prvih nagrad — Zamisel Branka Suhya celo zgledno ostvarjena

NOVO MESTO — Minuli četrtek, na dan mladosti, so na Otočcu odprli 1. bienal slovenske grafike. Na razstavi v Garni hotelu in deloma v gradu sodeluje 45 ustvarjalcev z 92 grafičnimi listi. Izbor del, prispelih na razpis, je že marca opravila strokovna komisija pod vodstvom Bogdana Borčiča. V celoti je izločila dela samo štirih avtorjev. Mednarodna žirija, ki so sestavljali Curt Heigl iz Nürnberga, dr. Ynske Meyes iz Amsterdama, Igor Zidič iz Zagreba in dr. Ivan Sedej iz Ljubljane, je podelila šest nagrad. Glavno nagrado, Grand prix Otočec, je dobil Štefan Galič za leto nastali barvni lesorez Fossil XXX. Dobitniki petih nagrad Novega mesta za grafiko pa so: Zora Bitenc za litografijo Brez naslova, Zdenko Hujzan za lesorez Tihno drsenje, Rudi Skočič za jedkanico in akvatinto Hommage à la generation 1903, Hamid Tahir (v Sloveniji udomljeni rojak iz Bagdada) za gips in linorez Zeleno I za Federica Garcia Lorca ter Klavdij Tutta za litografijo in kombinirano tehniko Dva dneva enega sonca. V okvir bienala sodi tudi pet osebnih razstav slovenskih grafikov, ki so na ogled v novomeških razstaviščih. Grafike Božidarja Jakca so na ogled v galeriji Krka, Bogdan Brčić razstavlja v Dolenjskem muzeju, Vladimir Makuc v razstavišču nove poslovne zgradbe Pionirja, v stavbi SDK je predstavljen izbor grafik Andreja Jemca, v študijski knjižnici Mirana Jarca pa so na ogled barvni linorezi in jedkanice Branka Suhya.

Shodila je prireditev, ki bo novomeško in širše dolnjsko okolje bogatila, sama in s številnimi drugimi prireditvami iz pripravljene sporeda, do konca junija, prireditev torej, ki bo ob bližnjem mednarodnem grafičnem bienalu v Ljubljani omogočila tudi presojo grafičnih dogajanj doma in po svetu. Novomeščani so vložili v 1. bienal slovenske grafike obilo naporov, izvedli pa so ga lahko le ob izjemni pripravljenosti domačih in drugih slovenskih delovnih organizacij, da denarno in v drugih oblikah pomagajo ostvariti zamisel, staro kar nekaj let. Zeleli so nekaj storiti za polnejše kulturno življenje in začetni nečim, kar bi jih uvrstilo med središča dogajanja. Ob bienalu so se jim nakazovale še druge možnosti, da bi, denimo, razvili Novo mesto v center za fotografijo, za keramiko, za portret itd. Naposled so se oprijeli zamisli o bienalu slovenske grafike, kot jo je ponudil do-

mačin akademski slikar in grafik Branko Suhý, izredni profesor za grafiko na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost. Pri tem so imeli pred očmi rojaka Božidarja Jakca, očeta slovenske grafike, in prav ta bienal naj bi pokazal, kako sedanje generacije slovenskih likovnih umetnikov nadaljujejo njegovo izročilo. Po besedah Branka Suhya bi morda s tem spodbudili tudi kaj več mladih Dolenjcev za študij na Akademiji za likovno umetnost, saj je število vpisanih iz tega dela Slovenije zelo upadlo. Predsednik novomeške občinske skupščine Franc Šali pa pravi, da gre pri bienalu in hkrati z njim za plemenitjenje dolnjskega duhovnega okolja ter za združevanje ustvarjalnih in gnotnih moči.

O vsem tem bo najbrž še marsikaj in marsikaj tekla beseda, toda zdaj je v

sredici pozornosti sam bienal z razstavo, ki ponuja pregled ustvarjalnosti in tokov v sodobni slovenski grafiki. Na Otočcu in na razstavah v Novem mestu res ni vseh imen, brez katerih si ni moč predstavljati celote v tej umetniški vrstvi. Vendar pa je treba po mnenju dr. Ivana Sedeja pa tudi drugih strokovnjakov upoštevati tudi reprezentančni knjižni katalog, kjer so nesodelujoča imena predstavljena v strokovnem, besedilnem in slikovnem delu te knjige, ter da bienale šele z njo predstavlja celoto. Marsikdo si po ogledu razstave otoškega bienala zastavi vprašanje o značilnostih slovenske grafike. Domači in tuji strokovnjaki, ki so sodelovali v komisiji za izbor in žiriji za nagrade, menijo, da o kakšni posebni slovenski značilnosti ni moč govoriti, še zlasti ne, če bi imeli pri tem v mislih folkloristične primere. Pač pa je iz razstavljenih del mogoče razbrati iskanja, ki so lastna sodobnim evropskim ustvarjalcem. Po mnenju Igorja Zidiča razstava ponuja bogastvo najrazličnejših idej in potrjuje, da je slovenska grafika pojem kakovosti v Jugoslaviji.

Godbe tekmujejo

Na tekmovalnem koncertu v Krškem tudi godba iz Kapel in orkester TCP Dj. Salaj

KRŠKO — Začelo se je jubilejno, 10. tekmovalje slovenskih pihalnih orkestrorov v koncertnem programu in korakanju. Na štirih tekmovalnih koncertih, od katerih sta dva (v Postojni in Radečah) že za nami, se bo skupaj zvrstilo enaindvajset orkestrorov iz raznih krajev. Pravico do nastopa so dobili samo orkestri, ki so do zdaj tekmovali v drugem kakovostnem razredu ali pa niso sodelovali na preteklih dveh tekmovaljih. Vse nastope spremlja tekmovalna žirija, ki jo sestavljajo Bojan Adamič, Jože Hriberšek, Ervin Hartman in Ivan Marini.

Tretji tekmovalni koncert bo v soboto, 3. junija, v Mengšu, četrty, zadnji, pa v nedeljo, 4. junija, ob 10. uri v Delavskem kulturnem domu Edvarda Kardelja v Krškem. Nastopili bodo: pihalni orkester iz Slovenj Gradca, godba iz Kapel, rudarska godba iz Hraštnika, pihalni orkester ZKO z Vrhnik in orkester domače Tovarne celuloze in papirja Djuro Salaj.

Zelo laskave ocene je o bienalu na novinarski konferenci pred otvoritvijo izrekel predsednik mednarodne žirije Curt Heigl, direktor nürnberške Kunst-halle, ki imajo bogate izkušnje s postavitvijo podobnih prireditev v svojem mestu pa tudi kot večkratni član žirij drugod. »Tega, kar je predstavljeno tu na Otočcu, se vam ni treba sramovati. Nasprotno, prepričan sem, da bi to ustvarjalnost morala videti Evropa.« Dodal je, da je presenečen nad visoko mednarodno ravniyo razstavljenih del. Še posebej je pohvalil delo žirije, katere člani so delali povsem samostojno, na koncu pa so si bili popolnoma enotni v ocenah in pri izboru nagradjenih grafik. I. ZORAN

Poslej Kettejevo srečanje?

Tako naj bi se imenovala vsakoletna prireditev za piščo iz srednjih šol, študente in druge mlade

NOVO MESTO — Novi odbor za literarno dejavnost, ki so ga ustanovili pri novomeški Zvezi kulturnih organizacij, se je v sredo minuli teden sestal na prvi seji in za svojega predsednika izbral Ivana Perhaja iz Brusnice. Člani odbora so tudi sklenili, da bo Zveza kulturnih organizacij na podlagi literarnih spisov, ki so prispeli iz osnovnih in srednjih šol za letošnje dneve mladinske kulture, pripravila dve literarni prireditvi. Literat iz srednjih šol se bodo predstavili v Kozinovi dvorani, in sicer na prireditvi, na kateri bo glasbena šola podelila priznanja svojim učencem, literati iz osnovnih šol pa v avli grmske šole, kjer bodo tudi popestrili kulturni program

12. posavska pevška revija

V soboto ob 19. uri v kulturni dvorani GD Sevnica 9 zborov s 300 pevci

SEVNICA — V soboto, 3. junija, se bo ob 19. uri v kulturni dvorani GD v Sevnici pričela 12. posavska pevška revija. Nastopili bodo mešani pevski zbor PD Oton Župančič iz Artič, mešani pevski zbor bratov Milavcev iz Brežic, moški pevski zbor PD Planina iz Cerkele ob Krki, mešani pevski zbor Viktor Parma iz Krškega, moški pevski zbor DKD Svoboda iz Brestanice, mešani pevski zbor Rudi Rožanc iz Zdol, mešani pevski zbor Lisca iz Sevnice, mešani pevski zbor Jutrjanjka iz Sevnice ter mešani pevski zbor Primož Trubar iz Loke pri Zidanem mostu. Med temi zbori z okrog 300 pevci bo selektor Slovenske pevke zveze odbral najboljši zbor za medregijsko revijo, ki bo v okviru zasavske pevke skupnosti prihodnje leto v Trbovljah.

SPET KONCERT V CERKVI

RIBNICA — V zadnjem obdobju je bilo v baročni cerkvi pri Novi Stifci že več koncertov resne in zborovske glasbe. V soboto, 3. junija, bo tu nastopil kvartet Inles, ki slavi sedmo obletnico obstoja, sodeloval pa bo New swing kvartet.

M. G.-č

kultura in izobraževanje

Večer mlade srbske poezije

V novomeškem Domu JLA nastopili dobitniki srbske Kajuhove nagrade

NOVO MESTO — Kajuhove nagrade ne poznamo samo v Sloveniji, kjer jo vsako leto ob obletnici smrti partizanskega pesnika Karla Destovnika-Kajuha podelita založbi Borec in Partizanska knjiga za najboljša literarna, zgodovinska in druga dela, ki ju izdaja, temveč imajo nagrado s takim imenom tudi v Srbiji, le da je Kajuhova nagrada v tej republiki vsakič razpisana z natečajem za izvirne pesmi in prozo, ki se navezujejo na revolucionarno izročilo, sodelujejo pa lahko le mladi pisci, še mladinci.

Ob dnevu mladosti je gostovala v Sloveniji četverica Kajuhovih nagradencev iz Niša: pesniki Marina Vukašinović, Maja Ilič, Zoran Bešić-Sigma in Goran Stojanović. Stari od 22 do 27 let ali kaj več, pripadajo generaciji, ki je izoblikovala svoj izraz v mladi srbski literaturi in glede tega še veliko obeta. Osrednja osebnost gostujoče skupine je vsekakor Zoran Bešić-Sigma, dobitnik tudi več drugih nagrad in avtor že nekaj pesniških zbirk, ki velja tudi za enega od začetnikov tako imenovanega novega vala v srbski poeziji.

V sredo, 24. maja, so se omenjeni pesniki predstavili v vrhnjskem, v četrtek, 25. maja, na dan mladosti, pa so nastopili v novomeškem Domu JLA. V Novem mestu jim je z besedami, spominajočimi na Lorcove verz, zaželel dobrodoščilo načelnik Doma JLA Martin Berišah, občinstvu, ki so ga v glavnem sestavljali vojniki iz novomeške vojašnice, pa jih je predstavil Milan Stjepanović, ki je tudi povezoval prireditve. Pesniki so najprej prebrali dela, za katera so prejeli Kajuhovo nagrado, nato pa dodali še nekaj pesmi iz svoje ostale in tudi tekoče ustvarjalnosti. Zanimivo srečanje z mladimi pesniki iz Srbije so popestrili glasbeniki.

I. ZORAN

pisma in odmevi

Maks Drobnič

Pretekli teden so na ribniškem pokopališču v Hrovači položili k večjemu počitku Maksa Drobniča, prvoborca in znanega družbenega delavca predvsem na področju športa in telesne vzgoje.

Rojen je bil leta 1921. Bil je borec Ribniške čete, Notranjskega odreda in drugih enot; bil je v komandah več mest na Primorskem in med drugim tudi komandant mesta Cedad. Po činu pa je bil kapetan prvega razreda. Leta 1953 se je spet zaposlil v Ribnici kot učitelj telesne vzgoje na osnovni šoli. Bil je med organizatorji neponovljivih teledvdnevih nastopov in parad. Še posebno pomembno pa je, da je prvi uvedel igranje rokometna na osnovni šoli, ki se je nato razširilo izven šolskih dvorišč, danes pa so ribniški rokometarji med najuspešnejši v Sloveniji in tudi v Jugoslaviji. Nadalje je bil dolgo let predsednik TVD Partizan Ribnica, deloval pa je tudi v organih šole, zvezi rezervnih oficirjev in drugod. Po upokojitvi leta 1971 se je še posebno prizadeval oprelj izdelovanja ribniških spominkov in ustvaril v lesu nedosegljive stvaritve, pri čemer so ga mnogi posnemali. Za svoje delo je prejel mnogo priznanj in odlikovanj, državnih, vojaških in drugih. Med njimi naj omenimo le spomenico 1941, red zaslug za narod in red republike. Na zadnji poti ga je spremlilo veliko domačinov, nekdanjih soborcev, tudi iz Goriške in Primorske, športnih delavcev, šolnikov in drugih. V slovo mu je zapel šolski pevski zbor, častni vod vovjakov pa je izstrelil slavo.

J. P.

IZ STAREGA LOGA

NOVA TRGOVINA — Jožica Zazel pripravlja v Starem Logu pri Kočevju otvoritev svoje zasebne trgovine, Mercator-Trgoprometa na namerava svojo trgovino v tem kraju zapreti.

STPORILEK SE NEZNAN — Pred več leti je v Starem Logu pogorel gasilski dom, kar je nekoliko nenavadno. Domačini pravijo, da je šlo za namenjen požig, storilca pa niso nikoli odkrili. Dom so domačini že obnovili.

Kje je Odbor, ko je prizadet »navaden« občan?

Največjo nevarnost vidimo v nas samih

Zadnje čase imamo pogosto na jeziku že tolikokrat izrečeno besedo demokracija. Pri tem pa se sprašujem, če sploh vemo, kaj ta beseda sploh pomeni. A ne bi se rada spustila v filozofiranje, želela bi povedati nekaj drugega. Govori se namreč, da je v obdobju četverice obsojena tudi že slovenska svoboda, seveda na smrt. Vsi vidijo grožnjo naši suverenosti le z joga, nihče pa ne vidi ali tega noče videti, da je največja nevarnost v nas samih. Ko je potrebna enotnost, se mi le prepiram in obtožujemo drug drugega. Pri tem ne mislim na enotnost po načelu: »Mislimo vsi enako«, temveč: »Borimo se vsi različno misleči za enotno, svobodno Slovenijo.«

In ali svoboda »četverice« res pomeni tudi našo svobodo? Ob borbi Odbora za varstvo človekovih pravic za prostost in pomilostitev četverice se mi poraja vprašanje: Kje pa je bil, in bo ta odbor, ko bodo kršene pravice čisto »navadnega« občana? Ali bi se tudi zanj boril z isto ihto? Pravzaprav bi se danes moral ta odbor boriti kar za vse nas, saj je osnovna pravica vseh nas dostojno živeti, a vemo, kolikokrat je to onemogočeno. Ob vsem tem demokratičnem procesu je preprost občan potisnjen na rob, je le objekt, s katerim se manipulira in izrablja za klice in ploskanje na takšen ali drugačen mitingu, shodu itd.

Prepričana sem, da bomo dosegli gospodarski vzpon in demokratizacijo družbe šele takrat, ko bomo odrasli in dozoreli v vseh pogledih in se končno nehali pripraviti ter pljunili v roke.

IRENA ŠKUFCA
Kočevje

Komu je bilo v resnici do afere?

Razmislek ob sporu Igor Bavčar — Janez Stanovnik — Državljanska neposlušnost prispeva k širjenju demokracije in je možna le v pravni državi

Odbor za varstvo človekovih pravic je že od svojega nastanka tujek, ki se ga želi politika na različne načine otresti in pri tem ne izbira sredstev. Odnos slovenske politike do Odbora se je spreminjal v skladu s potrebami te politike. Ko se je ta čutila ogrožena zaradi napadov z »juga«, je moledovala, češ potrebujemo podporo; ko so ti napadi pojenjali, je udarila nazaj z bičem. Obnašala se je kot prava politika. Podobno je bilo z obsojenimi pred ljubljanskim vojaškim sodiščem. Njihova cena je bila odvisna od razmerja sil v Sloveniji in Jugoslaviji in se je v skladu s tem tudi spreminjala. Politiki ni šlo za olajšanje njihovega položaja, kot govori sedaj, temveč je bil njen odnos povezan z njenimi računi. Odbor je edini, ki je od vsega začetka, ne glede na stalno spreminjanje odnosa do njega, postavljal za ključno področje svojega zanimanja in delovanja vprašanja, ki so neposredno povezana z usodo štirih ljudi in ki se pojavljajo ob ljubljanskem procesu. Odbor nikoli ni imel nikakršnih političnih ambicij, niti člani kolegija in še posebej ne Igor Bavčar. Vedno je bil neodvisen in nikoli prisesan na kakšno organizacijo ali posameznika. To je njegov največji politični kapital, ki ga ni mogoče vzeti. In ravno ta neodvisnost nastopanja, doslednost pri zavzemanju za pravice obsojenih, gre očito mnogim v nos. Odbor je stalno moral potiskati oblast in politiko, da sta delali korake, ki jih drugače ne bi. O pridobivanju točk na političnem področju govorijo tisti, ki so to oblast »zajahali«, ne da bi po tem povprašali ljudi. Prodajajo tudi trditve, češ da Odbor kuje politični kapital na tuji nesreči. Takšno govorjenje nima nič skupnega z resnico. To dobro ve tudi Milan Kučan, zato je tako govorjenje čisto političanstvo z zelo jasnimi nameni. To je klasična boljševiska manira. Tako Janez Stanovnik, kot Milan Kučan sta očitno izbrala napačnega nasprotnika. To ni ne Odbor ne Igor Bavčar.

Oblast in politika nista sposobni učinkovito in suvereno zavarovati pravice svojih državljanov in uveljavljati njihovo voljo. Kakšna oblast je to? Zadnje čase se pogosto pojavljajo trditve uradne politike in oblasti, da Odbor dela škodo obsojenim in da bi bila zadeva že zdavnaj rešena, če ne bi bilo Odbora. To je samo delno res. Odbor je naredil vse, kar je lahko. Odbor pač ni oblast. To, kar bi lahko bilo storjeno za olajšanje položaja obsojenih, pa ni bilo, bi lahko storila le oblast in ne Odbor. Res pa je, da bi bilo vse drugače, če ne bi bilo Odbora. Obsojeni pred ljubljanskim vojaškim sodiščem bi dobili nedvomno višjo kazen, danes bi bili na Dobu in zanje ne bi vedel nihče, kot za mnoge pred njimi. To je resnica.

Če nastaja nova politična afera, je več kot jasno, da je nista sprožila niti Igor Bavčar niti Odbor, ampak Janez Stanovnik. Zakaj, to bi moral pojasniti sam. V svojem nastopu na TV je rekel, da je povsem normalno, da državni uradniki obveščajo njega kot predsednika predsedstva. Če je to res, potem je tudi res, da so o pripravah na aretacijo Janeza Janše in ostalih bili obveščeni tako Janez Stanovnik kot tudi drugi ali pa so njihovi uradniki nekaj počeli za njihovimi hrbiti. Toda to je problem Janeza Stanovnika, ne pa Odbora. To naj razčisti v lastni hiši, ne pa tako, da napada Odbor in Igorja Bavčarja. V oddaji, ki je bila posneta dva dni pred predvajanjem, je Janez Stanovnik kot vedno igral na strah ljudi, povedal pa ni nič bistvenega novega. Namen njegovega nastopa je bil jasen: diskreditirati Igorja Bavčarja in Odbor. Ne gre za napad na osebno integriteto, kot trdi Stanovnik, ker se je Igor Bavčar vedno pogovarjal z njim kot predstavnik Odbora s predsednikom predsedstva. O tem je govoril Janez Stanovnik tudi v Ameriki, ko je dejal, da se sestaja s človekom, ki vodi Odbor, ki ga podpira velika večina državljanov. Povsem normalno je, da je Igor Bavčar na razgovorih pisal beležke in o tem obveščal člane kolegija Odbora. O tem je bila obveščena tudi javnost preko sporočil Odbora. Janez Stanovnik sedaj govori po Jugoslaviji, da ga je Igor Bavčar zatožil policiji, kar je čista izmišljotina in laž. Laž pa ima kratke noge. Takšni političanski manevri so bili vedno kratkega daha.

To, da je Stanovnik potunkal tudi svojega zvestega uradnika Pavla Čelika, je pač del neke igre, ki bo slej kot prej razjasnjena in je povezana tudi z objavo beležke v Tribuni in Ljubljanskem dnevniku. Pavle Čelik je bil samo povod, na katerega se je čakalo. Razlogi so povsem drugi. Napad je vedno najboljša obramba in tega se dobro zaveda tudi Janez Stanovnik. Tako je reagiral tudi na Svobodni katedri v Novem mestu, ko sem mu postavil vprašanje, kaj

bodo storili, ko bo šel prvi od obsojenih v zapor. Več kot očitno je, pa naj Stanovnik še tako joka in roti državljane in državljanke, naj ostanejo pametni in poslušni, da Slovenija ni suverena razen v tem, da zapira svoje državljane, ki tudi po njegovem priznanju niso storili kaznivoga dejanja. Kakšno licemerstvo!

Ko je skupščina SR Slovenije ugotovila, da je dokument sporen v dveh točkah, se ni sestalo niti predsedstvo niti kakšen drugi organ, da bi iz ugotovitve potegnili zaključke in ukrepe. Na stališču Odbora o državljanski nepokornosti so reagirali takoj, in to najbolj grobo. Torej nevarnost ne prihaja od drugod, ampak od Odbora. Svojo enotnost in nesposobnost so morali skriti tako, da so napadli Odbor in grozili ljudstvu z uvedbo izrednega stanja v Sloveniji, če bodo ravnali drugače, kot predlagata oblast in politika. To govorjenje in kazanje s prstom na Odbor kot tistega, ki bo na slovenske ulice pripeljal tanke, je blago rečeno, neodgovorno in je dokaz, da ta oblast nima »ajac«, kot bi temu rekli.

Ta oblast, ki se sedaj sklicuje na pravno državo, ki govori o kovanju političnega kapitala na račun tuje nesreče, je povsem brez odlašanja, ne da bi zbirala sredstva in besede, onemogočila Igorju Bavčarju, da bi znotraj legalne pravilne procedure bil kandidiran za člana predsedstva SR Slovenije. Samo spomnimo se napadov na njegov in Odborov račun in od kod so prihajali.

Če kdo kuje politični kapital na račun obsojenih, je to slovenska oblast. In to ravno tista, ki za to početje obtožuje Odbor in Bavčarja. Njih je strah, da bi se kdo poleg njih »konkuriral« za to oblast, ki naj bi njim bila dana od Zgodovine, ne od ljudi. Toda še enkrat moram povedati, da je strah odveč. Je pre, da po tej sodni farsii pred ljubljanskim vojaškim sodiščem, na Slovenskem ne bo mogoče več vladati, kot se je 40 let. To pa je tudi nekaj. In to je zasluga tudi Odbora in vse demokratične javnosti, ne pa večje »demokratičnosti« politike in oblasti. Za vsako ped demokracije in človekovih pravic ter temeljnih svoboščin se je potrebno šele boriti, tega ne bosta podarila niti Partija z Milanom Kučanom na čelu niti Janez Stanovnik s svojimi jokavimi nastopi na TV, podtikanji ter groznjami z uvedbo izrednih razmer v Sloveniji.

Končno je obdobje totalne državljanske pokorščine. To je več kot jasno. Priča smo rojevanju državljanske nepokornosti, ki je občečloveška pridobitev in kot taka povsem legalna in legitimna oblika nenasilnega nestrinjanja ljudi z oblastjo. Državljanska neposlušnost prispeva k širjenju demokracije in h krepitvi političnih svoboščin in je možna samo v pravni in demokratični državi. Vsaka politična demokracija temelji na toleranci nestrinjanja in državljanske neposlušnosti in to je ves čas počel tudi Odbor za varstvo človekovih pravic.

BOJAN FINK

PRIJATELJI SE SPOMINJAJO

Med prvomajskimi prazniki sem obiskala prijatelje v Sremski Mitrovici. Pri njih je bila tudi sorodnica Nada Kovicin iz Beograda, ki me je lepo prosila, če bi prek slovenskih časopisov skušala poiskati Marico in Jožefa Pakleca. Žal ni vedela, iz katerega kraja sta imenovani sta bili leta 1944 ali v začetku 1945 iz sarvanskega taborišča poslani v krošnja v Bački. Marica je živela pri krošnja Kolariću, njena tetka Jožefa Pakleca pa je bila pri duhovniku (popu) Stefanoviću. V imenu Nade Kolarić (sedaj Kovicin), ki si zelo želi navezati stike, prosim Marico in Jožefa, da se javita na moj naslov. Prav tako prosim, če ju kdo pozna, naj ju opozori na to obvestilo. DANJUŠA STELE
Jamova 48
61000 Ljubljana

Še teden dni dela pri krški KATV

Sporočilo odbora

KRŠKO — Na sestanku med člani gradbenega odbora za gradnjo sistema KATV Krško in Lesnino, ki je bila izvjalna del, je tekla beseda predvsem o dokončanju del in odpravljanju nekaterih pomanjkljivosti. Predstavniki Lesnine tov. Kotnik je povedal, da bodo dela na levem bregu dokončana v približno enem tednu dni, hkrati pa bodo izvajalci odpravili vse napake, ki so se že pojavile. V Lesnini pričakujejo, da bodo dela izvajali tudi na desnem bregu ter v Leskovcu in Dolentini vasi. Hkrati je bilo na tem sestanku rečeno, da obstajajo težave pri pridobitvi gradbenega dovoljenja, ki ga še ni. Vendar to pot težave ne izvirajo v lokalni občini, temveč jih povzroča TV Ljubljana, ki še ni poslala ustreznih dokumentacije. Ko bo ta dokumentacija pripravljena, bo opravljeni tudi tehnični prevzem in šele tedaj bo začel teči jamstveni rok. Po tehničnem prevzemu bo servis in nadzor nad sistemom prevzel domačin inž. Dobravc. Gradbeni odbor hkrati sporoča Kršanom, da je satelitski program Teledub z majem začel svoje oddajanje in tega programa ne bo mogoče več spremljati. Namesto tega programa bodo v Krškem spremljali ameriški program CNN. Poleg programa TV bodo v Krškem lahko spremljali tudi nekaj radijskih, če bo tehnični ekipi uspelo opraviti nekatere posege.

-imi-

IZ KS SODRAŽICA

NIČ PRAZNOVANJA — Doslej so Sodražani vsako leto svečano proslavili svoj krajevni praznik 25. maj. Na svečani akademiji so podeljevali tudi priznanja OF.

ASFALT V ŽIMARICAH — V Žimaričah asfaltirajo skupno 1,5 km cest in poti, kar jih bo veljalo okoli 300 milijonov dinarjev. Ta denar je bil zbran v okviru samoprispevka, ki je bil uveden v KS Sodražica. M. G.č

DANES ZBIRALNA AKCIJA

LJUBLJANA — Danes poteka od 17. do 19. ure po vsej Sloveniji akcija zbiranja oblačil, obutve, posteljnine, šotorov in tekstilnih odpadkov, ki jo organizira Rdeči križ Slovenije. Občani bodo predmete, ki naj bodo zvezani in označeni, če gre za uporabno ali neuporabno blago, lahko oddali na zbirna mesta v krajevni skupnosti, lahko pa jih tudi položijo pred vhodna vrata na ulici od 17. ure. Rdeči križ je lani zbral 147.609 kg oblačil, 3.722 kg posteljnine, 141 odej, 105 kosov pohištva, 2.854 parov obutve in 42.181 kg neuporabnega tekstila, kar kaže, da se občani množično vključujejo v podobne zbiralne akcije.

Še zadnjič: Školč ne vleče

Opravičujem se Jožetu Školču, predsedniku RK ZSMS, da ga na tak način »vlačimo« po časopisu

Samo na kratko o nesklepnosti seje, ki je pripeljala do te polemike. Še enkrat povem, in to bom trdil vedno, da se na podlagi ene in edine izrečene misli ne da sklepati npr. na človekov svetovni nazor. Ravno tako tudi iz enega sestanka ne moremo deducirati celotne razpoloženske klime organizacije, niti zapopasti aktivnosti, ki so spremljale priprave na konferenco. Poleg vabil na sejo je predsedstvo OK ZSMS Novo mesto naredilo še druge napore: klicalo je osnovne organizacije po telefonu, imelo osebne stike s predstavniki posameznih osnovnih organizacij ipd. Morda je glede na te napore lahko biti tudi osebno užaljen. Vsekakor pa to ni temeljni vzrok mojega prejšnjega pisanja. Po meriti strani pa ne morem sprejeti za meritno oceno Toneta Jakšeta, da je bila seja konference nepravilna, ker omenjeni ni bil (vsaj, da bi jaz vedel, ne) nikoli v prostorih OK ZSMS Novo mesto, še manj pa na kaki seji predsedstva, ko smo se pogovarjali o pripravi na sejo konference. Isto velja za diskusije o sodelovanju s prijateljskimi in pobratenskimi občinami.

Omeniti je treba, da je bila dosedanja nizka sklopčnost (npr. okoli 60%) v zadnjih letih posledica predvsem drugih zadev in ne toliko dobre ali slabe pripravljenosti. Gre za vrsto zadev, o katerih mladinska organizacija vsaj od novejšega kongresa naprej razpravlja: ideološki okvir delovanja, principi or-

ganiziranja, proklamirana in dejanska vloga ZSM kot DPO v družbi in še posebej v skupščinskem sistemu, njen karakter, vprašanje ekonomskih, političnih perspektiv ter notranje in zunanje politike Jugoslavije ipd. Te in še mnoge druge zadeve mladi (in, hvala bogu, ne le oni) problematizirajo in svojo politično aktivnost usmerjajo v skladu s svojo vestjo in interesi. Menim, da politična abstinenca ni apolitičnost, temveč je lahko še kako relevanten kazalec družbenopolitičnih odnosov, razmer, konstelacije sil itd.

In res nazadnje: Pri skupščini občine deluje tako za sodelovanje s prijateljskimi in pobratenskimi občinami. V to vsekakor sodijo tudi tisti odnosi z Langenhagnom. Kljub obiskom njihove delegacije, v kateri so bili vedno tudi predstavniki njihove mladinske organizacije, in raznih drugih oblik delovanja mladih v Novem mestu so predstavniki predsedstva OK ZSMS v »povračilnih« obiskih vedno izpadli. O razlogih ne bi razpravljali. Tudi zato — v DL št. 19 sem navedel dva poglavitna razloga — smo se v predsedstvu OK ZSMS odločili, da ne bomo šli z občinsko delegacijo v pobratene jugoslovanske občine. Nikogar nečemo diskvalificirati ali omalovaževati v njegovih naporih za vzpostavljane ali poglobljanje stikov, ne pristajamo pa na kriminaliziranje našega stališča glede te problematike.

MARJAN RISTIČ

VABILO

Izvršni odbor in predsedstvo Društva invalidov občine Novo mesto vabi svoje člane in občane na rekreativni pohod na Gorjance v soboto, 24. junija. Pohod je organiziran v spomin praznika Društva invalidov Novo mesto. Start pohoda bo pri Krivavem kamnu, cilj pa pri Domu Vinka Padešiča, kjer bo krajski program, za razvedriljo pa bo poskrbel družinski trio Novina. Prevoz udeležencev iz Novega mesta do Krivavega kamna je organiziran. Zanimati se lahko se prijavi v društveni pisarni na Kidričevem trgu 3 vsak ponedeljek, sredo in petek med 9. in 12. uro do 10. junija. Tam boste prejeli podrobnejše informacije ter vplačali participacijo stroškov.

Predsedstvo Društva invalidov
Novo mesto

PREVERILI ZNANJE

DOLENJSKE TOPLICE — 21. maja je bilo to organizirano preverjanje znanja ekip krajevnih organizacij Zveze rezervnih vojaških starešin iz Prečne, Straže in Dolenjskih Toplic. Tekmovalci so se pomerili v teoretičnem znanju, v streljanju z malokalibrsko puško, v metanju bombe v cilj in v orientaciji na terenu. Na orientacijskem pohodu se je najbolje odrezala patrola iz Straže v sestavi Dušan Dular, Tomo Salopek, Josip Spudič, Anton Stepan in Rudolf Bučar. V streljanju so najboljšo rezultate dosegli Stane Trlep (49 do 50 možnih krogov), Željko Hohnjec (47 krogov) in Zdenko Tomašič (46 krogov).

SLAVKO BEG

Sporočilo predsedstva SRS

LJUBLJANA — Predsedstvo SR Slovenije je na ponedeljkovi seji sprejelo naslednje sporočilo za javnost: »V slovenskem in jugoslovanskem tisku je bilo te dni objavljenih več prispevkov, ki komentirajo ali pa citirajo pisni material oziroma tekst Igorja Bavčarja. Moji pogovori, v katerem avtor opisuje svoje pogovore z več vodilnimi politiki in javnimi delavci, med njimi s predsednikom predsedstva SRS Janezom Stanovnikom.

Ker se v zvezi s temi zapisi v javnosti pojavljajo različni komentarji, ocene in ugibanja, želi predsedstvo SRS pojasniti svoj odnos do tega vprašanja. Člani predsedstva SRS so bili že pred časom seznanjeni z vsebino Bavčarjevih zapiskov. Posredoval jim jih je predsednik Janez Stanovnik, ki jih je prejel od republiškega sekretariata za notranje zadeve. Predsedstvo SRS je o zapiskih razpravljalo na svoji seji dne 9. maja 1989, ko je predsednik Janez Stanovnik člane predsedstva obvestil, da so Bavčarjevi zapisi nujnih pogovorov očitno tendenciozni in da zelo enostransko prikazujejo njune odnose medsebojne izmenjave mnenj, ki sta jih imela v zadnjem letu dni. Del vsebine pogovorov je izpuščen, zamolčane so nekatere pomembne okoliščine o tem, kako je prišlo do posameznih pogovorov.

Predsedstvo SRS je ocenilo, da predstavlja razširjanje subjektivnih in tendencioznih beležk o pogovorih na štiri oči in to, da jih je avtor izročil načelniku uprave za notranje zadeve mesta Ljubljane, poskus diskvalifikacije posameznih političnih osebnosti, ki je v nasprotju z demokratičnimi odnosi in

REŠITEV V BOŽJIH ROKAH

KOČEVJE — V razpravah o težkem stanju v Opremi Kočevje in uvedbi ukrepov družbenega varstva zanjo je bilo večkrat izrečenih veliko pobožnih misli in želja, kot: »Bog pomagaj.« »Vse je v božjih rokah.« »Če se to ne bo pomagalo, nas reši le še bog.« Itd. Vse te pobožne misli so bile seveda izrečene iz ust prijateljev, ki pa so tokrat mislili resno. saj so za prisilnega upravitelja v Opremi izbrali Božidarja Zajca iz Novega mesta, ki naj bi bil torej za Opremo in občino pravi božji dar.

P.č

Kako črn je medicinski hudič?

Giordano Bruno je pred 389 leti zgorel v plamenih grmade, prižgane na Campo di Fiori v Rimu, ker je trdil nekaj, kar so takratne uradne ustanove imele za nesramno potvarjanje splošno veljavnih resnic in za hud napad na vedenje. Bruno je bil za tiste, ki so ga obsodili kot heretika na grmado, slepar in lažnivec. Danes bi mu morda rekli kar alternativec.

Podobno usodo so doživljali še mnogi ljudje, ki so se drznili stopiti iz utečenih kolesnic in iskati nova spoznanja druge kot veljavni um, razmišljati na drugačen način, ravnati drugače. Tudi njim bi lahko rekli z današnjimi besedami, da so bili alternativci.

Ta pojem ima danes pri nas v glavnem pozitiven pomen, saj mu ga takšnega dajejo naše posebne razmere, v katerih so ljudje, ki iščejo novo pota in razmišljajo drugače, deležni splošnih simpatij, hkrati ko jih spremlja še vedno, četudi čedalje manj, preklestvo nekdanjih alternativcev. V vkalupljenosti in monotono sivino dosedanjih razmišljanj in ravnaj prinašajo dihangovosti in raznovrstnosti ob uveljavljenih vedah, ki se učinkovito potrjujejo, neboljane in sumljive. Največkrat pa so zgolj preostanek tega, iz česar so se posamezne vede razvile.

OD MAGIJE DO PARAZNANOSTI

Kot ima, denimo, astronomija svojo alternativo v astrologiji, ima tudi medicina, ki je razmeroma mlada zna-

nost, svojega alternativnega hudiča v magiji, izganjanju demonov, eksorcizmu, zdravilnem polaganju rok, zdravilnem polaganju rok, romanju na svete zdravilne kraje, kar vse ljudje počno že od davnih časov. Starim magičnim oblikam zdravljenja so se pridružile novejšje, ki sicer po lastnih prepričanjih niso utemeljene na nadnaravnih silah, temveč na znanstvenih načelih, vendar je njihova znanstvenost več ali manj le plašč, v katerega se zavijajo. Radiesteziija, bioenergetika, kromoterapija, magnetoterapija, radionika, vse te oblike diagnosticiranja in zdravljenja boleznih svoje učinke temeljijo na naravnih silah, ki pa naj bi njih znanost na sedanjih stopnjah razvoja še ne zmogla dovolj spoznati, meriti in po empiričnih metodah zanesljivo preverjati.

K alternativnim postopkom bi lahko dodali še domačo zdravilniško tradicijo z zeliščarstvom, domačimi zdravili in podobnim ter postopke, ki prihajajo iz starih vzhodnih medicinskih tradicij, predvsem iz tradicionalne kitajske medicine: makrobioitika, akupunktura, akupresura, meditacijske in relaksacijske tehnike.

Šolska medicina, pravijo ji tudi uradna ali znanstvena medicina, zagovarja le tiste terapevtske pristope, katerih učinkovitost se da preveriti s kliničnimi poskusi in ki slone na znanstveno racionalnih osnovah, medtem ko alternativne oblike zdravljenja in ugotavljanja boleznih temelje večinoma na mistično-magičnih ali paraznanstvenih predstavah.

Med alternativnimi zdravilci, ki so v mnogih primerih sicer pošteni in dobrohotni ljudje, se radi skrivajo tudi navadni sleparji in goljufi. Ribarjenje v kalnem jim omogoča sama narava alternativnih oblik zdravljenja.

PRODOR ALTERNATIVNE MEDICINE

Dandanes beležimo v Sloveniji kot tudi v Jugoslaviji in drugod po svetu oživljanje zanimanja za alternativne oblike zdravljenja in njihovo širjenje. Alternativa vdira tudi v strokovne kroge, posameznih oblik in metod, ki niso zadostno preverjene, se poslužujejo tudi zdravniki, da o samozvanih zdravilnih sploh ne govorimo.

Zanimanje zanje se seveda odraža tudi v množičnih medijih, ki te stvari radi povzemajo, saj so zanimive, nenavadne, pogosto senzacionalistične, vse to pa so kosti, ki jih novinarji radi glodajo. Še najmanj je pri vsem tem načrtnega nasprotovanja šolski medicini, kot nekateri razumejo dejstvo, da se v časopisju in revijalnem tisku alternativni medicini posveča precej pozornosti.

Če torej danes vse več ljudi verjame zeliščarjem, radiesteziistom, polagalcem rok, bioenergetikom, padarjem in mazačem vseh vrst, če si ljudje natikajo zapetnice iz zdravilnih kamnov, da bi se ubranili ali si olajšali boleznih, če pijejo bolj ali manj sumljive zvarke, da bi se hitro in popolnoma izvili iz krempljev hudih in smrtnih obolenj, če se puste natapati z lesenimi noži, zavijati v namočene rjuhe, če premikajo postelje po spalnicah na tako imenovane dobre točke, če množično

romajo po zdravje v Medjugorje, skratka, če počnejo cel kup stvari, nad katerimi se šolani medicinci zgražajo, potem najbrž nekaj v odnosu ljudi do zdravnikov in šolske medicine ni popolnoma v redu.

Tega se zavedajo tudi slovenski zdravniki. Ko so se maja meseca zbrali na Otočcu na svojem 126. rednem letnem srečanju, je v strokovnem delu srečanja beseda tekla o alternativni medicini.

TO NI MEDICINA

Alternativna medicina ni medicina, je bilo jasno in odločno zapisano stališče slovenskih zdravnikov. Znotraj te osnovne ugotovitve pa se je prepletala pisana pahljača kritičnosti pogledov na alternativno medicino. Slovenski zdravniki so se zedinili v misli, da alternativnih zdraviljenj, ki jih ni mogoče uspešno podvreči kliničnemu eksperimentu in znanstvenim načelom, ni mogoče sprejeti in še manj dovoliti, da bi se z njimi ukvarjali šolani zdravniki. Nenazadnje jih h takšnemu ravnanju usmerja tudi zdravniška etika in stanovski kodeks.

Ob zmernih glasovih je bilo slišati tudi ostre pozive, naj se odločno ukrepa proti zdravnikom, ki se podajajo na nepreverjena pota alternativnih metod zdravljenja. Takim pogledom v prid govorijo tudi zakonska določila.

Zmernejši glasovi v zdravniškem kolegiju pa opozarjajo, da sama zgodovina zdravilstva lepo kaže, kako so lahko včerajšnje resnice današnje zmote, oziroma kako današnje zmote lahko postanejo jutrišnje resnice. Usode Kocha, Harveyja, Pasteurja in drugih medicinskih raziskovalcev, ki so mukoma prodrli s svojimi nadvse pomembnimi spoznanji v medicinsko vedo, opozarjajo, da je na alternativne metode zdravljenja najbrž le treba gledati z nekoliko več strpnosti in odpirati možnosti, da se alternativna zdravljenja preverjajo in tudi uporabljajo, ako se izkaže, da so primerna. Najslabše bi jih bilo kar tako zavreči in obsoditi vnaprej za popolno zmotu.

Navsezadnje je bila tudi akupunktura še nedolgo tega za šolsko medicino slepa-

rija, danes pa jo Svetovna zdravstvena organizacija priznava kot sprejemljivo metodo za določene posege v zdravstvu. Tudi pri nas je akupunktura priznan način zdravljenja, izvajajo pa jo za to usposobljeni zdravniki v osnovnih zdravstvenih organizacijah, bolnišnicah in zdraviščih.

RADODARNO DELIJO UPANJE

Zdravniki so se seveda tudi spraševali, zakaj alternativna medicina sploh uspeva, kateri so vzroki za obstoj in razmah padarstva in alternativne medicine. Je to le modna muha ali posledica razočaranja ljudi nad neuspehi šolske medicine, ki ne more izpolniti vseh njihovih pričakovanj? Je razcvet alternativnih oblik zdravljenja izraz primitivizma in neznanja ljudi? So pristopi padarjev za bolnika sprejemljivejši kot ravnaje strokovnih medicinskih delavcev v ambulantah in bolnišnicah?

Vzroki razcveta alternativnih oblik zdravljenja so številni in zapleteni. Mednje je gotovo mogoče šteti tudi razočaranje ljudi nad uradno medicino. Človek je tako ustvarjen, da težko sprejema resnico, ki je zdravnik ne more zamolčati, da nekaterih boleznih dandanes pač ni mogoče ozdraviti. Zdravnik bolniku tudi ne sme dati lažnega upanja na ozdravitev, če ga ni. V postopku ugotavljanja in zdravljenja človeka zaide v birokratsko-administrativni stroj zdravstvenih ustanov, ki skupaj z veliko razčlenjenostjo stroke na specialna področja zaradi boleznih že tako prizadetega posameznika brezosebno melje in zbuja v njem močan občutek, da je zgolj predmet manipulacije, ne pa osebnost, človek.

Eden od vzrokov, posebej značilen za naše okolje, je tudi v zmanjšanjem ugledu slovenskega zdravnika po drugi svetovni vojni, kot je na srečanju opozoril Alojz Gregorič. Zdravnik — intelektualca, združujoč tritisočletno tradicijo svojega poklica z v NOB uspešno potrjenim poslanstvom stanu v narodu, se je začel spreminjati v strokovnjaka — obrtnika, ki le zdravi in preprečuje boleznih telesa, ne zna pa več razumeti duše

svojih bolnih in zdravih ljudi ne duše svojega naroda. Vse bolj se je posvečal le strokovnomedicinskim zadevam, za drugo ni imel več pravega posluha in dopuščal je, da so se najpomembnejše odločitve sprejemale v duhu vladajoče dnevne politične ideologije, kar ni bilo vedno v prid ne bolniku in ne narodu, kot da se ga kršenje človekovih in državljskih pravic, gospodarska katastrofa, teptanje jezika in uničevanje kulturne in naravne dediščine ne tičejo. Ljudje zato svoje zdravnike doživljajo kot del sistema, ki jim je prinesel malo dobrega in kateremu se nagonsko upirajo.

Padarji in alternativni zdravniki pa boleznih nudi-jo tisto, česar pri zdravnikih, ki so zanj bolj ali manj le uradniki v belih haljah, ne dobi: novih vrednot, upanja, osebnostne rasti, občutka samospoštovanja. Alternativci ravnajo z bolnikom kot s celotno osebnostjo, v njem vidijo človeka, ne samo bolezni.

PREVARANI IN PREVARANTI

Kot vsaka alternativna so tudi alternativne oblike zdravljenja in tako imenovana alternativna medicina v celoti svojevrsten izziv za šolsko medicino, da premisli nekatera svoja izhodišča, za slovenske zdravnike pa predvsem izziv, da premisli svoj položaj v družbi in z njim podobi, ki jo imajo v obeh javnostih. Najlepših barv ni, saj bi sicer alternativa ne cvetela, kot očitno cveti.

Vsekakor je treba dati prav vsem tistim, ki vidijo alternativni medicini v kosti: veliko je sleparstva, goljufije, šarlatanstva, kar je vse tako ali drugače v dejansko škodo bolniku. Bolnikom ni mogoče zmerjati, če iščejo upanja tam, kjer jim ga ponujajo, vendar pa strpnost do prevaranih ne pomeni tudi strpnosti do prevarantov, kot je dejal prof. Jože Lokar.

Šolska medicina in alternativna medicina se bosta morali pogovarjati, vendar preko laboratorijev in znanstvenih ustanov, kjer se bo ustvarjal skupen prostor za podno prepletanje spoznanj. Navsezadnje tako ena kot druga v bistvu želita človeku le dobro.

M. MARKELJ

Posojila ne bi vzel nikoli več

V današnjih kriznih časih za kmetijstvo je malo kmetov, ki opravljajo svoj poklic s takšnim zanosom kot Vinko Žunič iz Gribej. Je kmet s srcem, kot sam pravi, in nikoli ne bi hotel zamenjati svojega dela z zaposlitvijo v delovni organizaciji, kljub temu da mu zadnje mesece kmetovanje ne prinaša pravega zadovoljstva, ampak predvsem skrbi in težave. V njem pa vse globlje in globlje vrta črv, zakaj kmetom mečejo le polena pod noge, zakaj jih ne podprejo, ko pa vidijo, da se trudijo, garajo.

Žunič se je zapisal kmetijstvu takoj po osnovni šoli. Leta 1985 je zgradil sodoben hlev in se preusmeril v živinorejo. Redi po 23 bikov, v hlevu pa sta tudi dve kravi, predvsem za domače potrebe. »Ves čas sem bil kooperant črnomaljske kmetijske zadruge in lahko rečem, da je bilo do pred nekaj meseci vse v redu. Potem pa so se začele težave. 15. marca sem vzel na kredit 6 tlet, ki naj bi jih redil 15 mesecev, do teže 500 kilogramov. Za nakup sem dobil 1,5 milijonov posojila. Na pogodbi sicer piše, da bodo obresti obračunavali tromesečno, a so jih obračunali mesečno. Konec meseca so mi s hranilno-kreditne službe pri kmetijski zadruzi sporočili, da dolgujem samo za ta teleta 1,5 milijona dinarjev obresti. Do sredina maja pa sem bil zadruzi dolžan 48 milijonov glavnice in obresti za vso živino, ki jo imam v hlevu. Če bi prodal iz hleva vse živali dvomim, da bi

bil izkupiček dovolj za vračilo dolga,« potoži Vinko. »V kmetijski zadruzi so mi rekli, da bodo začeli obresti pripisovati h glavnici, če jih ne bom plačeval vsakomesečno. Kje pa naj na kmetiji vzamem vsak mesec nekaj milijonov samo za obresti?« se sprašuje.

Žunič je že lani predlagal kmetijski zadruzi, da bi redil zadružna teleta, njemu pa bi plačevali samo prirastek. »Pa so mi rekli, da oni tega ne zmorejo, da bi propadli. A jaz pa ne bom propadel?« Vinko vidi izhod iz težav v tem, da proda živino, preden ga obresti dokončno ne pokopljejo. »Bom imel v hlevu le 2 kravi pa kakšno tele. Manj bom delal, a bom tudi nekaj imel. Sedaj pa veliko delam, pa nič nimam,« ugotavlja. Letos je imel namen graditi sušilnico za seno na sončno energijo, sedaj pa ne ve, za koga naj jo dela. Opremo zanjo že ima, tudi nekaj materiala, toda četudi bi se dokončno odločil za gradnjo, zatrjuje, da posojila ne bi vzel nikoli več. Raje bi počakal na morebitne boljše čase ali pa bi za pomoč poprosil prijatelje.

Nemalo kritik je Vinko izrekel tudi o pospeševalcih, ki bi po njegovem mnenju morali prihakati na večje kmetije vsaj enkrat na mesec, da bi dali kakšen nasvet. »Nimam časa hoditi okrog in jih iskati, saj sem sam za vse delo na kmetiji. Mama le pomolze. Poleg tega je tudi lažje enemu obiti kmetije, ki jih v črnomaljski občini res ni tako veliko, kot pa da vsi kmetije tekamo v kmetijsko zadruzo,« pripomi- ni Žunič, za katerega je delo na kmetiji pomembnejše od vseh drugih, po njegovem mnenju postranskih opravkov. Vendar se dela ne boji. Pravi, da bi lahko pripravil hrano še za 40 glav živine, če bi le imel spodbudo. Prepričan je, da ni vseeno, ali redi 5-članska družina 40 ali 50 glav živine ali pa en sam 20. In prav slednje bi po njegovem morali vsaj moralno podpreti.

»Če kmetijska zadruza ne more gojiti živine oz. se ji ne splača, naj tudi kmetom sveduje, naj ne jemljejo živine v

rejo. Pripravljen sem delati na kmetiji tudi zastoj, nikakor pa ne mislim za svoje delo še drugim plačevati. Zagotovo vem, da kmetije kljub vsemu ne bom pustil, toda najprej se bom rešil dolgov, potem pa bom poiskal zase še sprejemljiv izhod. Če ga ne bom našel v črnomaljski kmetijski zadruzi, bom šel kam drugam,« razmišlja o prihodnosti.

V črnomaljski kmetijski zadruzi so povedali, da je kmetov, ki so se ustrašili vsakomesečnega obračunavanja obresti, ki pa so v skladu z zakonom, v črnomaljski občini več, zato so se na zadruzi maja odločili, da bodo od kooperantov, ki imajo več kot 15 pitancev, le-te odkupili. To pomeni, da bo kmet, ki že ima v reji teleta, živali finančno prodal nazaj zadruzi, vrnil del premije, odplačal dolgeve in nadaljeval rejo. S tem ko bo redil zadružna teleta, kmet ne bo imel nikakršnega tveganja, nobenih posojil in plačil obresti, seveda pa bo na koncu zaslužil manj, kot bi, če bi bile živali njegove, kajti plačan bo dobil le prirastek. Ob tem v zadruzi niso pozabili pripomniti, da je njihova hranilno-kreditna služba dajala kmetom za nakup telet posojila pod najugodnejšimi pogoji, ki jih je danes moč dobiti, in sicer za četrtino revalorizacijske stopnje.

M. BEZEK-JAKŠE

Je pismo ultimatum?

Pismo predsedstva SR Slovenije predsedstvu SR Srbije, ki ni odgovor na provokativne novosadske izjave Slobodana Miloševića ampak poziv k odkritemu pogovoru med vodstvi dveh očitno zelo sprtih republik, je v javnosti naletelo na različne odmeve, prevladuje pa odklonilen ton, češ koliko časa bomo Slovenci še popuščali in na psovke ter obtožbe, ki nimajo stvarne podlage, od-

govarjali z lepo besedo. Še posebej, če je ta lepa beseda vedno obrnjena in napčno razumljena.

Avtor teh vrstic niti v sanjah ne zagovarja pogosto kar preveč ohlapnih stališč slovenskega državnega predsedstva, s tem pismom pa se strinja. Kajti pismo je kljub svoji vodenosti in pomanjkanju sloga neke vrste ultimatum srbskemu državnemu predsedstvu. Slovenci namreč v

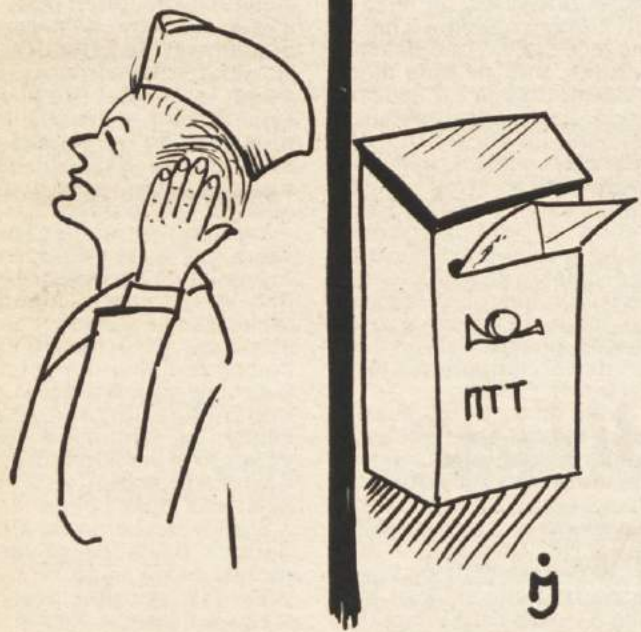
njem zahtevamo, čeprav je ta terjatev zavita v prošnjo, naj nam Srbi sporoče, kaj, kdaj in pod kakšnimi pogoji naj bi se sestali in pogovorili. Zaradi nedvomne skupne odgovornosti za stanje odnosov v jugoslovanski federaciji. Slovensko predsedstvo poudarja, da je to že drugi predlog za takšno srečanje.

Ugibamo lahko, kakšen bo nadaljnji razvoj dogodkov. Čudno in necivilizirano bi bilo, če srbsko predsedstvo na tako povabilo ne bi odgovorilo pozitivno. Pred svojo javnostjo lahko sicer Milošević slovensko strpno pisanje predstavi kot nov napad Slovencev na Srbe, toda Srbija še ni ves svet, v primeru sprenevedanja ali celo negativnega odgovora pa bi se moralo zganiti tudi državno predsedstvo, ki je že čivkalo o nujnosti pogostejših srečanjih med vodstvi republik. Skratka, na potezi je Srbija, ki mora povedati, če se je pripravljena pogovarjati ne samo čustveno ampak tudi razumno. Tvorino in ne razdiralno.

Če bo iz Beograda prišel spravljiv odgovor, oziroma signal, da bi vsaj začasno prekinili zmerjanje, bo to prvi slovenski uspeh na tem področju. To, da si samo sam prepričan, kako imaš prav, namreč ni dovolj. Če bo torej Milošević pokazal voljo in željo pogovarjati se s Stanovnikom, je bilo pismo morda in predvsem učinkovita poteza, saj modrost v Jugoslaviji ni na posebni ceni.

Povsem mogoče pa je tudi, da slovenske besede, na katere je mogoče odgovoriti samo z da ali ne, v Beogradu ne bodo registrirane. Upamo lahko, da vodstvo slovenske države računa tudi na to možnost. In ima (vsaj v osnutku) tudi kakšno pisanje, ki bi bilo slovenskemu ljudstvu bolj po volji. Težko je namreč 70 let (od davnega leta 1919) biti lakaj, ali, kot je rekel Cankar, hlapec.

MARJAN BAUER

Obzorja

NOVA ČETVERICA V SIGI

Siga, literarna knjižna zbirka Dolenjske založbe, se je že drugi »oglasila« in tudi tokrat »samo« s štirimi knjigami pa v enako elegantni črni opravi in z vkomponiranimi portreti avtorjev na naslovnih kot pred letom in pol, ko se je slovenskemu bralstvu predstavila prvič. Seveda bi mogli med takratnimi in zdajšnjimi knjigami potegniti še kar nekaj vzorednic in morebiti celo kakšen enačaj, vendar velja to bolj ali manj za zunanji videz, ne pa tudi za vsebino posameznih del. Med slednjimi je tolikšen razloček kot med njihovimi stvaritelji, od katerih ima vsak drugačne življenjske in literarne izkušnje. Morda je knjižnima paketoma obeh »letnikov« skupno le še to, da ju sestavljajo po tri pesniške in po ena prozna zbirka. Obzljajemo pa lahko, da ni Siga še bolj plodonosna in da ne izda še več novih del in imen dolenjskih besednih ustvarjalcev, za kar je tudi bila ustanovljena, pa ji opravljanje tega poslanstva otežuje višja sila — pomanjkanje denarja.

Od četverice, ki je prispevala besedila za drugi knjižni paket Sige, je Asta Malavašič, na Senovem udomljena Ljubljanka, vsaj po življenjskih izkušnjah najstarejša, medtem ko samostojne knjige do zdaj še ni izdala in so bralci njene pesmi lahko prebrali le v najrazličnejših revijah in drugih publikacijah, kamor jih je pač pošiljala, nekajkrat pa so jim mogli prisluniti tudi na radiu. Pesniška zbirka Šelestenje nemira je obenem tudi njen knjižni prvenec, ožji izbor iz obsežnega opusa, v katerem so tudi drugačne pesmi od teh, ki jih je uvrstila v knjigo. »Kar nam tu ponuja, je čisto vino lične poezije,« je v spremni besedi zapisala Rapa Šuklje. Vino s priokusom ljubezni in smrti, s primesmi spoznanj o porajanju, ustvarjanju in minevanju. Središče vsega pa je narava, ki ne dovoljuje nasilnih sprememb. Zbirko Šelestenje nemira je z izvornimi ilustracijami opremil akademski slikar Jože Ciuha.

Po revialnih objavah je svojo prvo pravo knjigo, kot sam pravi, pesniško zbirko Nekaj podobnega pesmi, ugledal Ladislav Lesar, rojak iz Jurne vasi pod Gorjanci, ki se v Ljubljani preživlja z novinarstvom. Avtor do zdaj dveh publicističnih knjig se v teh pesniških zapisih predstavlja kot tenkočuten lirik, kot človek pronicljivih občutkov in misli, izpovedujoč življenje in svet tako, kot ga sprejema njegovo srce, ne pa, kot se kaže skoz kalejdoskopska gledala. Sla po življenju, lepoti in dobroti je fluid te poezije, zato je vredno božati svet, ga božati do brezupa in vztrajati, četudi se v »zahvalo« ne kaže nič bolj svetel in prijazen. »Ta nikjer naravnost izpovedana, a v pesmi neprestano prisotna moč... je največja vrednota te knjige,« pravi v spremni besedi Neža Maurer.

Med razkolom in upanjem kot dvema skrajnostma človekovega bivanjskega položaja pa se kot vino samorodnice, zdaj sladko in mamljivo, zdaj zaगतno, pretaka poezija Svinčenega reza, druge pesniške zbirke Franca Šalijske, rojaka iz Vavte vasi, ki se je uveljavil tudi kot družbenopolitični delavec in publicist. Šali je pesnik kratkih verzov in jasnih metafor, ki jih jemlje iz razodetja narave in se z njimi izpoveduje. V pesniško govorico pa preliva tudi manj prijetne in manj prijazne reči, ki mu jih naplavlja življenje. Takrat je kritik, satirik, bič za nasilje in laž. »Želi predrugčiti svet,

mu odkriti vrednejšo podobo, preseči stvarne okvire sveta,« je v daljšem eseju o Šalijevi poeziji zapisal Marjan Brezovar, ki je zbirko tudi uredil.

Milan Markelj, ki je pred leti izdal zbirko pesmi, se tokrat predstavlja kot prozaist. V zbirko Podobice je uvrstil deset svojih novel, od katerih jih je bilo več že objavljenih. Svet, ki ga upodablja Markljeve novele, je svet malih ljudi, v življenju komaj opaznih, živčih pa na robu življenja, neuglednih in zapostavljenih. Vsak živi po svoje, z velikim upanjem na boljše v sebi, a še preden se kaj zgodi, se jim vse zruši. Kot iluzija, ki se nima na kaj opreti. Od človeka je ostala le patinasta podoba, se zmanjšala v podobico, ki so življenje lahko brez škode odvrže in zavrhje. Ali pa se ti junaki preselijo iz ene v drugo novelo, kjer na drugačen način in v drugačnem okolju nadaljujejo svoje upanje in manjšanje v podobice, ki zadobijo le nekoliko drugačen odtenek patine.

Omeniti moramo še, da so vse štiri knjige izšle s finančno pomočjo novomeške kulturne skupnosti, da so jih natisnili v Tiskarni Novo mesto, v okviru katere Dolenjska založba deluje, kjer pa so vseh osem v Sigi do zdaj izšlih knjig domiselno povezali v ličen darilni paket.

I. ZORAN

ARHIPELAG GOLI

Janez Jezeršek-Sokol je eden izmed tistih trpinov, ki so morali v prvem obdobju naše zlate svobode na najbolj grozljivo potovanje, kar jih pozna

Zabeleženo

BIOVRT

Ali je mogoče gojiti vrtnine, sadno drevje in zelišča brez mineralnih gnojil, pesticidov, fungicidov, herbicidov in ostalega iz sodobne kemijske orožarne, s katero sodobno kmetijstvo sicer dosega uspehe, a hkrati uničuje zemljo, ruši naravno ravnovesje, zastruplja vode in v končni posledici ogroža človekovo zdravje? Odgovor: to je mogoče! Če se boste odločili za vrtnarjenje brez strupov, za biotično vrtnarjenje,

potem se boste pridružili vse večji množici tistih, ki obdelujejo svoje vrtove po biotičnih načelih, na naraven način.

Te dni je Državna založba poslala v knjigarne knjigo, ki je kot nalašč za take odločitve. Izdala je namreč nekoliko prirejen prevod obsežne knjige Biovrt nemške strokovnjakinje Marie-Luize Kreuter, v kateri je na pregleden, dovolj izčrpen in zaradi množine slik tudi nazoren način povedano vse, kar je dobro vedeti pri vrtnarjenju na naraven način.

povojni čas pri nas, na potovanje po jugoslovanskem arhipelagu trpljenja, ponižanja, brezpravnosti, lomljenja osebnosti, mučenja, zasmeha in razčlovečenja. Jezeršek je romal skozi naše stalinistične preiskovalne zapore, taborišča in jetnišnice, od tistega v Banjici in na severnojadranskih otokih Sv. Grgur in Ugljan do zaporov v Bileci in nazadnje še do taborišča na zloglasnem Golem otoku, povsod tja, kamor je oblast spravila na varno »peto kolono«, domnevne sovražnike. To pa so bili komunisti, borci, politiki, intelektualci, vsi, ki so jim nalepili oznako IB — informbirojevcev, naj je imela za seboj kaj realnega, osebno sovraštvo ali popoln nesmisel.

Jezeršek to svoje žalostno romanje po stalinistični golgo-

ti imenuje »zadnja komandantska potovanja« analogno s tistimi potovanji, na katerih je kot poklicni vojak z višjim častniškim činom na terenu reševal zapletene taktične naloge z namišljenimi sovražniki, na »zadnjih« pa so ga čakale mnogo težje naloge, kako ohraniti človeški ponos in poštenje.

Podobnih trpinov je bilo veliko, javnosti pa so doslej spregovorili le redki. Zakaj je tako, nam med drugim razkriva tudi Jezerškova knjiga Arhipelag Goli, ki je izšla pri Cankarjevi založbi. Ne samo da je oblast to tragično plat naše povojne resničnosti skrivala in represivno potiskala v pozabo, mnoge ljudi je nečloveški režim »samouprave« in »politične prevzgoje« v zaporih in taboriščih človeško zlomil. Jezeršek pa je ostal pokončen človek. Iz arhipelaga groze, kjer so ugasnila mnoga življenja, se zlomili mnogi značaji in bila uničena prihodnost mnogih, ki so slepo verjeli v ideale svoje mladosti, se je vrnil telesno sicer kot ruševina, notranje pa preroben. V njem se je zlomila le vera v partijo, iz brezpogojnega vernika partije je postal »osvobojen nevernik, resnično svobodan sam v sebi«. Kako visoko ceno je moral plačati, koliko pretrpeti in kaj vse prestati, pa bo vsakomur najbolj prepričljivo razgrnila knjiga. Jezeršku je pri pisanju pomagal pisatelj Zorman.

M. MARKELJ

Naš ključ-vaša rešitev

BOGATA IZBIRA STAVBNEGA POHIŠTVA

- okno INO-M
- okno VO
- polkna GN
- izolacijske omarice z roletu IROS
- garažna vrata, dvizna (daljinsko upravljanje)
- nadsvetlobe in stranske svetlobe
- mreža proti insektom
- sobna vrata, masivna
- sobna vrata, vezana
- vhodna vrata MD
- garažna vrata MD, dvokrilna

inles • RIBNICA

61310 RIBNICA
Tel.: (061) 861-411. Teleks: 31-262 yu
Telefaks: (061) 861-603

PRAZNIČNE PRIREDITVE IN PRIDOBITVE — DOKAZ O VITALNOSTI KRŠKE OBČINE

Ob programu prireditve za letošnji krški občinski praznik je vsakemu, ki v zadnjih letih spremlja dogodke, povezane z njimi, očitno, da naša družbenopolitična skupnost znova uspešno zajema veter v jadra napredka. V časih splošne jugoslovanske družbenopolitične krize se lahko pohvalimo, da nas ni prizadela v toliki meri kot nekatere druge, da so naši koraki vendarle odločni in vredni vsega spoštovanja.

Praznične prireditve letos združujejo kar nekaj pomembnih otvoritev gospodarskih in drugih

pridobitev s pregledom dosežkov ustvarjalnosti na nekaterih pomembnih področjih tako imenovanih družbenih dejavnosti. Vse, kar nam je uspelo uvrstiti v praznični program, kaže, da od svojih strateških usmeritev ne odstopamo, da bo v prihodnje sicer potrebno še dosti več truda, kot je bilo to še leta nazaj in da je prav zato naš skupni ponos lahko toliko bolj upravičen.

Letošnja praznična razmišljanja moramo v prvi vrsti osredotočiti na gospodarske dosežke in poudariti tiste kazalce njegove uspešnosti, ki še vedno presegajo republiška poprečja. Predvsem moramo opozoriti, da se je v letu 1988 fizični obseg industrijske proizvodnje v primerjavi z letom 1977 povečal za 4 odstotke.

Naše gospodarstvo se še naprej uspešno kosa s konkurenco na svetovnih trgih in je naš konvertibilni izvoz večji skoraj za četrtino; gospodarstvo je ob koncu lanskega leta razporedilo za svojo akumulacijo skoraj štirikrat več kot leto poprej, ob tem ko so realni osebni dohodki manjši za nekaj več kot 9 odstotkov, vendar še vedno za 2 manj, kot so padli v republiškem poprečju.

Čeprav ti splošni podatki »skrivajo« v sebi tudi nekatere primere manjše uspešnosti, smo z njimi lahko zadovoljni. Seveda nas ne čaka v bližnji prihodnosti nič manj skupnega dela, vendar iz razvitih težav ne pričakujemo, oziroma so problemi razpoznavni, kar pomeni, da jih bomo tako ali drugače lažje razreševali. Naše usmeritve, kakršne je opredelila

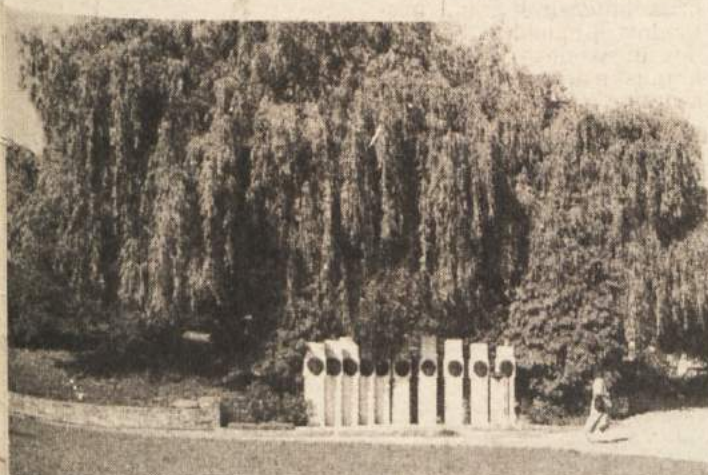
in potrdila občinska skupščina, so znane, poti zanje začrtane. V tem okviru naj opozorimo le na pomembno nalogo, ki nas čaka vse skupaj, predvsem pa naše združeno delo. Obdobja, ko smo čutili pri nas celo pomanjkanje delovne sile, so minila. Ob prestrukturiranju industrijske proizvodnje bo nedvomno zaostreno vprašanje tehnoloških presežkov delovne sile. Na to smo posebej opozorili na zadnji seji delegatov vseh zborov občinske skupščine in jasno povedali, da v združenem delu ne smejo čakati, da bi postal to resničen problem. Kako ga odpraviti, ni neznanka, možnosti za nove programe, tudi tiste, ki naj bi jih prevzele nove organizacije drobnega gospodarstva, ni malo, vendar jih bo treba čimprej udejaniti.

Ko že govorimo o naših razvojnih izhodiščih za leto 1989, pa moramo dodati, da se še kako zavedamo potreb na področjih gospodarske in negospodarske infrastrukture. Tudi za ti dve področji nam konkretnih načrtov ne manjka in prepričani smo, da jih bomo izpeljali. Pri tem mislimo na nadaljnjo gradnjo družbenih stanovanj, nove korake v prid razvoja telefonije, izboljšanja vodne preskrbe in tako naprej. Na področju družbenih dejavnosti bomo zadovoljni, če nam bo uspelo obdržati njihovo sedanjo raven oziroma zagotoviti možnosti še za izboljšanje kakovosti njihovega dela.

Za »moto« letošnjega občinskega praznika smo izbrali reklo: »Narod, ki ne ceni žrtev za svojo svobodo, ni vreden prihodnosti«.

Z njim smo hoteli znova opozoriti predvsem tiste generacije, ki spoznavajo našo narodno zgodovino zgolj iz učbenikov, čeprav so še žive generacije, ki so jc soustvarjale, da je ta preteklost resnično vredna vsega spoštovanja in da so bile njene žrtve tiste, ki so nam omogočile napredek v zadnjih 43 letih. Prav tem žrtvam in obdobju narodnoosvobodilnega boja posvečamo naše občinske praznike z namenom, da bi tisti čas ne bil nikdar pozabljen in da bi človeške vrednote, ki so se izoblikovale v tistem času, krasile tudi mlade generacije. Teh vrednot danes ne smemo pozabiti, moramo jih nenehno obnavljati, za našo pot v prihodnost nam bodo še kako potrebne!

Predsedstvo SO Krško

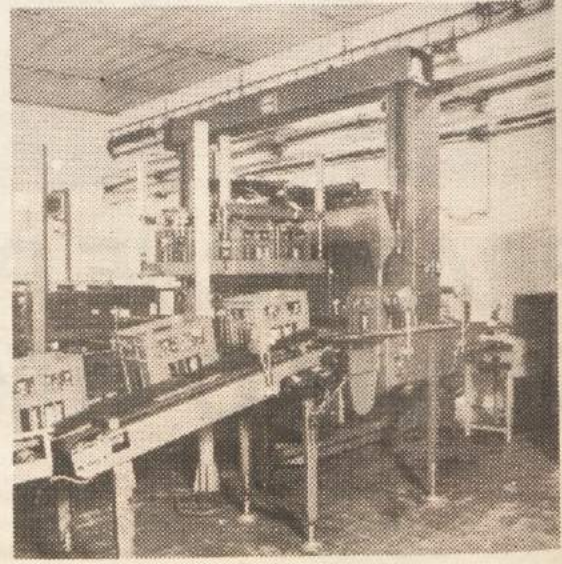
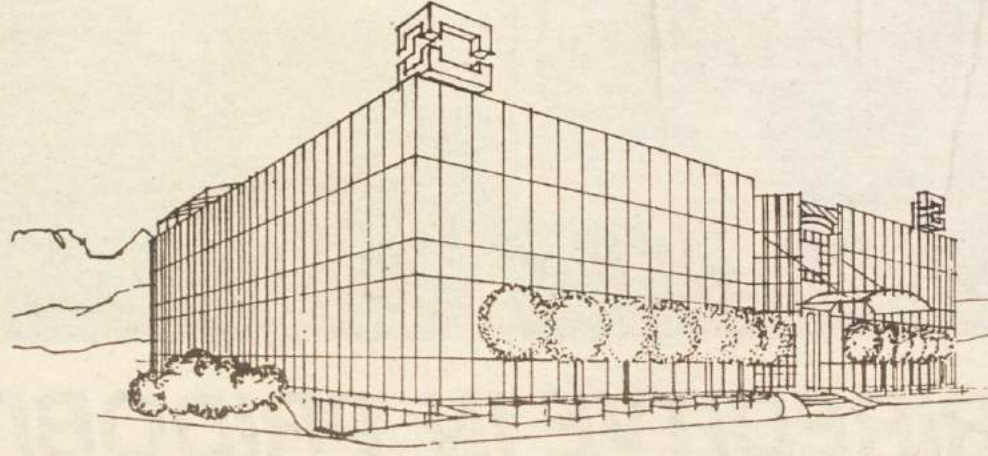
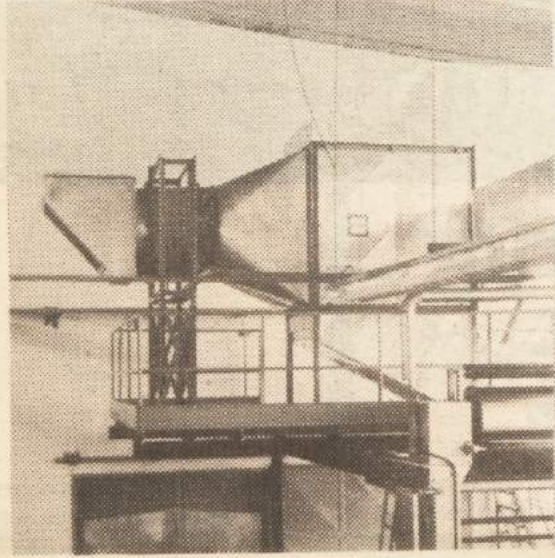
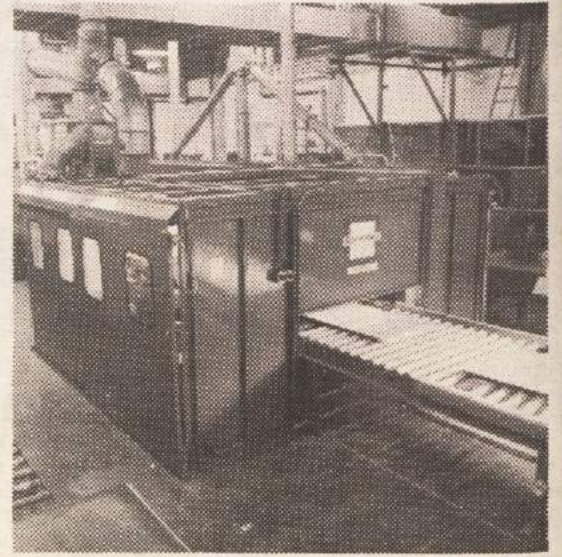
Program prireditev ob občinskem prazniku

Nedelja, 4. junij 1989 ob 10.00	REPUBLIŠKO TEKMOVANJE PIHALNIH ORKESTROV Velika dvorana DKD Edvarda Karmelja Krško
Torek, 6. junij 1989 ob 12.00	OTVORITEV PROSTOCARINSKE PRODAJALNE Hotel Sretni - Krško
Sreda, 7. junij 1989 ob 18.00	SLAVNOSTNA SEJA ZBOROV SKUPŠČINE OBČINE KRŠKO IN OBČINSKIH VODSTEV DPO - S PODELITVJO NAJVIŠJIH OBČINSKIH PRIZNANJ Velika dvorana skupščine občine Krško
ob 19.00	OTVORITEV RAZSTAVE AKADEMSKEGA SLIKARJA VOJKA POJACARJA Galerija Krško
Petek, 9. junij 1989 ob 17.00	SLOVENSNA OTVORITEV NOVEGA DELA KAREJA DALMATINOVA T LICA "21. ROKOMETJA" ob 35. obletnici RK Krško Športna igrišča pri OŠ Leskovec
Sobota, 10. junij 1989 ob 8.00	SLOVENSNA OTVORITEV 30. SPORITNIH IGER PAPIRNE INDUSTRIJE SLOVENIJE Trg Matije Gubca v Krškem
ob 10.30	SLOVENSNA OTVORITEV PROSTOROV INŽENIRING BIROJA SOP Ljubljana, Ljubiška cesta
ob 19.00	"MLADI KRŠKI OBČINE V PLESU IN PESMI" Velika dvorana DKD Edvarda Karmelja v Krškem
Nedelja, 11. junij 1989 ob 9.00	"KOLESARSKI KRITERIJ MESTA KRŠKO" Start in cilj pred podoljem SO Krško
ob 15.00	MEDNARODNA SPELWAY DIRKA ZA ZLATI ZNAK OBČINE KRŠKO Stadion Matije Gubca v Krškem
Petek, 16. junija 1989 ob 11.00	OTVORITEV AVTOBUSNE POSTAJE Prizemska postaja Krško
Sobota, 17. junija 1989 ob 10.00	OTVORITEV PROIZVODNEGA OBRATA TOVARNE KOVINSKE GALANTERIJE LJUBLJANA V PODBOČJU Prizemska postaja Krško

Vse cenjene partnerje obveščamo, da Vas IB v prihodnje pričakuje v novi poslovni hiši SOP IB Litijska 51 61000 Ljubljana

čestitamo ob občinskem prazniku
Delavci SOP Krško

SE PRIPOROČAMO!

Zavaruje Vaše premoženje za:

- požar
- strojelom
- vlom
- steklo
- stanovanjske premičnine
- gradbeno dejavnost
- montažo
- šomaž — obratovalni zastoj
- splošno odgovornost
- prireditve, proti atmosferskim padavinam
- prevozniško odgovornost
- živino, proti poginu in zasilnemu zakolu
- posevke, proti toči in pozebi
- avtokasko
- avtoodgovornost in AO plus
- nezgode
- življenje

Občanom in zavarovancem iskrene čestitke ob prazniku Občine Krško.

zavarovalna skupnost triglav ljubljana

Posavska območna skupnost Krško
Trg Matije Gubca 3

Mercator Agrokombinat

PROIZVODNJA, TRGOVINA IN STORITVE,
68270 Krško, Cesta krških žrtev 52

ČESTITAMO
OB PRAZNIKU OBČINE

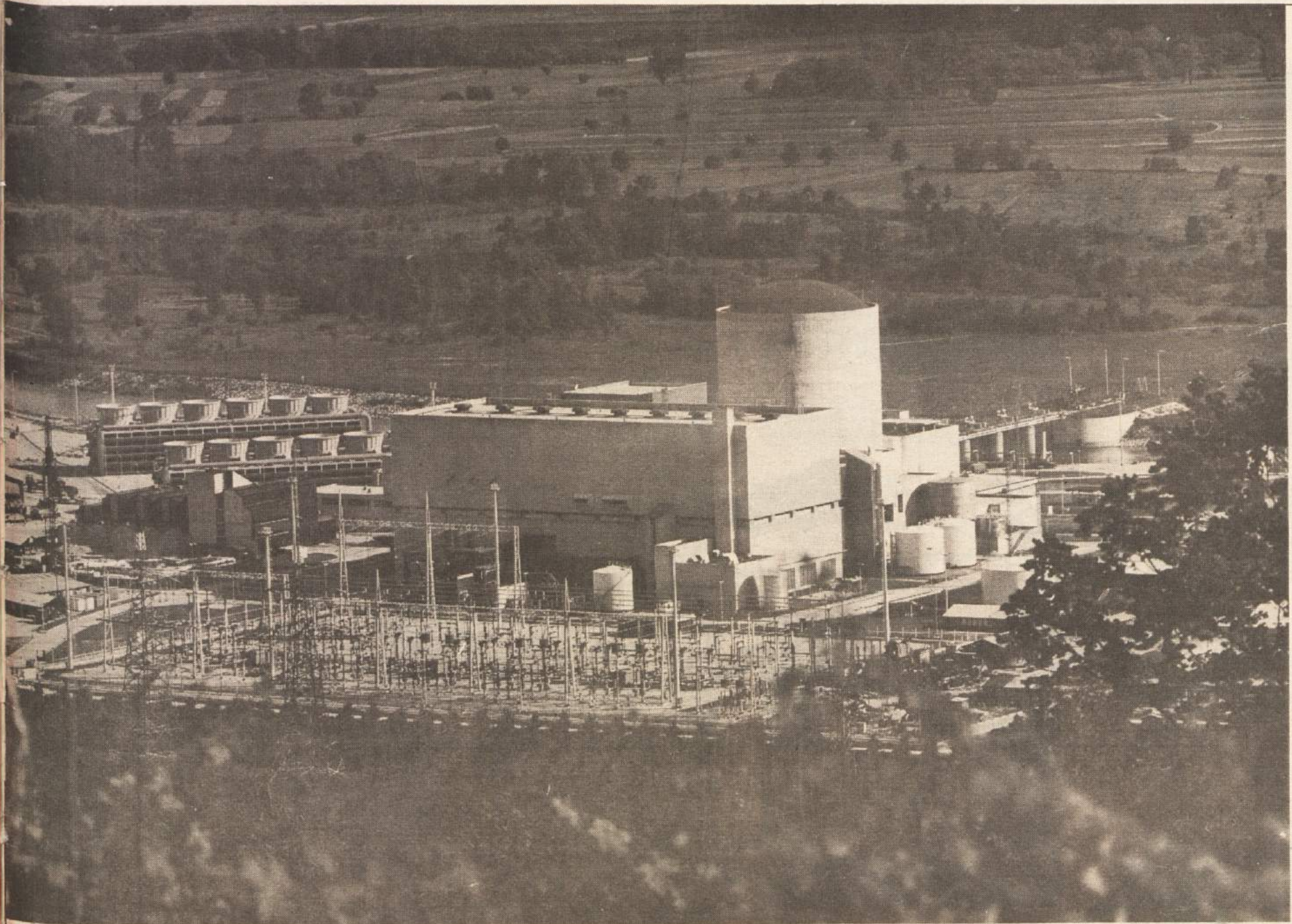

Savaprojekt

razvoj, projektiranje, konzalting, inženiring p.o. 68270 krško ckž 51

čestitamo ob občinskem prazniku

praznik občine krško * praznik občine krško

PRVA JEDRSKA ELEKTRARNA V JUGOSLAVIJI

KRŠKO

OB PRAZNIKU ČESTITAMO VSEM PREBIVALCEM OBČINE

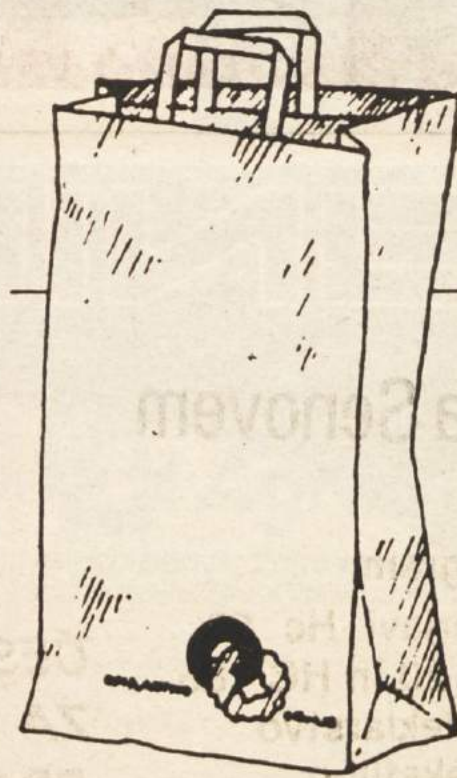
PIONIR

**TOZD GRADBENI SEKTOR KRŠKO
TOZD TOGREL LESKOVEC PRI KRŠKEM**

čestitamo ob občinskem prazniku

SIMBOLI OHRANJANJA OKOLJA

O ohranjanju okolja govorimo tako rekoč vsak dan. Seveda, o ohranjanju čistega, kar se da naravnega okolja, vrednega človeškega življenja. Storimo pa zelo malo.

Pa bi lahko veliko več. Za začetek bo morda zadostovalo,

če v trgovini namesto običajne plastične vrečke kupimo papirnato, ki je:

- dolgoročno ekološko neoporečna,
- prijetnejša na pogled,
- trpežnejša, saj brez težav prenese 12 kg teže.

Papirnate vrečke boste spoznali po znaku

celuloza, papir in papirni izdelki Krško

Vsem občanom občine Krško čestita ob občinskem prazniku kolektiv

novoles

TOZD
»SIGMAT«
Brestanica

TOZD
»LIPA«
Kostanjevica

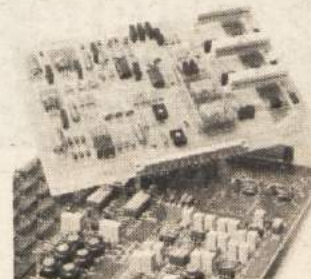
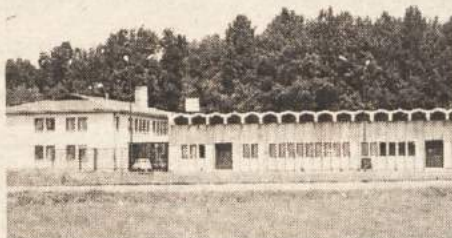
TOZD
»BOR«
Krško

ČESTITAMO OB PRAZNIKU OBČINE

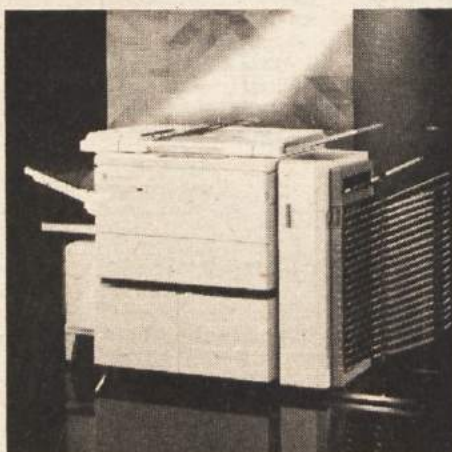
Iskra

ISKRA ELEMENTI —
TOZD INDUSTRIJSKA ELEKTRONIKA
KOSTANJEVICA NA KRKI

Proizvodni program:

- elektronske regulacije ohmskih in induktivnih bremen
- izdelki iz področja telefonskih in telegrafskih sistemov
- izdelki iz področja računalništva
- elektronski elementi
- elektronska vezja po naročilu

čestitamo ob občinskem prazniku

metalna na Senovem

Proizvodni program:

- gradbeni žerjavi Hc 63, HC 80, HC 120 in HC 185
- oprema za steklarstvo
- oprema za tekstilno industrijo

ČESTITAMO
ZA
PRAZNIK
OBČINE

KOMUNALNO
STAVBENO
PODJETJE

Uporabnike oskrbujemo z naslednjimi komunalnimi storitvami:

- oskrba naselij s pitno vodo
- odvajanje odpadnih in padavinskih voda iz naselij
- čiščenje javnih površin v naseljih
- zbiranje, odvoz in deponiranje komunalnih odpadkov
- pokopališka in pogrebna dejavnost
- urejanje in vzdrževanje komunalnih cest in krajevnih poti
- upravljanje in vzdrževanje tržnice

V okviru stranskih dejavnosti opravljamo naslednje gradbene in obrtne storitve:

- popravilo, adaptacija, rekonstrukcija in gradnja manjših stanovanjskih gospodarskih in drugih stavb
- gradnja, rekonstrukcija in popravilo zunanjega vodovoda in kanalizacije
- gradnja in rekonstrukcija komunalnih cest in poti
- fasaderska, keramičarska, stavbno-kleparska in krovška dela
- vodovodne in kanalizacijske instalacije
- kemična čistilnica in popravilo čevljev
- storitve z gradbeno mehanizacijo

ČESTITAMO OB PRAZNIKU OBČINE

KONFEKCIJA

Lisca

Delavci Lisce
Senovo
čestitamo
ob prazniku
občine Krško

IGM

SAVA KRŠKO

industrija gradbenega materiala p.o.

68270 KRŠKO, CKŽ 59

Proizvaja gradbene materiale:

- prane gramozne frakcije
- gramoz od stene
- pesek za malto in omete
- kamnolomski material od stene

Proizvodnja predizdelane betonske izdelke:

- opažno betonske plošče OM-NIA za stropove vseh dimenzij in obežb
- opažno betonske plohe OM-NIA za ročno montažo stropov

- betonske zidake modularnih dimenzij debeline 7, 20, 25 in 30 cm
- betonske robnike raznih tipov za cestogradnjo in vrtove
- razne tlakovalne plošče, travne plošče za zunanje ureditve
- oporne in podporne montažne zidove
- elemente za ročno montažo ozelenjenih podpornih zidov
- mini farme za govedo in svinje
- betonske rešetke za potrebe

- govedoreje in svinjogojstva
- montažne objekte za razne proizvodne dejavnosti, obrt, skladišča, itd.
- armiranobetonske montažne mostove in propuste
- betonske podstavke »Univerzal« za sanacijo in novogradnjo lesenih daljnovodov
- betonske montažne transformatorske postaje za »Rade Končar« in »IMP«
- razne izdelke po naročilu

čestitamo ob občinskem prazniku

Pričujoči zapisi temeljijo na resničnih dogodkih, ki so pred tremi in več desetletji razburjali dolajsko javnost. Le osebe in kraji v njih so, ker so glavni junaki, povečini že pošteno odslužili svojo kazen, izmišljeni.

»Ata me je zaklal«

»Alojza smo prijeli na njegovem domu v kuhinji. Nič se ni upiral, okoli 14. ure smo ga pripeljali na postajo milice. Ponudili smo mu stol, na katerem je sedel negotovo, bil je močno vinjen, iz ust mu je zaudarjalo po alkoholu. Po kakih dvajsetih minutah je dobil močan napad, vrgel se je na tla, grabil je stole in drug inventar. Sprva smo mislili, da se pretvarja, vendar smo kmalu uvideli, da je stvar resna. Trije miličniki so ga do zdravnikovega prihoda držali na tleh, nato je dobil dve injekciji. Po dvajsetih minutah se je pomiril, tako da so ga lahko rešili in prepeljali na nevrološki oddelek novomeške bolnišnice. Po dveh dneh zdravljenja je bil iz bolnišnice odpuščeno,« je med drugim pisalo v zapisniku miličnikov o prijettju 45-letnega Alojza Šusa.

Slednji je 14. septembra z nožem zabodel lastno hčer, komaj 11-letno Tino, medtem ko je ženi uspelo ubežati.

Alkohol je bil tisti, ki je že vrsto let kalil življenje na Šusovi domačiji. Žena in trije otroci so bili v nenehnem strahu pred Alojzovim divjanjem, bil je namreč kronični alkoholik. Ko sta se starejši hčerki odselili, je bilo življenje še bolj nezno. Prepri si bili na dnevnem redu, Alojz je na dan popil poprečno po liter žganja in štiri litre vina; v takšnem stanju žena in hčerka nikoli nista bili varni pred njim. Grozil pa ni le svojim, pač pa tudi sosedom, da jih bo pobil, da bo zažgal poslopje in še kaj. Tisto, kar se je zgodilo, se je pravzaprav moralo pripetiti.

Tistega dne Alojz z izjemo pijače ni zaužil domala ničesar, po grlu je, kot je sam povedal, steklo le kaka dva decilitra konjaka, nekaj piva in kake 3 decilitre jabolčnika. Miličnikom je dejal, da ni bil tako pijan, da ne bi vedel, kaj počneja. Kot je pojasnil v svoj zagovor, ga je žena zanemarjala, ni mu hotela pripravljati hrane, celo pobegnila je večkrat od doma in takrat vzela s seboj tudi hčerko. Tako je bilo tudi 14. septembra. Žena in hčerka Tina sta se zatekli k sosedom, kajti Alojz jima pijan ni hotel odkleniti hišnih vrat in ju spustiti v domače stanovanje. Okoli 19. ure pa se je odpravil k sosedu. Žene ni našel, ker se mu je skrila v sobo, zato pa je zahteval od Tine, naj se vrne domov. Koga hči ni ubogala, je sam odšel domov, a le za kratek čas. Vrnil se je že čez kakšno pol ure. Ker so bila vhodna vrata sosedove hiše zaklenjena, je zahteval, naj mu jih odpro. Soseda je v strahu to tudi storila, Alojz pa je stopil za hčerko, ki je prestrašena pobegnila k materi v sobo. Kmalu je k njima stopil Alojz, iz žepa potegnil svoj lovski nož ter kake pol metra od žene in hčerke nož dvignil na glavo z grožnjo, da bo zamahnil. Priče so povedale, da je zavpil, kako ju bo zrezal. Nič čudnega, če je najprej iz sobe pobegnila žena Iva, nato pa še hči. Iva je stekla v sobo k sosedu, hitro za seboj zapahni-

la vrata ter jih držala z notranje strani. Za njo je hotela v sobo tudi Tina, vendar vrat, ki jih je tiščala mati, misleč da je pred njimi mož, ni mogla odpreti. Alojz jo je kmalu dohitel in, ne da bi karkoli rekel, dvignil nož nad hčerko ter zamahnil. Na vso srečo je Tina še dovolj zgodaj videla očeto-vo namero in je počepnila, to pa ji je po vsej verjetnosti tudi rešilo življenje. Nož jo je zadel v levi zgornji del hrba in ji prizadel nekaj centimetrov globoko rano med hrbtenico in robom lopatice. Tina je navzlic temu imela še dovolj moči, da je zavpila: »Ata me je zaklal!« in nato zbežala iz hiše. Alojz je nekaj minut postal pri sosedih, nato pa se mirno odpravil v domačo hišo. Za poškodovano Tino je poskrbel sosed in jo odpeljal v bolnišnico.

Obravnava pred okrožnim sodiščem v Novem mestu je bila 19. februarja naslednjega leta. Alojz je dejanje zanikal, trdil je, da je do njega prišlo po nesrečnem naključju. Nož da je imel v rokah zategadelj, ker si je prav v tistem času z njim rezal slanino, ki jo je imel v levi roki. Priznal je, da je pri sosedih iskal ženo in hčer, vendar da mu je tam na raztresenem krompirju spodrsnilo, tako da je z nožem v rokah padel, pri tem pa čisto naključno zadel hčerko. Seveda sodišče očitno zlaganemu zagovoru ni verjelo, naposled je imelo na voljo tudi dovolj izjav povsem verodostojnih prič, ki so dogodek opisale drugače, tako, kot v njem govori prvi del zgodbe. Zato mu je odmerilo kazen poldrugega leta zopora, hkrati pa mu je pripor podaljšalo do pravomočnosti sodbe.

Alojz je prestajal kazen v ljubljanskih zaporih, njegovo pritožbo zoper višino prisojene, zopora je vrhovno sodišče v Ljubljani zavrnilo kot neutemeljeno, enako kot zahtevo za omilitev kazni. Zanimivo, da je eno zahtevo za izredno omilitev kazni sodišču poslala tudi Alojzova žena in nemara je prav to pripomoglo, da je prag v svobodo prestopil do- bre tri mesece prej, predno bi mu kazen potekla v celoti.

B. B.

OBRAZI

Španka je bila huda stvar

Golobov tone iz Sel pri Šentjerneju se loteva le še manjših del na kmetiji: »Ja, spletem kako košaro, sklepjem koso, popravim grablje ali nasadim kako drugo orodje. To še zmorem, za drugo pa ni več prave moči.« Ni mu zameriti. Štiriinosemdeset jih že ima na plečih in z ženo Pepco, h kateri se je priženil na Kočevarjevo domačijo, živita složno v zakonu že enainšestdeseto leto. »Zlata je vredno, da se družina razume, da je skupaj. Treba je vedeti, kaj je prav. Jaz sem mlad prevzel kmetijo in mlad sem jo izročil. Mladi hočejo delati po svoje, po novem, pa jim stari pri tem ne smemo biti v napoto. Vendar smo imeli tudi mi nekaj speha, ko smo obdelovali vse ročno. Sedaj gre vse strojno, vse hitreje, vendar se stroji tudi veliko lomijo in stroški so veliki.« Tone je poln življenjskih modrosti in izkušenj. Kako tudi ne, saj je v svojem dolgem življenju marsikaj videl in izkusil, prav zato mu je v veliko zadovoljstvo, da živijo pri hiši kar trije rodovi skupaj pa še četrti je že na poti.

Doma je bil z Malega Bana, v družini, ki je imela kmetijo z malo obdelovalne zemlje, vinnogradi in gozdov, še najbolj pa je bila bogata z otroki: »Mati je rodila kar šestnajstkrat, čeprav vsi otroci niso preživeli, si vseeno lahko mislite, kakok živo je bilo pri nas. Pa skrbi za starše je bilo tudi dovolj. Že to veliko pove, da

nas je kar sedem hodilo od hiše naenkrat v šolo. Res, da smo takrat iz oddaljenih vasi hodili v šolo le vsak drugi dan, vendar je to le nekaj drugega kot danes, ko si starši preišljajo, ali bi imeli enega ali dva otroka.«

Na svojo mladost v Malem Banu ima Tone lepe, pa tudi težke in mučne spomine. Ko se je prav začel zavedati življenja, je prišla prva svetovna vojna z vsem, kar jo je spremljalo — negotovost, lahkota, smrt.

»Ker je bilo pri hiši toliko otrok, je oče ostal pogojno doma, s tem da je pomagal drugim »vojnim vdovam«, kakor smo takrat rekli tistim, ki so imele može v vojski, no, potem so mnoge res postale vdove, poleg tega pa je moral vojski oddati vsako leto petstokilogramskega vola. To pa je bilo za kmetijo težko breme. Še zlasti težko pa je bilo zame. Živino sem imel rad in sem se stalno sukalo okoli nje. Še zlasti okoli volov, ki so pametne živali. Spominjam se, kako sem se z enim tako spoprijateljil, da me je ubogal na vsak ukaz, lahko pa sem ga tudi jahal in počel z njim, kar sem hotel. Sedemnajstega leta pa je prišel čas za oddajo in morali smo ga peljati v Krško. Oče je šel naprej z vozom, jaz pa sem zajahal vola in odšel za njim. To je bilo pri mitnici v Kostanjevici, kjer so pobirali mostnino, smeha, ko so videli nenavadnega jezdeca, pa tudi po-

zneje v Krškem. Meni je šlo na jok, kajti posloviti sem se moral od drugega prijatelja.«

Vojna je prinašala še druge tegobe: »Po Gorjancih in okoliških vaseh so se potikali najrazličnejši lumpje, ki so se izogibali vojaški suknji ali pa so hoteli izkoristiti stisko, ko so bili fantje in možje zdoma. Bili so tudi taki, bolj gospodski, cilindri smo jim rekli, prežali so na priložnost, ko so bile ženske same pri hiši, in treba je bilo kar ostro postopati proti njim, če smo se jih hoteli otresti. Pa to je še šlo. Najhuje je bilo, ko je prišla ob koncu vojne španka. Pri nas je obležala vsa družina. Zdravil ni bilo, prave pomoči tudi ne. Dve sestri, lepi in močni dekleti, sta umrli. Jaz se spominjam, kako sta ležali na parah, meni pa je, vsemu vročičnemu, kri kar curljala iz nosa po tleh, da je bilo vse krvavo. Stregel nam je sosed, Jevnikarjev Jože. Štiri leta je bil na fronti, pa ni ranjen ni bil. Potem je pomagal nam, čez nekaj časa pa tudi sam zbolel in čez dva dni umrl. Toda umri je vsaj doma. Veliko jih je ostalo v jarkih na daljnih frontah, pa nihče ne ve, kje imajo grob.«

Po vojni, ko se je nekoliko okreplil, se je Tone izučil za tesarja in pričel služiti prve tesarje. Dosti jih ni bilo, kajti za posel je trda predla. Tudi pozneje, ko se je že poročil, je hotel za poslom naokoli. Naročila so že bila, težje je bilo plačilo. Nekajkrat so hodili za financarji okoli hiše in naznanjali dražbo, vendar se je vse dobro končalo. Šele po vojni, ko je Tone odprl lastno obrt, je posel zacvetel. Obnovil je domačijo in dokupil nekaj zemlje. Pa saj je bil že čas, kajti tudi njegova družina je narasla. Pepca in Tone sta dobila šest otrok, sedaj pa imata že devet vnukov in dva pravnuka. Kmetijo vodi naprej sin Tone, ki ima velik moderen hlev in vse potrebne strojne pripomočke za kmetovanje. Stari Tone pa pomaga, kolikor more, vmes pa počiva in preišlja o življenju. Smrti pa se kot po navadi kmečki očanci ki so življenju dali svoje, »ne boji.« Ko bi me le žena pokopala,« pravi.

TONE JAKŠE

praznik občine krško

mercator / preskrba krško

trgovsko podjetje na debelo in drobno, 68270 Krško, C. krških žrtev 47, p. o. telefon: direktor 71-052, centrala 71-185, 71-062, žiro račun pri SDK Krško št. 51600-601-10313, žel. post. Krško — Slovenija, telegram: Preskrba — Krško

Vsem potrošnikom in poslovnim prijateljem čestitamo ob občinskem prazniku

Ljubljanska banka

TEMELJNA POSAVSKA BANKA KRŠKO

pravi naslov za denarne zadeve, sodobnost in tradicija
poslovnost in zanesljivost — banka, ki
zagotavlja varnost in zaupnost

ČESTITAMO OB OBČINSKEM PRAZNIKU

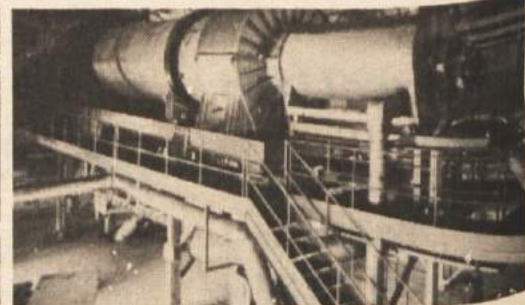
SOZD REK Edvarda Kardelja
DO RRPS
TOZD RUDNIK RJAVEGA PREMOGA
SENOVO

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE

„KOVINARSKA“

TOVARNA INDUSTRIJSKE
OPREME IN KONSTRUKCIJ, n. sol. o KRŠKO

ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE!

labod

Delavci Laboda, TOZD Libna Krško, čestitamo k prazniku občine Krško ter se priporočamo za nakup naših izdelkov

GRAM	BOROVJE V BOLDARJU	RUSKA PRAMBALENA GALINA	MIKAL	SESTAVIL JORJA	OTO PESTNER	SKALOD GLAS	MOČVIRSKA RASTLINA	MADONINA DOBA	NAGODNA VOLNENA TRANKA
MESEČNA ŠPORTNA IGRA				NAJPOVEČ NEŠTI FILM NAGRADA NEM. PISATELJ THOMAS					
OL. MESTO BANGLADESA					TKANINA ZA POKLONJE				
BIBLIJSKA OSEBA ČESTA V NASELJU					VERSKI POGLAGAVAR MUSLIMANOV	BOKSAR CLAY	KRATKA MOŠKA SURNJA	OL. STEVNIK FR. SIKAR AUGUSTEI	
KEM. SIMBOL ZA ZVEPIL	KADECA SE ZVEPILVA KISLINA	LITAK	LUK	ZAR	AVTOR TELEGRAFSKE ABECEDE DEL BOKSAR SKE TEME				
NO. MESTO V SEV. ITALIJU		ZEMLJSKI LASTNIK VULKAN NA SICILIJU							AM. FILM (GALEK) JAMES
ANGL. Z. ME				ZLATNIK DEŠNI PRITOK DONAVE V AVSTRJI					
ALKALOID V KORENINAH TELOHA						UTEŽNA MERA KEM. SIMBOL ZA ENSTENJU			
GORSKO KOLIK					NEV. SIKAR EKSPRESO NISTI EMILU		KRAVICA		
BABICA		ZEMLJEVO							NOROLJSKA SOGONJA MORJA

NAGRADA V ŠKOCJAN
 Žreb je izmed reševalcev 18. nagradne križanke izbral JANEZA RANGUSA iz Škocjana in mu za nagrado dodelil knjigo pesnika Franca Salija Svinčeni rez. Knjiga je te dni izšla pri Dolenjski založbi. Nagradjencu čestitamo in mu želimo prijetno branje!

Rešite današnjo križanko in pošljite rešitev najkasneje do 12. junija na naslov: Uredništvo Dolenjskega lista, Germova 3, 68000 Novo mesto, s pripisom KRIŽANKA 20.

REŠITEV 18. KRIŽANKE
 Pravilna rešitev 18. nagradne križanke je, brana v vodoravnih vrsticah, takšna: OPS, SKALP, TOM, ROTOR, NOVO, ČREPA, PREDSEDSTVO, SNOV, TAO, MOTIVKA, ROBAR, KENOTAF, OPANKA, RAL, HL, MANDARIN, PALI, ARKA, ALIZARIN, TAT, KOKS, TNT.

MISLIJ
 Kjer ustvarjalnost peša, prihodnost usiha.
 S. HRIBAR

Oblast potrebuje sovražnike, ker se hrani z njimi.
 O. KRIZANOVSKIJ

Čas je veter, ki pleve razpiha in ležno pušča.
 F. LEVSTIK

Nevarnost, zaprta v osrčju gore

Največje odlagališče visokoradioaktivnih odpadkov na svetu bodo zgradili v vulkanski gori — Varnost za nadaljnjih 10 tisočletij

Načrtovalci uporabe jedrske energije v miroljubne in vojaške namene so se obnašali podobno, kot bi se obnašali načrtovalci vesoljskih poletov, če bi naredili program le za vrtitev astronautov v zemeljsko orbito, kako jih spraviti nazaj na varna tla, pa bi prepustili kasnejšemu razmisleku. Veselo so razvijali jedrsko orožje, pokali z njim v zraku, na zemlji in pod zemljo, na vodi in pod njo, razvijali nove in nove vrste jedrskega orožja, gradili jedrske elektrarne, raziskovalne reaktorje in drugo, kaj bodo naredili z radioaktivnimi odpadki, ki so pri vsem delu nastajali, pa niso natanko vedeli.

In tako so zdaj v vseh državah, kjer so razvijali jedrsko energijo, pred težkim problemom. Nuklearne delavnice, zaloge radioaktivnih odpadkov se kopičijo. Gora okoliju in zdravju ljudi nevarnih visokoradioaktivnih odpadkov je vsak dan višja, kako jih varno in neškodljivo spraviti, pa ostaja odprto. Problem, ki stiska za vrat tudi našo republiko oziroma krško nuklearno, je dejansko svetovni problem.

Z njim se po svoje spopadajo v Sovjetski zvezi, v evropskih državah, v ZDA in drugod. Še najbolj obsežnega projekta so se lotili v ZDA, kjer načrtujejo, da bi zgradili ogromno odlagališče za visoko radioaktivne odpadke. Ker se o zadevi v tisku precej piše, je mogoče zbrati nekaj zanimivih podatkov. Za razmišljanje o našem domačem problemu bodo nemara tudi zanimivi.

Zaloga jedrskih odpadkov iz nuklearne vojske je v ZDA ogromna. Nabralo se jih že preko 22500 ton. Ministrstvo za energijo je vložilo 2 milijardi dolarjev v študijo, ki naj bi dočela, kje naj bi spravili to goro nevarnih snovi. Najprej so proučevali šest mest, nazadnje pa je ostalo kot nadaljnjih raziskav vredno le eno, in sicer gora Yucca v Nevadi. Tu zdaj deluje podzemeljski laboratorij, strokovnjaki v njem pa skušajo natanko preučiti, kako se ta delček zemeljske skorje obnaša, kakšne so možnosti,

da pride do večjih sprememb v naslednjih tisočletjih, ali so možnosti vulkanskega izbruha, katastrofalnega potresa, vdora voda, premika plasti in nastanka poroznosti, kakšna je njegova geološka zgodovina, skratka, ugotoviti mora, ali je kraj primeren, da bodo tu radioaktivni odpadki varno mirovali celih 10000 let. Raziskave naj bi trajale sedem let.

V celoti gre za projekt, ki ga vodi Carl Gertz v Las Vegasu in se z njim ukvarja 1400 raziskovalcev. Študija zemljišča v Nevadi naj bi bila zaključena leta 1995, nakar bi začeli graditi odlagališče. Dograjeno naj bi bilo leta 2003. Predvidoma bo gradnja stala 35 milijard dolarjev.

Če se bo izkazalo, da gre za zelo stabilno ozemlje, na katerem ne bo katastrofalnih potresov ali podobnih premikov plasti, na katerem ni možno pronicanje v globino, ni možen vdor voda in podobnega, potem bodo goro Yucca spremenili v ogromen čebeljak. V vulkanske kamnine bodo zvrtili 180 kilometrov rogov z odlagalnimi jamami, v katere bodo postopoma polagali radioaktivne odpadke in jih za seboj zapirali. V celoti bo v gori prostora za 63.500 ton visokoradioaktivnih odpadkov. Gigantsko odlagališče bodo polnili celih 28 let, da bodo vanj spravili dotedanje odpadke, potem pa bo treba razmišljati o razširitvi ali graditvi novega za bodoče, če bo seveda jedrska energija še v uporabi.

Seveda se zastavlja vprašanje, zakaj zmetati toliko denarja za odlagališče radioaktivnih odpadkov, ali ni morda mogoče teh snovi spraviti kako drugače in ceneje.

Strokovnjaki pravijo, da gre za zelo nevarne, in kar je še posebej oteževalno, dolgotrajno nevarne odpadke. Del jih je v tekočem stanju, del, in to večinski, pa v trdem. Tekoče visokoradioaktivne odpadke zaenkrat pečatijo v steklene bloke in jih skladiščijo, kjer pač jih, trde odpadke pa hranijo v temu namenjenih hladilnih skla-

diščih v nuklearkah, kjer so seveda shranjeni samo začasno.

To so tako imenovane gorilne palice, v katerih so uranske tablete. Tipična nuklearka ima v svojem jedru okrog 40.000 takih palic. Kot gorivo so uporabne tri do štiri leta, potem pa postanejo radioaktivni odpadki. A kakšen odpadki! Najbolj radioaktivni, kar jih je na svetu. In to tisočletja in tisočletja. Sedanje iztrošene gorilne palice bodo postale nenevarne šele čez deset tisočletij.

Iztrošene gorilne palice so ekstremno radioaktivne zaradi izotopov, ki nastanejo pri fuziji v reaktorskem jedru. V iztrošenih palicah so med drugim plutonij, stroncij, cezij in uranovi izotopi. Najmanjši neposredni stik s temi visokoradioaktivnimi odpadki je za človeka lahko usoden. Kako nevarne so te snovi, četudi jih v odpadku ni veliko, pove dejstvo, da že milijoninka grama plutonija zadošča, da se v pljučih razvije rak.

Zaradi vsega tega je skladičenje odpadkov tako zahtevno. Preprečiti je namreč treba vsakršno možnost, da bi prodrl v okolje z zrakom ali vodo, da bi jih kakršnakoli katastrofa spravila na dan. Mirovati morajo v naročju vulkanskih kamnin tisočletja, pa naj se zunaj dogajajo še take spremembe.

MiM
(Vir: Discover)

Brez srca, brez kulture, brez ljubezni ni mogoče brniti nobene domovine, pa naj bi sedeli na arzenalih orožja.
 T. PAVČEK

Manj žrtev

Kako zmanjšati nevarnost požarov v hotelih in sobah

Vsako leto na tisoče ljudi umre v požarih, ki se zanetijo v posteljah. Še posebej nevarni so požari, ki izbruhnjo v hotelskih sobah, saj običajno terjajo zelo veliko človeških življenj. Krivci so največkrat neprevidni kadilci, ki se niti v postelji ne morejo odpovedati cigareti.

Ker je kajenje trdovratna navada, s katero se je težko spopasti, so opremljevalci hotelov začeli razmišljati drugače: kako bi preprečili hotelske požare z novo posteljno opremo, ki se ne bi zlahka vžgala. Plod takih prizadevanj je negorljivo tapetniško blago, ki je nedolgo tega prišlo iz proizvodnih obratov ameriškega kemičnega giganta E. I. du Ponta.

Tamkajšnji kemiki so združili ognjeodporna vlakna nomex z vlakni kevlar, ki dajejo tkanini potrebno čvrstost, in tako dobili uporabno tapetniško blago, iz katerega je mogoče izdelati ognjevarne žimnice in oblažinjeno sobno opremo. Namenjeno je predvsem kot obloga za poliuretansko peno, brez katere danes v pohištveni industriji ne gre več, je pa pri gorenju zelo nevarna, ker sprošča strupene pline. Prav strupeni plini in dim pa so pri hotelskih in stanovanjskih požarih tisti, ki morijo, ne toliko sami plameni.

To noro srce, dokler poganja kri, ne preneha in ne preneha upati.
 I. POTRČ

Z elektriko do mišic

Nevromuskularno spodbujanje obljublja supersportnike — Za razliko od steroidov ne pušča sledov

Potem ko je bilo nesporno dokazano, kako zelo je zdravju škodljivo jemanje steroidov za doseganje večjih zmogljivosti pri športnikih, in so uporabo teh preparatov prepovedali, so odkrili nove načine, kako iz športnika potegniti kar največ.

V sovjetskem in vzhodnoevropskem športnem taboru menda že nekaj let uporabljajo metodo električne stimulacije za povečanje mišične mase pri športnikih, predvsem pri težkoatletih. Nevromuskularno električno spodbujanje naj bi dajalo enake učinke, kot jih

Električni impulzi povzročajo intenzivnejše krčenje mišic, kot pa bi to mogel doseči športnik z napornimi vajami. Impulzi ne smejo biti premočni, saj bi sicer prehudo krčenje mišic povzročalo bolečine in možne bi bile tudi resne poškodbe.

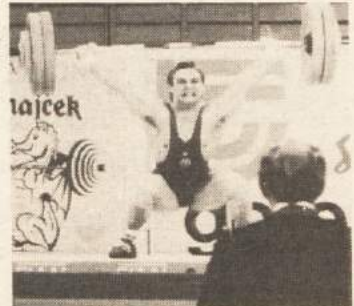
Napravo so preskusili lani, ko so pripravljali za nastop na olimpijskih igrah ameriškega dvigalca uteži Dericka Crassa. Mož je zmagel v začetku posebnega treninga, pri katerem so uporabljali napravo za nevromuskularno električno spodbujanje, dvigniti 150 kilogramov, po dveh tednih je lahko dvignil že 170, na koncu pa kar 188 kilogramov. Uspeh je presenetil vse, tudi samega Crassa, ki je dejal, da ni pričakoval takšnega uspeha. »Po 11 letih ukvarjanja z dviganjem uteži sem mislil, da sem že dosegel, kar se da. Potem pa tak hiter napredek.«

Na olimpijskih igrah je Crass zasedel 11. mesto, kar je bilo za poznavalce tega športa preveč dobra uvrstitev. Ameriškega atleta so dali kar trikrat testirati, da bi odkrili sledove steroidov, vendar je bil test vsakič negativen.

Sam konstruktor naprave opozarja, da stvar še ni zrela za splošno uporabo. Potrebno bo še precej dela in preskušanj, predno bo mogoče reči, da zares deluje.

Kaj bo od nje pridobil šport? Nove supersportnike. Ali so to tisto, kar naj bi šport gojil, je seveda povsem drugo vprašanje.

Mim
(Vir: Discover)

Mu bo električno »žgečkanje« pomagalo do močnejših mišic in boljših rezultatov?

Športniki dosegajo z jemanjem prepovedanih steroidov, vendar naj bi bilo neškodljivo oziroma manj škodljivo. Povrhu vsega pa ni mogoče z nobenim testom ugotoviti, a si je športnik povečal moč mišic na tak način, in ne s trdim treningom.

Kako to počnejo onkraj železne zaves, se ne ve. V časopisu pa je mogoče zaslediti nekaj podrobnosti o nevromuskularnem električnem spodbujanju v zvezi z napravo, ki so jo izumili v Združenih državah Amerike. Zasnoval jo je fizioterapevt Anthony Delitto z univerze v Washingtonu. Naprava pošilja električne impulze preko kože na skupino mišic, ki je pomembna za doseganje določenih športnih uspehov oziroma ki jo želi športnik bolj razviti.

Astma mori

Podvojeno število smrti pri hudih napadih astme

V ZDA se zdravniki začudeno sprašujejo, kaj naj bi bil pravi vzrok, da vse več ljudi umira zaradi hudih astmatičnih napadov. V zadnjem desetletju se je število smrti zaradi napada astme podvojilo. V začetku osemdesetih let je v ZDA umrlo v povprečju okrog 2000 ljudi zaradi hudega astmatičnega napada, leta 1987 pa jih je statistika zabeležila še več kot 4000. Najbolj ogroženi v tem pogledu so priseljenci z južnoameriškega kontinenta in temnopolti prebivalci v mestnih okoljih.

Povečala se je splošna razširjenost astmatičnih obolenj, in sicer za 22 odstotkov, hkrati ko se je število astmatičnih bolnikov, ki so iskali pomoč v bolnišnicah, dvignilo pri odraslih za 67 odstotkov, pri otrocih pa kar za vzemirljivih 225 odstotkov.

»Za zdravljenje te bolezni imamo veliko odličnih zdravil,« pravi dr. Allan Weinstein, »vendar preveč bolnikov ne jemlje astme kot resno bolezen.« Novi preparati, kot so žepni inhalatorji in podobno, ljudem dajejo prevelik občutek varnosti in se ne varjujejo, kot bi se morali.

Nekateri strokovnjaki pa menijo, da je za porast astmatičnih obolenj v prvi vrsti kriv onesnažen zrak.

BORUT KOS: V DEŽELI ISLAMSKE REVOLUCIJE

Ker sem sedel na edinem stolu v prostoru, sta onadva morala stati, postavila pa sta še tako, da mi je eden stal za hrbtom, drugi pa pred menoj. Tisti za hrbtom me je začel spraševati o osebnih podatkih, drugi pa je ves čas molčal in me neprestano gledal v oči. Ko sem odgovoril na vsa vprašanja, sem moral še enkrat ponoviti vse podatke od imena in priimka do številke potnega lista.

Dejal mi je, da mi sploh nič ne verjamejo, potni list je ponarejen, jaz pa sem Amričan ali Anglež, za kar že imajo podatke, in naj raje vse priznam.

»Kako naj vam dopovem, da sem Jugoslovan?« sem vprašal.

»Mi že vemo, kaj si,« je sledil hladen odgovor, »zato raje odgovorjaj na vprašanje.« Moral sem jim naštet vse države, za katere sem imel vize v potnem listu. Namenoma jih nisem našteval po vrsti, tako da je oficir moral nekaj časa iskati pravi

žig, kajti še vedno nisem hotel povedati, da sem bil prejšnje leto v Iraku. Sledila so podobna vprašanja, kot mi jih je zastavil homeinist na avtobusni postaji, vendar mnogo bolj podrobna.

»Zakaj si v Iranu?«
 Zlagal sem se, da študiram zgodovino in sem si prišel ogledat zgodovinske znamenitosti dežele, ki je bila nekoč center mogočne perzijske države. Nato sem moral naštet vsa zgodovinsko pomembna mesta v deželi ter na kratko zgodovino tega območja. Še dobro, da se resnično zanimam za zgodovino in da že pred potovanjem v tuje dežele dodobra naštudiram kraje, ki jih nameram obiskati. Mislim sem že, da sem se izvlekel, toda sledila so politična vprašanja.

»Kaj misliš o Homeiniju in njegovi politiki?«
 Homeinija sem opisal kot nekakšnega režitelja Irana, za katerim stoji vse ljudstvo. O njegovi politiki pa sem raje molčal, saj bi oficir, ki me je stalno gledal v oči, lahko

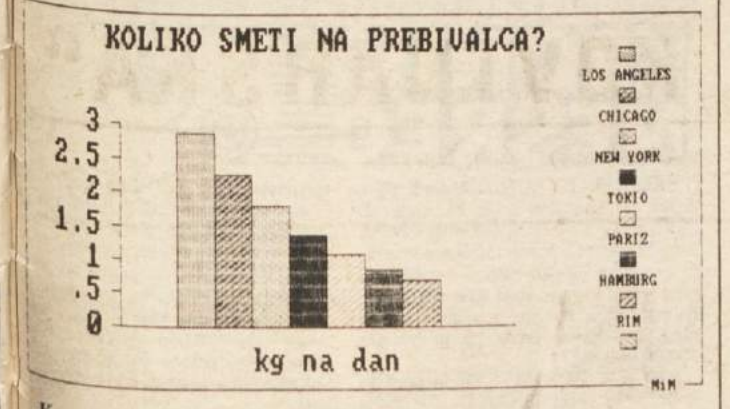
opazil, da lažem.
 Zdelo sta se mi zelo hladna in niti po glasu ali kretnjah nisem mogel ugotoviti, če so jim odgovori kaj dopovedali. Možak, ki mi je stal za hrbtom in me izpraševal, je stopil naprej, se naslonil na zid in nezainteresirano listal po potnem listu. Sedaj sta mi oba začela postavljati vprašanja, predvsem o mojem mnenju o ZDA in odnosih z Iranom. Našteti sem jima moral tudi vse ameriški politični vrh z Reaganom na čelu in svoje mnenje o njih. Seveda so bili vsi barabe, izkoriščevalci, krivi za vse težave na svetu itd. Govoril sem, da so ZDA s svojo politiko najslabša država na svetu. A kazalo je, da sem začel v skrajnost, in takoj je bila na vrsti Sovjetska zveza. Zopet enaki odgovori, le opravičil sem se, da razen nekaj pomembnih ljudi v samem vrhu sovjetske partije ne poznam drugih.

Jugoslavija tesno povezana s SZ in tudi ruščina je obvezna tuji jezik v celi državi. Nič mi ni pomagalo zatrjevanje, da sem s severa države, kjer se učimo zahodne jezike. Nič, ruščina je v Jugoslaviji obvezan jezik in naj začnem govoriti rusko ter tako dokažem, da sem Jugoslovan! Skoraj smo se že prepirali, zabrusil sem jima, da ne vesta, kje leži Jugoslavija, da sta popolna nevedneža v zemljepisu in podobno.

Vendar sem se hitro umiril. Dejalo sta mi, da bosta zaslisevanje nadaljevala naslednji dan, ker morata zbrati še nekaj podatkov, jaz pa naj raje premislim in vse priznam.

Ko sta odšla, sem si moral znova nataktniti masko in oditi v celico. Čim sem vstopil, so me vsi trije sojetniki obkrožili in »ruski prevajalec« je ostalim prevajal, kaj so me spraševali. Bil sem jezen sam nase, da sem med zasliševanjem vzkipele ter zamudil priložnost, da dokažem, kdo sem v resnici.

svet v številkah

Kam z odpadki? S tem vprašanjem si belijo glave po vsem svetu, vendar problemi z njimi niso za vse enaki. Ugotavlja se sicer, da se ekološka sporna tehnologija seli v nerazvite dele sveta, z njo pa se problem predvsem škodljivih odpadkov prelaga na ramena tistih, ki imajo za lasten razvoj že tako hudo okrnjene možnosti, medtem ko večino odpadkov »pridelajo« razviti svet. Delček odpadkovne podobne sveta kaže današnji graf, na katerem stolpci prikazujejo količino odpadkov, kot jih »ustvari« vsak dan prebivalec velikih mest. Najhuji so v tem pogledu prebivalci ameriških mest, ki so na prvih treh mestih, za njimi so prebivalci japonske prestolnice, francoske metropole in Hamburga.

dežurni poročajo

OB KASETE — V noči na 23. maj je nekdo vplomil v osebni avto 30-letnega Arsen Dediča iz Črnomlja. Neznane je iz vozila odnesel pet kaset z zabavno glasbo in tako lastnika oškodoval za 980 tisočakov.

JUGO ZGOREL — 28. maja se je 29-letna Jelka Medja se svojo mamo in triletno hčerko odpeljala v zidanico v Mevčah pri Šmarjeti. Medjeva je z mamo odšla po vino, kmalu pa je za njima prišla še mala Vesna, češ da je v vozilu zelo vroče. Ko je Medjeva prišla do avtomobila, se je iz njega že močno kadilo, ogenj pa je kmalu zajel vse vozilo in je zdaj popolnoma uničeno. Požar je nastal na električni napeljavi pod armaturno ploščo. Škode je za 30 milijonov din.

RAZBIJAL PO POSTAJI — Na železniški postaji v Mokronogu se je v noči na 28. maj zadrževal neznanec, ki je z vrat čakalnice odtrgal letev in z njo razbil luči na skladiščnem prostoru, za nameček pa poškodoval še kretinico. Škode je za 500 tisočakov.

OSTAL BREZ KOLESJA — V noči na 22. maj je nekdo iz nezaklenjene garaže odpeljal kolo z motorjem, last 29-letnega Jožeta Šušteršiča iz Gorenje Vrh pri Trebnjem. Šušteršič je ob najmanj 3 milijone din.

DRAG WC — 23. maja ob 16.35 se je 22-letna Renata Mukavec iz Špeharjev v avtobusom pripeljala v Novo mesto in nameravala pot nadaljevati do Ljubljane. Med postankom je Mukavčeva za nekaj minut skočila na WC, v tem času pa ji je iz avtobusa izginila usnjena ženska jakna, vredna 300.000 din. Predrznega se iščejo.

NAJBOLJŠE EKIPE GASILCEV

KOČEVJE — Na občinskem gasilskem tekmovanju za memorial Matevža Haceta, ki je bilo 28. maja, je sodelovalo 43 gasilskih desetin. V posameznih skupinah so zmagali in se uvrstili na območno tekmovanje: mlajši pionirji — GD Kočevska Reka, starejši pionirji — GD Mahovnik, mlajše pionirke — GD Stara Cerkev, starejše pionirke — GD Dolga vas, mladinci — IGD Rudnik-Itas, članice — Kočevska Reka, enota Stalcerji in člani A (tekmovalna črpalka) — IGD LIK. Tekmovali so še člani z manjšo črpalko in v tej skupini je zmagala ekipa GD Oslinica. Tekmovanje je bilo pri brunarici v Dolgi vasi. Odlično ga je organiziralo, in izpeljalo GD Dolga vas. Območno tekmovanje za občine Kočevje, Ribnica in Grosuplje bo 25. junija v Stični.

Vsaki dan tri kazniva dejanja

Porast vplomnih tatv in požarov sta osnovni značilnosti letošnjega dela krške UNZ — V treh mesecih 302 kazniva dejanja — Raziskanost enaka

KRŠKO — »Dve značilnosti obeležujeta naše delo v prvih mesecih letošnjega leta; to sta očitni porast vplomnih tatv in veliko število požarov,« razlaga prve letošnje rezultate Slavko Franjič, načelnik oddelka za zatiranje kriminalitete krške UNZ, ki je v to delo ugriznil z letošnjim 1. januarjem, poprej pa je služboval v ljubljanski mestni UNZ.

Krška UNZ pokriva tri posavske občine, na njihovem območju pa so v prvih treh letošnjih mesecih zabeležili 302 kazniva dejanja, kar je 2 več kot v enakem lanskem obdobju. »To pomeni, da imamo dnevno 3,3 kazniva dejanja, od katerih smo jih doberšen del tudi raziskali, v prvem trimesečju že 193, tako da je raziskanost podobna lanski,« ugotavlja Franjič. »Kot že rečeno, je bilo letos precej vplomnih tatv. V treh prvih mesecih smo jih našli 55. Največ je šlo za vlome v stanovanja, hiše, vikende in trgovine. Takšno serijo nam je na srečo vendarle uspelo prekiniti, s prijettjem četverice mladih vplomilcev iz Štajerske se je tudi število vlomov ustavilo.«

Kot že rečeno, so tudi požari letos

prinesli precej dela krški UNZ. Lani so jih v prvih treh mesecih zabeležili 12, letos pa kar 29, med njimi en požig in požar, v katerem je ena oseba izgubila življenje. Po Franjičevih besedah je šlo predvsem za površinske požare, ki jim je botrovala bodisi malomarnost bodisi otroška igra v vžgalicami, pri ostalih pa

Slavko Franjič: »Osnovna značilnost prvih letošnjih mesecev je predvsem večje število vplomnih tatv in požarov.«

razni tehnični vzroki ali dotrajana gorila in dimne napeljave. »Vse ostalo je bolj ali manj v mejah lanskih števil, tudi kazniva dejanja nasilniškega obnašanja in krvni delikti. Enako velja za gospodarski kriminal; teh primerov smo v prvem tromesečju

GOREL TRAKTOR

STUDENEC — 28. maja nekaj čez 11. uro je 28-letni Franc Štepec iz Studenca s traktorjem, na katerega je imel priključen obračalnik, obračal seno na travniku Jožeta Bizjaka. Po opravljenem delu je ugasnil motor traktorja, ko pa se je kasneje hotel odpeljati, je pri ponovnem vžigu prišlo do iskrjenja, to pa je povzročilo požar na gorivu, kije iztekalo iz rezervoarja nad motorjem. Ogenj se je kmalu razširil še na kabino traktorja, tako da je škoda za 25 milijonov din.

PO DOLENJSKI DEZELI

- Za Matejem, Divom in Milharjem še zmeraj ni nobene sledi, čeprav akcija mlilčnikov in kriminalistov UNZ teče že kar nekaj dni. Točneje, vse od 22. maja, ko so omenjeni izginili iz transportnega vozila v oddelku tozda Konfekcija novomeškega Novoteksa. Matej, Div in Milhar so namreč znamenje tekstilnega blaga, ki je v dolžini prek 51 metrov izpuhtelo neznanu kam. Tekstilci pravijo, da je škoda za blizu 8 milijonov din.
- Zadnje majske dni je bilo vplomilno v vikend Ljubljancina Antona Bukovca na Stari gori pri Mirni. Storilec se je dobro založil, s seboj je vzel transistor z uro, pet litrov žganja, kavo za preganjanje mačka, več nožev in orodja. Bukovca ni rešilo niti dejstvo, da stanuje v Ulici narodne zaščite.
- 22. maja je Metličanka Marija Stariha parkirala svoj jugo pred stanovanjskim blokom na Ulici 1. maja. Ko je zjutraj ponovno sedla v vozilo, se je to nevarno zamajalo. Nič čudnega, kajti preko noči je nekdo odvil prednje desno kolo in ga odnesel neznanu kam. Avto je izgubil na vrednosti za 500 tisočakov.

NA SREČO BREZ POŠKODB — Minuli četrtek, 25. maja, nekaj pred 9. uro dopoldne, je počilo na križišču Šegove in Ulice Milke Šobar. Katrcu in jugo sta jo precej skupila, na srečo pa se je vse končalo brez telesnih poškodb. Še sreča, da na tem mestu ni več podobnih trkov, kajti križišče je docela nepregledno, ogledalo pa za vse očitno ni zadovoljiva rešitev. (Foto: B. B.)

Do poljubov hotel z nasiljem

Tri leta zapora za 19-letnega Vojka Brajdiča-Dženija — Na zatožno klop zaradi kraje in nasilniškega obnašanja — Dekletu uspelo pobegniti

NOVO MESTO — 19-letni Vojko Brajdič-Dženi iz Šmihela je star znanec mlilčnikov in sodnikov. Navluc svoji mladosti je že nekajkrat prišel navzkriž z zakonom, tokrat je moral na zatožno klop zaradi objestniškega in nasilniškega obnašanja, ki si ga je privoščil lanskega 18. novembra zvečer, ter zaradi drzne tatvine prav tako lanskega 24. marca okoli 13. ure v Portovaldu.

Omenjenega dne v marcu je Brajdič skupaj z Alojzom Gorencem popival, nazadnje sta bila skupaj v bifeju na Drski. Račun je poravnal Gorenc, kate-rega je zatem Brajdič zvalil v Portovald, češ da mu bo tam pokazal pištolo,

ki naj bi jo tudi preizkusila. Gorenc je bil dovolj lahkomišeln, da je Brajdiču nasedel in odšel z njim, prav tako ga je ubogal v Portovaldu, ko mu je Dženi

rekel, naj mu pokaže osebno izkaznico. Mladenci je dobro vedel, da se tovrstni dokumenti običajno hranijo v denarnicah, in ko je slednjio Gorenc potegnil iz žepa, mu jo je Brajdič iztrgal iz rok in zbežal. Iz denarnice je pobral 80 tisočakov, nato pa jo je med begom odvrgl.

Meseca novembra pa se je Brajdič kot že nekajkrat poprej izvijljal z nasiljem nad ljudmi. Med 19.30 in 20.30 je na železniškem mostu v Kandiji brez slehernega vzroka napadel mimoidoče- ga Jožeta Rauha, ga s pestjo udaril v obraz in za nameček ugriznil v kazalec leve roke ter naposled ležečega na tleh obračal. To mu očitno ni bilo dovolj, saj se je le malo zatem na železniški postaji v Kandiji spravil še nad mladoletno L. H. Od nje je zahteval, naj ga poljubi, ko pa mu, razumljivo, ni hotela ustreči, jo je vrgel na tla. Na srečo sta bila dovolj blizu Stojan Šajnovič in Izток Brajdič-Banco, ki sta se postavila za dekle, tako da je L. H. pobegnila.

Na obravnavi je Dženi priznal malo tega. Za Gorencu je trdil, da ga sploh ne pozna, da z njim nikoli ni bil na Drski, vendar so bile izjave prič, ki poznajo tako Gorencu kot Dženi, drugačne. Tudi za pretep na mostu je krivdo zvalil na Rauha, ki naj bi po nepotrebnem trčil v Brajdiča, enako pa je zanikal nasilje nad dekletom.

Sodišče ob izreku kazni ni našlo kakšnih olajševalnih okoliščin za Brajdiča, poleg tega je ta čas še v drugem kazenskem postopku zaradi suma storitve rop, kot že rečeno, pa tokrat ni bilo prvič, da se je znašel pred sodniki. Senat novomeške enote temeljnega sodišča mu je za vsa opisana dejanja prisodil enotno kazen treh let zopora.

SOPOTNICA PODLEGLA RANAM

GLOBOKO — 28. maja okoli 1. ure je prišlo na lokalni cesti v Globokem do hude prometne nesreče, v kateri je življenje izgubila vsega 19-letna Irena Pregrad iz Globokega. 21-letni Jože Ogorevc iz Pi-ršenbrega se je namreč z motornim kolesoma jawa, na katerem je sedela tudi Irena, peljal iz Dobrave pri Globokemu, tam pa prehitel osebni avtomobil. Očitno Ogorevc takrat ni opazil, da na cesti stoji še eno osebno vozilo, saj je silovito trčil vanj, pri čemer je Pregradovo vrglo čez avtomobil. Hudo ranjena je poškodbam že kmalu podlegla, Ogorevc pa so hudo poškodovanega prepeljali na zdravljenje v brežiško bolnišnico.

TRČILA V MOSTNO OGRAJO

BREŽICE — 43-letna Alojzija Zupančič iz Krškega se je 28. maja ob 19. uri peljala z osebnim avtomobilom iz Leskovca proti mostu čez Savo v Brežicah. Zaradi prevelike hitrosti je na križišču pri mostu najprej zadel robnik pločnika, nato pa trčila še v mostno ograjo. Njen mož Janez se je v nezgodi hudo ranil, lažje pa hčerka Vladislava in sin Robert. Zdravje se v brežiški bolnišnici.

Z lopato napadel soseda

Obračun v Pijavškem

KRŠKO — Očitno so bili večletni spori vzrok obračuna, do katerega je prišlo 22. maja opoldne v Pijavškem. Tega dne so namreč v novomeško bolnišnico pripeljali hudo poškodovanega 33-letnega Antona K., čigar življenje je še v nevarnosti.

Po ugotovitvah kriminalistov in mlilčnikov krške UNZ naj bi bil vzrok prepira in kasnejšega pretepa med 31-letnim Jožekom B., in Antonom K. (oba doma iz Pijavškega) širjenje loppe. Anton K. je menil, da Jože lopo širi na njegovem zemljišču, zato je stopil do njega in kmalu se je pričel prepri, ki se je kasneje sprevrgel v obračun, med katerim je Jožek z lopato večkrat udaril Antona po glavi. Slednjega so hudo ranjenega prepeljali v novomeško bolnišnico, Jožek B. pa je bil skupaj s kazensko ovadbo predan preiskovalnemu sodniku novomeškega temeljnega sodišča.

obravnavali 16. Opažamo, da je zlorab položaja in davčnih utaj nekaj več, manj pa poneverb in primerov nevestnega gospodarjenja. Zanimivo je nembra ob tem, da med storilci hujših kaznivih dejanj gospodarskega kriminala najdemo tudi dva obrtnika pa računovodjo in vodjo finančne likvidature v banki. Sicer pa je o teh primerih javnost že obveščena, šlo je pač za v Posavju odmevne dogodke.« Toliko Slavko Franjič, ki za konec ne pozabi omeniti, da ob vseh navedenih številkah še zdaleč ne kaže biti plat zvona. Prej, nasprotno, kajti časi, v katerih živimo, gre- do kriminalu na roke.

TEKMOVALO 82 GASILSKIH EKIP

NOVO MESTO — V vojašnici Milana Majna v Bršljnu je bilo v nedeljo tradicionalno občinsko tekmovanje za memorial Matevža Haceta, ki ga je organizirala občinska gasilska zveza. Pionirji so se pomerili v prenosu vode in štafetnem teku, mladinci pa v trodelnem napadu in štafeti. Sodelovalo je kar 61 pionirskih ekip in 21 mladinskih. Rezultati: pionirji A: 1. OŠ Šmarjeta, 2. Zagrad, 3. Dvor II; pionirke A: 1. Dvor I, 2. Stranska vas, 3. Zagrad; pionirji B: 1. Globodol, 2. Dolž, 3. Lakovnice; pionirke B: 1. Dvor, 2. Mokro polje, 3. Orežovica; mladinci: 1. Škocjan, 2. Ratež, 3. Šmarjeta; mladinke: 1. Bela cerkev, 2. Stranska vas, 3. Ratež.

TRČIL V KOLESARJA

RAKOVNIK — 51-letni Alojz Dvornik iz Mokronoga se je 24. maja ob 8.40 peljal z osebnim avtomobilom iz Mokronoga proti Mirni. V Rakovniku je pred seboj opazil kolesarja, ki je vozil po levi, nato pa nenadoma zavil v desno. Dvornik, ki je vozil prehitro, trčenja ni mogel preprečiti, 76-letnega kolesarja Leopolda Gregorčiča iz Rakovnika je zbil po tleh, poškodovanega pa so prepeljali v novomeško bolnišnico.

Alarmna naprava izdala vplomilca

Že dan po vplomu v »Prepih« na Dolnji Težki Vodi sta bila storilca znana — Podbo-ršku leto in pol, Mevžlju pa leto dni zopora

NOVO MESTO — Milan Kožar, lastnik gostinskega lokala, imenovanega »Prepih«, na Dolnji Težki Vodi, je naredil dobro potezo, ko je v svoj lokal vgradil alarmno napravo. Da se je za kaj takega sploh odločil, ni nič čudnega, kajti v »Prepihu« je bilo kar nekajkrat vplomljeno, povzročena škoda pa ne majhna, storilci so se namreč vselej odločali za drage tehnične aparature.

Ti so padli v oči tudi 34-letnemu Mihi Podboškiju iz Sevnega na Trški gori in 38-letnemu Ljubljancu Silvu Mevžlju. Možakarja sta se spoznala v Ljubljani, kjer je Mevželj Podboškiju večkrat popravljal fička. Plačila za svoje delo bojdja ni hotel, zato sta se dogovorila, da mu bo Podbošek v zameno pripeljal rabljen šivalni stroj. 13. marca okoli 19. ure je tako Podbošek vnovič odšel v Ljubljano, kjer pa je pri Mevžlju srečal skupino ljudi, ki se je po Podboškijevih besedah omamljala z mamili v obliki cigarete. Ko so ti odšli, sta okoli druge ure Mevželj in Podbošek krenila proti Novemu mestu. Bojda naj bi odšla

po dogovorjeni šivalni stroj, vendar je malo verjetno, da bi si za kaj takega izbrala ravno nočno uro. Cilj je bil verjetno drug. Že v Ljubljani naj bi Mevželj Podboška spraveval, če pozna gostilno ob cesti proti Gorjancem, in očitno je bil načrt hitro skovan. Ob prihodu v Novo mesto sta se še za nekaj časa ustavila pri Podboškiju doma, nato pa krenila proti Dolnji Težki Vodi. Še prej sta si odžagala ročaj grabel in vsak vzela s seboj tudi rokavice.

Fička sta pustila v gozdu kakih 100 metrov stran od lokala. Do »Prepiha« sta odšla peš. Tam sta z ročajem grabelj razbila steklo na vratih in iz notranjosti vzela videokorder Nordmende in glasbeni stolp Sherwood, oboje vredno preko 20 milijonov dinarjev. Po dejanju sta jo urno pobrisala domov, stvari pri Podboškiju preložila v kartonsko škatlo in jih nato skrila v gozd blizu Starega gradu pri Otočcu. Vse bi se zanj nemara srečno izteklo, ko ne bi bilo alarmne naprave. Ta je okoli 5. ure, ko sta storilca vlamljala, zbudila lastnika Milana

Kožarja, ki je o tem urno obvestil vomeško postajo milice, prav tako je sam hitro odpeljal proti lokalu. Številni redarji ni dobil, zato pa je slišal priranje vrat in glas fičke, ki se spelja bližnjega gozda. Tam so kasneje tudi eno od rokavic, katere par je bil v tem najden v gozdu pri Otočcu.

Že dan po dogodku so na vrata Podboškovega stanovanja potrkali mlilčniki. 34-letni Miha je dejanje priznal nasprotno pa je Mevželj sprva vsakrva zvezo z vplomom zanikal, kasneje pa tudi on skesano priznal obisk Doloske. Oba sta sojenje pričakala v pripetli Senat novomeške sodišča je Podboška obsodil na poldrugo leto zapor, medtem ko je Mevžlju izrekel polletno nižjo kazen. Sodba še ni pravnomomočna.

KDO GA JE VIDEL?

KRŠKO — Uslužbenci oddelka za zatiranje kriminalitete krške UNZ so ob raziskavi težjega kaznivega dejanja obračajo po pomoč k občanom. Na prošajo namreč vse, ki so v prvih mesecih lanskega leta ali zadnji meseci leta 1987 videli osebo na posnetku ali njej vedeli karkoli, naj to čimprej sporoči najbližji postaji milice ali UNZ. Krško, telefon (0608) 32-080.

Eksplodzija v straškem Novolesu

Prvi podatki govore o 250 milijonov din škode

STRELJANJE V ŽABJEKU

NOVO MESTO — V romskem naselju Žabjek je prišlo 26. maja okoli 18.30 do pretepa in streljanja. M. B. in R. B. sta se namreč sprla zaradi konja, prišlo je do prepira in pretepa, v katerega so vključili še ostali družinski člani R. B. Takrat je tudi prišlo do streljanja, po katerem so iz barake prišli še ostali Romi in nastal je splošen pretep. Ostale podrobnosti pretepa in streljanja se niso znane, jasno je le, da so mlilčniki R. B. zasegli puško italijanske izdelave.

SPREGLEDAL KOLESARKO

ROJE — 55-letni Viktor Per iz Hrvaškega broda se je 26. maja ob 18.45 peljal z osebnim avtomobilom po regionalni cesti proti Dobruški vasi, v naselju Roje pa pred seboj spregledal 59-letno kolesarko Albino Pucelj iz Drame. Zadel jo je in zbil na travnik, kjer je obležala hudo ranjena. Puceljeva se zdravi v novomeški bolnišnici.

HČERKA PADLA S TRAKTORJA

SELCE — 30-letni Jože Arli iz Selc pri Krškem je 28. maja ob 16.30 peljal traktor iz Leskovca proti domu, v kabini pa je poleg njegove sedela še 9-letna hčerka Natalija. Nenadoma pa so se med vožnjo odprla vrata traktorske kabine, tako da je dekle padlo na cesto in se hudo poškodovalo. Natalija se zdravi v novomeški bolnišnici.

KRONIKA NESREČ

PREHITRO — 32-letni Albin Kralj iz Zalok pri Škocjanu se je 24. maja ob 23.15 peljal z osebnim avtom iz Otočca proti Mačkovicu. V vasi Otočec se je zaradi prevelike hitrosti zatekel v tovornjak pred seboj, ki ga je vozil Afus Bajrami iz Kumanovega. Kralj se je v nezgodi laže ranil, materialne škode pa je bilo za 30.500.000 din.

TRČIL V DREVO — 28. maja okoli 5. ure se je 32-letni Miloš Dragož iz Črnomlja peljal z osebnim avtom po Kolodvorski cesti v Črnomlju. Najverjetneje zaradi utrujenosti je med vožnjo po klancu navzgor zapeljal na levi rob ceste, nato še na pločnik in naposled trčil v drevo. Dragož je zdravniško pomoč dobil v črnomljskem zdravstvenem domu, škode na zvitih pločevini pa je bilo za 5 milijonov din.

NA PREHODU ZBILA PEŠAKINJO — 22-letna Marija Rataj iz Primištala

pri Trebnjem se je 24. maja ob 8.10 peljal z osebnim avtom od Starega trga proti središču Trebnjega. Zaradi prevelike trosti ji ni uspelo pravi čas ustaviti vozila pred prehodom za pešce pri gostilni Grmada, po katerem je takrat prečkala 80-letna Marija Skufca s Krškega Vrha. Ratajčeva je ženo zbil na tleh, hudo ranjena pa so prepeljali na zdravljenje v novomeško bolnišnico.

POBEGNIL — 55-letni Vinko Dženi iz Novega mesta je 24. maja ob 10. uri pešal po peščeni banki ob cesti med Mačkovicem in Novim mestom. V bližini čistilne naprave je za njim pripeljal neznan avtomobil in ga zadel v roko, tako da je padel po tleh. Ko se je pobral, ni na cesti opazil nobenega vozila več. Dragan je zaradi hujše poškodbe iskal pomoč v vomeški bolnišnici. Za neznanim voznikom pa še ni sledu.

Rezultat žrtvovali za tombolo

Okrnjeno novomeško zastopstvo na finalnem tekmovanju za atletski pokal Slovenije — Fantje sedmi, dekleta deveta — Zmage Primca, Keve in Šimuniča

LJUBLJANA — Minulo soboto in nedeljo je bilo na atletskem stadionu v Šiški letošnje finalno tekmovanje za atletski pokal Slovenije, ki je resda minilo brez rekordnih dosežkov, zato pa izenačenih in razburljivih bojev ni manjkalo. Delež dolenjskih atletov in atletinj je bil v mejah pričakovanih, čeprav bi lahko tekmovalci in tekmovalke novomeške Iskre Tenel v ekipnem seštevku kompletni zabeležili precej boljše uvrstitve.

Novomeščani so pač večino atletov pustili doma, kajti v nedeljo je bila na sporedu njihova tombola, s katere izkupičkom naj bi si kupili vsaj eno prago tartanske preproge. To pa je v današnjih pogojih dela novomeških atletov vsekar pomembnejše kot pa rezultat v finalu atletskega pokala Slovenije. Po grobih izračunih bi iskraši v kompletni postavi ekipno dosegli tretje ali četrto mesto, dekleta pa peto, tako pa so se morali fantje zadovoljiti s sedmim, atletinje pa z devetim. Med posamičnimi rezultati naj omenimo zmago Primca v metu diska z 51,86 metra in njegovo četrto mesto v metu krogla s 13,68 metra. V metu na 10 kilometrov je Fabjan zasedel 3. mesto z rezultatom 31:24,54, prav tako pa je bil tretji Slavko Malnar v metu kladiva z 51,07 metra. Prijetno je presentil tudi Kajtazovič v metu

na 800 metrov z osebnim rekordom 1:52,03, kar ga uvršča ne le med kandidate za državno reprezentanco, pač pa tudi med kandidate za nastop na mladinskem evropskem prvenstvu v Varaždinu. Med doseženimi četrtnimi mesti naj omenimo še štafeto 4-krat 400 metrov, ki je v postavi Božič, Zorc, Štrukelj in Kajtazovič dosegla čas 3:24, če pa fantje med tekom ne bi izgubili štafetne palice in s tem seveda tudi precej časa, bi bila njihova uvrstitev še precej boljše. Prav tako 4. je bila tudi La-

• Da navzlic slabim možnostim za delo raste v Novem mestu nov obetaven rod mladih atletov, pove podatek, da jih je kar šest letos že obleklo dres republiške reprezentance mlajših mladincev in mladink. Tako je Podkrižnikova nastopila v ekipi SRSV v Foči, v italijanskem Bressanonu pa Žižek v metu diska in krogla, Zatežič v skoku v višino, Hribarjeva, ki je v metu krogla s 13,40 dosegla rekord mlajših mladink SRS, pionirka Šinkovčeva v skoku v višino in Počič v metu na 1.500 metrov z ovirami.

vra Kastelic v metu na 800 metrov s časom 2:15,20, kar je njen letošnji najboljši dosežek.

Med ostalimi dolenjskimi predstavniki na tem tekmovanju velja vsekar omeniti še Brežičana Kevo, ki je v metu kladiva s 54,90 metra zmagal. Prav tako je osvojil prvo mesto je v troskoku z rezultatom 15,64 metra Topličan Šimunič. Slednji je nastopil tudi v soboto in bil v skoku v daljino z rezultatom 705 cm celo drugi. V metu na 110 metrov z ovirami je Brežičan Rovon dosegel rezultat 15,35, kar je bilo dovolj za četrto mesto, šteti pa je bil v skoku s palico, kjer je preskočil 4,20 metra. Tretji Brežičan Kurajjič je nastopil v skoku v višino in zasedel šesto mesto s 195 cm. V ženski konkurenci se je uspešno poskusila tudi sedmobojka Vladka Lopatič:

v višino je preskočila 174 cm in zasedla četrto mesto, v skoku v daljino pa je bila z rezultatom 589 cm druga.

V ekipnem seštevku sta tako pri moških kot pri ženskah zmagali vrsti IBL Olimpije, obakrat pa je bila druga ekipa Kovinotehne Klavivar.

B. B.

PAVLIČ 19., ROKAVEC 24.

HOCKENHEIM — Motociklisti so minul konec tedna nadaljevali boje za točke svetovnega prvenstva, na sporedu pa je bila dirka za Veliko nagrado Nemčije v Hockenheimu. Med elito najboljših svetovnih dirkačev sta se vnovič preizkusila Lojze Pavlič iz AMD Novo mesto in Brane Rokavec iz AMD Trebnje. V kategoriji do 80 kubikov sta po precejšnji smoli pristala na 19. oziroma na 24. mestu. Naslednja dirka za SP bo 11. junija na Grobniku.

POKAL STRAŽE NOVOLESU

STRAŽA — V okviru manjših prirediteljev straški Partizan pripravil odbojarski turnir, ki bo poslej tradicionalen. Nastopile so ekipe žužembške Istre, Novolesa, Krke in IMV, v katerih so igrali tudi prvotnega igralca Pionirja. V predtekmovanju je najprej Novolesu ugnal Iskro z 2:0, z enakim izidom pa nato še IMV Krko. V boju za prvo mesto je Novolesu premagal IMV z 2:1, za zmagovalno ekipo pa so igrali Kosmina, Vernig, Vizjak, Bencik, Rajer in Povina.

TURNIR ZA PRAZNIK

STARI TRG — V počastitev krajevnega praznika bo domači Partizan v nedeljo, 4. junija, pripravil pod pokroviteljstvom Uniorja velik hitropotezni šahovski turnir, teden pozneje pa še šahiste iz Starega trga na državnem pionirskem prvenstvu v Pulju zasedle sedmo mesto.

NOVO MESTO V BOJU ZA OBSTANEK

NOVO MESTO — Zadnjo soboto so v rednem kolu I. A slovenske lige v namiznem tenisu novomeški igralci gostovali v Ljubljani in Kranju. Obe srečanja so izgubili, in sicer s Kovino Olimpijo tesno s 5:4, s kranjskim Merkurjem pa s 6:3. Novomeščani bodo pomembni tekmi v boju za obstanek v najkakovostnejšem slovenskem namiznoteniskem tekmovanju odigrali v soboto, ko bodo gostili ekipi iz Maribora in Gornje Radgone.

Bodo Kočevci žrtve »kuhinj«?

Vse kaže, da bodo kočevski namiznoteniski igralci izpadli iz medrepubliške lige — Za Komca se potegujeta Kranj in Novo mesto

KOČEVJE — Vse kaže, da se bodo morali namiznoteniski igralci Kočevja že po prvem letu igranja v medrepubliški ligi vnovič preseliti med republiške lige. Odstopnost njihovega najboljšega igralca Komca, ki je pri vojakih, je bila za mlado ekipo prevelika izguba, za nameček pa so se že na začetku spomladanskega dela prvenstva pričele tako imenovane kuhinje. Varaždinski Mungus, ekipa, ki naj bi se s Kočevci borila za obstanek v ligi, je že na startu dosegla dve nepričakovani zmagi, ki težko, da sta rezultat športnih bojev.

No, kakorkoli že bo, se vendarle zdi, da je bila predložitelj za bodoče življenje kluba nedavna skupščina. Na njej je predsednik kluba inž. Stane Adamič podrobno opisal dosedanje uspehe, ki so brez dvoma več kot dobri, ni pa skopal tudi s kritikami na račun klubske uprave. Slednja je bila le na papirju, vsa aktivnost v klubu pa je bila v resnici prepuščena zgolj enemu, trenerju Marjanu Oražmu. Po besedah enega od članov dosedanje uprave ne le da nimajo v klubu ljudi za delo, pač pa je tudi finančno stanje daleč od takšnega, s katerim bi se Kočevci lahko enakovredno kosali z ostalimi zveznimi ligami. Zato je nemara še kako upravičen njegov predlog, naj bo skrajni domet kočevskega namiznega tenisa prva republiška liga, višek moči pa usmeri v množičnost ostalih selekcij.

Verjetno ta čas najbolj spodbudna novica za kočevski namizni tenis pa je ta, da je pokroviteljstvo nad klubom prevzel Melamin. Njegov direktor Dušan Popovič, ki je hkrati novi podpredsednik kluba, pravi, da je njegova delovna organizacija pripravljena financirati prvo ekipo, navsezadnje bo korist obojestranska. In čeprav bo torej večina sredstev na voljo le prvi ekipi, v klubu zaledja ne bodo zapostavili. Naloga nove uprave, na čelu katere je sedaj Zdenko Kovačič, bo okrepiti strokovno-trenerski kader, eden od načinov je ta, da se v klub vrnejo bivši igralci. Kajti brez kvalitetnega dela s selekcijami tudi dobre prve ekipe ne bo.

Najbolje to ve Marjan Oražem, ki mu gredo vse zasluge za dosedanje rezultate kočevskega namiznega tenisa. Po njegovih besedah je potrebno čimprej doreči status igralcev v klubu. V ilustracijo je navedel primer njihovega najboljšega igralca Gregorja Komca. Zanj se potegujeta Kranj, kjer mu nudijo neprimerno boljše možnosti za delo, kot jih ima v Kočevju, prav tako se vse pogosteje oglašuje Novo mesto, ki bi Komca prav tako rado videlo v svoji ekipi. Po neuradnih podatkih je novo-

meška ponudba celo dvakrat ugodnejša od kranjske, prezgodaj pa je že sedaj napovedati, kako se bo igra na relaciji Kočevje—Novo mesto—Kranj dokončno razpletla. Kočevci upajo, da njim v dobro.

M. GLAVONJIČ

USPEL KOLESARSKI MARATON OB KRKI — Minulo soboto je odbor za množičnost novomeškega KD Krka pripravil kolesarski maraton na progah med Novim mestom, Sotesko, Dolenjskimi Toplicami, Šentjernejem in Otočcem, ki se ga je udeležilo preko 180 ljubiteljev rekreativnega kolesarjenja iz vse Slovenije. Prireditelj je odlično uspešno tudi po zaslugi pripadnikov JLA in mlilničnikov, ki so poskrbeli za zaščito proge, ter tovarne zdravil Krka, zavarovalnice Triglav, ločenske pekarnice Žita in obrtnikov Brede Bučar, Davorina Uhernika, Petra Iskre, Mira Gradvoce, Antona Vovka, Jožeta Mraka, Marjana Vrančarja, Milana Bana, Andreja Puclja, Janeza Vidriha in Jožeta Teropišča.

ŠPORTNI KOMENTAR

V novi sezoni na vrh?

Na rob prvenstvu v rokometnih ligah — Inles Riko in Itas imata dobro zaledje mladih

Zastor nad republiškima rokometnima ligama je spuščen. Šostanj pri moških in Mlinotest pri ženskah sta ekipi, ki sta si letošnje prigrabala naslova prvakov. Ne da bi zmanjševali njun uspeh, moramo vendarle zapisati, da je bilo letošnje tekmovanje eno najmanj kvalitetnih doslej, slovenskemu rokometu se očitno ne piše svetla prihodnost.

Rezultata deklet kočevskega Itasa in fantov ribniškega Inlesa-Rika sta bila pričakovana. Resda so Ribničani v minulih sezonah praviloma posegali po višjih mestih, toda letošnje peto je osvojila izredno pomlajena ekipa. Inles je bil med najmlajšimi vrstami v ligi, zato verjemo tudi toliko nihanj v formi in porazov na domačem igrišču. Če teh ne bi bilo, bi se verjelo ekipa Inlesa-Rika potegovala za vrh lestvice, nemara celo za nastop prvakov. Kar ni uspelo članski vrsti, je zato kaderski. Mladi Ribničani, ki so domala vsi že v minulih sezonah oblekli dres prve ekipe, so namreč prepričljivo opravili s svojimi vrstniki iz drugih klubov, v začetku julija pa jih čaka

nastop na finalnem turnirju najboljših jugoslovanskih kadetskih ekip. Omenimo ob tem, da je nekaj ribniških igralcev, v prvi vrsti sta to Tomšič in Lapajne; že sedaj tarča poželjivih pogledov nekaterih prvotnih igralcev.

Če ne rezultat Inlesa pa je tretje mesto deklet Itasa eno prijetnejših presenečenj. Resda je po jenskem delu morda kazalo še na kaj več, toda vedeti je treba, da je bil Itas še lani med ekipami, ki so se borile v spodnjem delu lestvice. Menjava trenerja na začetku sezone je očitno naredila svoje, v ekipo se je vrnila Marina Jerič, ob njej je vnovič prišla do besede njena sestra Stanka. Nekateri že sedaj napovedujejo, da bi kočevska ekipa, če bo seveda igrala v nespremenjeni postavi, prihodnje prvenstvo lahko startala kot eden izmed favoritov celo za nastop prvakini. Kajti poleg nekaj izkušenih igralok so tu še mlade, ki veliko obetajo, predvsem Štefanšinovala, Guštinovala, Dragičevićeva, da ne naštevamo ostalih.

M. GLAVONJIČ

ORBENO IN ZAGNANO — Učenci oddelkov delovnega usposabljanja Dolenjske so se minul teden pred osnovno šolo Dragotina Ketteja s prilagojenim programom v Novem mestu pomerili na prvih športnih igrah Dolenjske. Posnetek je iz teka na 30 metrov, poleg te panoge pa so svoje moči merili še v metu žogice in skoku v daljino z mesta. (Foto: B. B.)

Uspele prve športne igre

Učenci oddelkov delovnega usposabljanja Dolenjske tekmovali — Tek, met žogice in skok

NOVO MESTO — Osnovna šola Dragotina Kette s prilagojenim programom iz Novega mesta je minul četrtek s pomočjo tovarne zdravil Krka in sodelovanju Društva za pomoč duševno prizadetim pripravila prve območne športne igre Dolenjske za učence oddelkov delovnega usposabljanja.

Tekem v metu na 30 metrov, skoku v daljavo z mesta in metu žogice se je udeležilo okoli 30 otrok iz Črnomlja, Krškega, Mirne, Sevnice in Novega mesta. Za vzorno organizirano tekmovanje je

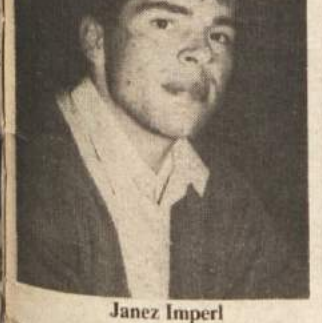
Eden najboljših rekreativcev v Sloveniji

Janez Imperl z Loga letos še štirikrat zmagal — Bolj »samouk«

LOG — V sevnjski občini ima kraljica športov bolj malo privrženecov, saj je atletika dokaj zapostavljena že na osnovnih šolah, in to vse od časov, ko se je iz Sevnice preselil eden naših najboljših srednjeprogajev, dolgoletni državni rekordar na 3000 m z ovirami Slavko Špan. Špan, ki je poučeval na sevnjski šoli, je seveda svojo ljubezen do atletike v obilju prenašal na učence. Zato je za sevnjske razmere zdaj vsak količnik odmevnejši dosežek domačinov na atletskih prireditvah toliko bolj presenetljiv in spodbuden.

23-letni prodajalec Janez Imperl z Loga je zato z uspehi na krosih in uličnih tekih na srednje proge v zadnjih letih ob Pavletu Drobnetu svetla zvezda in izjema. Ravno prejšnji petek je Imperl že drugič zapored zmagal na Teku mladosti v Trebnjem, še njeji uspeh pa je dosegel letos na 10 km v Radenci, ko je zanimal za našim olimpijcem Mirkom Vozlišem.

Začel sem spoznavati abecedo atletike šele po osnovni šoli, in sicer v srednji šoli v Brežicah, kjer je bil moj prvi učitelj prof. Polde Rovon. Potem sem 3 do 4 leta vadil sam, od lani pa sem član AK Radeče. Letosnja zimo mi je pri treningih zelo pomagala Raško Drašček, a ker zaradi službe nisem mogel več redno prihajati v Radeče, sem vadil spet kar sam, po trenerjevih navodilih. Zato tudi rezultati niso izostali. Letos sem zmagal na 10 km v Brežicah, Straži, Kostanjevici in Trebnjem, drugi pa sem bil v Radenci in Litiji. Treningi sestokrat na teden po 2 uri proti večeru in to je prava prav tudi vse,« je povedal Janez Imperl.

Janez Imperl

Razgiban in mladostni tek

8. Tek mladosti od Šentlovenca do Trebnjega

TREBNJE — V Trebnjem so pripravili 26. maja osmi Tek mladosti od Šentlovenca do Trebnjega. S prek 600 udeleženci, med katerimi je na teku paralympikov in na atletskem mitingu nastopilo 64 paralympikov iz treh držav, in vsem vrvežem na startu in cilju, je bil praznični tekaški praznik. Z mnogimi interesnejšimi dejavnostmi pa prireditelji preučajo športne okvire.

Vabilu v Trebnje so se poleg športnikov iz številnih obiskovalcev odzvali tudi prof. dr. Glonar, generalni direktor UZRI Franc Hočevnar, primarij dr. Rajko Turk, sekretar AZS Franc Mikec, predsednik trebnjske občinske skupščine Nace Dežman, narodni heroj Stane Potočar in mnogi drugi. Da udeležencem, enim in drugim, ni bilo dolgčas, so poskrbeli za izredno napovedovalci Barbara Jerman, Janez Čušnovar in domači Slavko Podboj.

Med dobrimi dosežki velja omeniti rekord v metu diska, s 17,51 m ga je zabeležil v Dragu Lapornik, ki bi na olimpijadi pa-

minilo v prijetnem vzdušju, ki mu je poseben ton dajala borbenost sodelujočih. Sicer pa pogledno rezultate. V metu na 30 metrov je med starejšimi učenci zmagal Trlep z Mirne, pred Bevcem in Švergom (Novo mesto); pri starejših dekletih Črnomaljška Hudorovac pred Goršetovo (Novo mesto) in Novakovo (Mirna); med mlajšimi dekletki Kostelčeva (Črnomelj), pred Andrejaševo (Novo mesto) in Staršiničeva (Črnomelj), ki sta si razdelili drugo in tretje mesto; tek mlajših učencev pa je dobil Črnomaljška Zagar, pred Mirnenčanom Predaličem in Knapičem (Novo mesto). V metu žogice je med starejšimi fanti zmagal Trlep (Mirna), pred Suštaršičem (Novo mesto) in Bevcem (Mirna), pri mlajših pa Mirnenčan Predalič, pred Novomeščanoma Snerbergerjem in Možetom. Pri starejših dekletih je bila prva Sevnica Kranjčeva, pred Brulčeva (Novo mesto) in Božičeva (Mirna); pri mlajših Andrejaševa pred Peterinovo in Markovičeva (vse Novo mesto). Še pogled k skoku v daljavo: pri starejših učencih je zmagal Legan (Novo mesto), pred Sevnicačnoma Vučičevićem in Tičarjem, pri mlajših Zagar, pred Možetom in Knapičem, med starejšimi dekletki pa Hudorovičeva (Črnomelj), druga je bila Novakova (Mirna) in tretja Goršetova (Novo mesto).

ZMAGA ŠEFMANA

NOVO MESTO — Te dni se je končal turnir novomeškega teniškega kluba za posameznike in dvojice. Na igriščih v Portovaldu je merilo moči več deset članov kluba, najzanimivej pa je bilo seveda v konkurenci posameznikov. Rezultati — četrtfinale: Stokanovič—Frelji 6:2, 6:0, Jožef—Lubaj 2:6, 6:1, 6:4, Guštin—Uhl 6:1, 6:2 in Brađač—Šefman 4:6, 2:6; polfinale: Stokanovič—Lubaj 6:4, 6:1 in Guštin—Šefman 2:6, 5:7; finale: Šefman—Stokanovič 6:2, 6:2. V igri dvojice sta v finalu Bregar in Brađač ugnala par Zagorec—Stokanovič s 7:6, 6:3.

MAJSKI TURNIR PICKU

NOVO MESTO — Zmagovalec rednega mesečnega hitropoteznega šahovskega turnirja SK GIP Pionir Novo mesto je Picsek. V konkurenci enajstih igralcev je zbral 9 točk, sledijo pa: Kastelic 8, Pucelj 7, Istenci 6, Milič 6 itd.

VETERANI PRESENETILI MLADE

NOVO MESTO — Konec aprila se je pričela letošnja balnarska sezona, že te dni pa imamo na voljo rezultate občinskega prvenstva. V izboru je zmagal Juvan pred Moretom in Srovinom (vsi BK Krka), med posamezniki Juvan pred Mrazom (Novoteks) in Srovinom, v dvojnič Mraz—Štrumbelj (Novoteks) pred Srovinom in Moretom (Krka) in Pungercarjem ter Bobnarjem (IMV). V tekmi četverki je zmaga pripadla ekipi Novoteksa v postavi Mraz, Hrvat, Štrumbelj, Leden.

ŠE TOČKA ZAOSTANKA

NOVO MESTO — Nogometaši Elana so v 19. kolu OČL-zahod zabeležili pomembno zmago doma nad Primorjem s 3:2 (2:1) in se tako predvsem po zaslugi Črnomaljške Bele krajine, ki je v Dekanih odščipnila točko vodilni ekipi Jadran Lame (zadetek je dosegel Dormiž), prvouvrščeni enajsterici približali na vsa točka razlike. Strelci za Elan so bili Gabrič, Kobe in Stojan Mesojedec. Prvenstvo tako postaja nad vse zanimivo, v boju za naslov pa bi Novomeščanom še kako prav prišli točki v nedeljskem srečanju v gosteh s Primex Adrio, ki pa se bori za obstanek. Črnomaljški v 20. kolu igrajo doma s Slavijo iz Vevč.

M. GORENC

Serija zmag Papeža se nadaljuje

V četrtek zmagal v Škofji Loki, v nedeljo pa v Zagrebu

ZAGREB — Dolenjski kolesarji nadaljujejo s serijo odličnih nastopov, še posebej to velja za člansko vrsto Krke, ki po dirki Alpe-Jadran ne pozna porazov. Tako je Sandi Papež že v četrtkovi kriterijski dirki v Škofji Loki za več kot krog ugnal vse najboljše jugoslovanske kolesarje, uspeh pa je ponovil tudi na nedeljski dirki Osoboditev Zagreba. Prepričljivo je namreč dobil cestno dirko, njegov klubski kolega Smole je bil 8. Glivar pa 10.

Zmagoslavje dolenjskih kolesarjev se je nadaljevalo tudi v ostalih kategorijah. Pri pionirjih A je zmagal Murn pred Filipom (oba Krka), med mlajšimi mladinci je prijetno presentil Metličan Kopinič, saj je zmagal pred Praznikom (Krka), Mervar je bil 4., Štangelj (oba Krka) 5., Težak 7. in Janjac (oba Metlika) 8. Tudi pri ženskah so vse nagrade odšle v Novo mesto. Zmagala je Krnčeva, druga je bila Marjeta, tretja pa Martina Sajevec.

JUBILEJ DRUŠTVA

BUTORAJ — V počastitev 10-letnice delovanja je športno društvo Butoraj pripravilo več tekmovanj. V hitropoteznem šahu je zmagal Stariha pred Bedičem in Korelom, v namiznem tenisu pa U. Kobe pred V. Kobetom in Preušičem.

Tudi zamujeni prvomajski tek je uspel

Na startu 200 tekačev

STRAŽA — Prizadevni organizatorji letošnjega straškega teka res niso imeli sreče z vremenom. Obilno deževje je preprečilo prireditelj že 1. maja, nadomestni datum 21. maj pa vnovič ni bil najbolje izbran, kajti ta dan je bilo v Sloveniji še nekaj podobnih prireditev. No, navzlic temu se je na startu v Straži zbralo okoli 200 tekmovalcev iz vse Slovenije, ki iz Dolenjske niso odšli razočarani. Za to je poskrbelo tudi straško turistično društvo s prikazom narodnih noš in običajev. Generalni pokrovitelj prireditelj je bil straški Novoles, z več kot 60 nagradami pa so na teku sodelovali še nekatere druge delovne organizacije Dolenjske.

Rezultati: — ciccibanke (400 m): 1. Sonta, ciccibani (400 m): 1. Piletič (oba Straža); mlajši pionirji (2.000 m): 1. Ploza (Sevnica); mlajši pionirji (2.000 m): 1. Slabša (Sevnica); starejši pionirji (2.000 m): 1. Strnad (Sevnica); starejši pionirji: 1. Majstorovič (Ljubljana); mladinci: 1. Pirč (Sevnica); mladinci (2.000 m): 1. Mervar (Straža); trimski tek (8 km): 1. Sabina Jovan, 2. Slavka Jovan (oba Ljubljana), 3. Miklič (Novo mesto); člani: 1. Imperl (Sevnica), 2. Mikec, 3. Škedelj (oba Novo mesto); maraton — 21 km, mladinci: 1. Vencelj, 2. Pečjak (oba Šentvid), 3. Beve (Šmarjeta); mlajše članice: 1. Bohinc (Koper), 2. Kotar (Trbovlje), 3. Skapin (Celje); veteranke: 1. Filipič (Ljubljana), 2. Vencelj (Šentvid), 3. Skapin (Celje); člani A: 1. Okoliš (Ljubljana), 2. Drobne (Trbovlje), 3. Bauer (Novo mesto); člani B: 1. Vozliš (Trzin), 2. Križman (Grosuplje), 3. Jere (Sevnica); veterani A: 1. Umek (Medvode), 2. Škerj (Domžale), 3. Vencelj (Šentvid); veterani B: 1. Macarol (Trbovlje), 2. Ivanetič (Metlika), 3. Skapin (Celje).

NA MOTOKROSU NAJBOLJŠA KAMPUŠ IN ZAJEC

BREZJE PRI ČRMOŠNJICAH — Nedeljski motokros na Brezju, ki ga je že 16. leto pripravilo avto-moto društvo Bela krajina iz Črnomlja, sicer ni privabil toliko gledalcev kot običajno — le okrog 1.500 — potekal pa je v lepem vremenu, brez padcev in poškodb tekmovalcev. S tekmovanjem so bili zadovoljni vsi, tako gledalci, ki kot tekmovalci. Slednji so se pomerili v dirki za republiško prvenstvo v razredu do 125 cm ter do 250 cm. V razredu do 125 cm so bili med 28 tekmovalci najboljši Boštjan Kampuš (AMD Unior, Lenart), Aleš Zajec (AMD Šentvid pri Stični) in Tomislav Ferš (AMD Radenci), v razredu do 250 cm pa so se od 23 motokrosistov najbolje odrezali Aleš Zajec, Janez Sitar (AMD Komipas Herz) ter Brane Novak (AMD Šentvid pri Stični).

V SOBOTO MALI NOGOMET

ČRNOEMLJ — Dijaški dom iz Črnomlja organizira v soboto, 3. junija, na igrišču pred in-terantom nočni turnir v malem nogometu. Ob slabem vremenu bo turnir v črnomaljški športni dvorani. Igra se 2 krat 20 minut, prijavna znesla 120.000 din, poravnati pa jo je mogoče pred 7. junijem, ki bo v petek ob 20. uri v hotelu Lahinja. Prijave sprejema organizator na telefon 51-179 med 18. in 20. uro.

MEMORIAL PETRA MAVSARJA

ZDOLE — TVD Partizan Zdole prireja v nedeljo, 4. junija, že 9. tradicionalni nogometni turnir za memorial Petra Mavsarja. Organizatorji vabijo ekipe v malem nogometu, da se turnirja udeležijo v čim večjem številu.

TELEVIZIJSKI SPORED

TELEVIZIJA SI PRIDRŽUJE VSE PRAVICE DO MOREBITNIH SPREMEMB PROGRAMA

PETEK, 2. VI.

9.45 — 12.35 in 16.05 — 0.55
 TELETEKST
 10.00 VIDEO STRANI
 10.10 MOZAIK
 10.10 TEDNIK
 11.00 MOSTOVI
 11.30 OB NJEMNU, poljska nadaljevanka, 3/4
 12.25 VIDEO STRANI
 16.20 VIDEO STRANI
 16.30 DNEVNIK 1
 16.45 MOZAIK, ponovitev
 18.10 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.00 DNEVNIK 2

SOBOTA, 3. VI.

7.45 — 13.00 in 14.55 — 0.30 TELETEKST
 8.00 VIDEO STRANI
 8.10 OTROŠKA MATINEJA
 11.40 NAŠA PESEM, ponovitev 18. oddaje
 12.10 IZBOR TEDESKÉ PROGRAMSKÉ TVORNOSTI
 15.10 VIDEO STRANI
 15.20 M. SOBOTA: FESTIVAL MLADIH
 15.40 VIDEOGODBA, ponovitev
 16.30 DNEVNIK 1
 16.45 TONKOVE SANJE, ponovitev
 17.00 VESELA DVAJSETA LETA S STANOM IN OLIEM, ameriški film (CB)
 18.30 NAŠ EDINI SVET: MENIH, VAS IN SVETO FIGOVO DREVO, zadnji del dok.

NEDELJA, 4. VI.

8.50 — 13.10 in 13.55 — 23.15
 TELETEKST
 9.05 VIDEO STRANI
 9.15 OTROŠKA MATINEJA
 10.40 DOLINA LUTK, ameriška nadaljevanka, 4/5
 11.30 DOMAČI ANSAMBLI: 20 LET CELJSKEGA INSTRUMENTALNEGA KVINTETA
 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
 13.00 VIDEO STRANI
 14.10 VIDEO STRANI
 14.20 M. SOBOTA: FESTIVAL MLADIH
 14.40 BOURVIL: KAPITAN, ameriški film
 16.30 DNEVNIK 1
 16.45 TV KAVARNA

PONEDLJEK, 5. VI.

17.30 — 1.15 TELETEKST
 17.45 VIDEO STRANI
 18.00 DNEVNIK 1
 18.10 MOZAIK: ZRCALO TEDNA, UTRIP
 18.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.15 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 PRIGIŠČE SREČE, drama TV Skopje
 21.10 OSMI DAN
 21.50 DNEVNIK 3

TOREK, 6. VI.

9.45 — 11.40 in 16.00 — 2.00 TELETEKST
 10.10 VIDEO STRANI
 10.10 MOZAIK: ŠOLSKA TV
 11.30 VIDEO STRANI
 16.15 VIDEO STRANI
 16.25 POLETNA NOČ, ponovitev
 18.00 DNEVNIK 1
 18.10 MOZAIK: DA NE BI BOLELO
 18.30 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.05 RISANKA
 19.30 DNEVNIK
 20.05 TRGOVCI S SANJAMI, ameriška nadaljevanka

SREDA, 7. VI.

16.00 — 1.05 TELETEKST
 16.15 VIDEO STRANI
 16.25 POLETNA NOČ, ponovitev
 18.00 DNEVNIK 1
 18.10 MOZAIK: MOSTOVI
 18.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.10 RISANKA
 19.20 DOBRO JE VEDETI
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 FILM TEDNA: BREZGLAVO, kanadski film

ČETRTEK, 8. VI.

9.45 — 11.35 in 16.00 — 1.20 TELETEKST
 10.00 VIDEO STRANI
 10.10 MOZAIK: ŠOLSKA TV
 11.25 VIDEO STRANI
 16.15 VIDEO STRANI
 16.25 POLETNA NOČ, ponovitev
 18.00 DNEVNIK 1
 18.10 MOZAIK: PO SLEDEH NAPREDKA
 18.40 SPORED ZA OTROKE IN MLADE
 19.10 RISANKA
 19.20 DOBRO JE VEDETI
 19.30 DNEVNIK 2

STUDIO D
 100.6 MHz
 91.7 MHz
 100.000 Epp
 505
 21-505
 ČESTITKE
 OGLASI

19.17 DOBRO JE VEDETI
 19.30 DNEVNIK 2
 20.05 NASE AKCIJE
 20.15 V HRIBIH SE DELA DAN ... ZA GRINTOVCI, dok. serija, 3/8
 20.55 DOLINA LUTK, ameriška nadaljevanka, 4/5
 21.50 DNEVNIK 3
 22.00 POGLEDI IZ ZGODOVINE SLOVENSKEGA NARAVOSLOVJA
 23.15 NEDOSEGLJIVA BLIŽINA, nemški film
 Filmska zgodba pripoveduje o treh ljudeh v kriznem trenutku njihovega življenja. Ines snema dokumentarne filme, Andreas je urednik pri založbi in sam pisatelj. Očitno živita složno življenje do trenutka, ko ju doseže vest, da je njuna prijateljica Monika poskušala narediti samomor. Ines pa hkrati dobi pismo 15-letnega sina, ki ga je kot študenta rodila v Ameriki in se mu nato odpovedala in o tem ni nikoli z nikomur spregovorila.
 0.45 VIDEO STRANI

serije
 19.30 DNEVNIK 2
 19.59 UTRIP
 20.20 ŽREBANJE 3 x 3
 20.30 DOLINA LUTK, zadnji del nadaljevanka
 21.25 V SPOMIN COUNTU BASIEJU
 22.35 DNEVNIK 3
 22.45 ZADĚVA CARTIER, ameriški film
 0.20 VIDEO STRANI
 DRUGI PROGRAM
 14.30 Kako biti skupaj 15.00 EP v boksu
 17.45 Beograd: finale PEP v atletiki — 19.00 Kronika festivala športne rekreacije — 19.30 Dnevnik — 20.15 EP v boksu — 21.00 Dobro-

17.45 DOLINA LUTK, ponovitev zadnjega dela nadaljevanka
 18.35 POPULARNI OPERNI ZBORI
 18.45 RISANKA
 19.30 DNEVNIK 2
 19.59 ZRCALO TEDNA
 20.20 PTICE POD NEBOM, nanizanka, 4/5
 21.25 ZDRAVO
 23.05 VIDEO STRANI
 DRUGI PROGRAM
 Opomba: Pariz: odprto prvenstvo v tenisu F-1 za VN ZDA (22.30)
 10.00 Danes za jutri (oddaja za JLA) in Odpisani (1. del nadaljevanka) — 13.00 Športno popoldne — 15.25 Mednarodni plavalni miting — 15.55 EP v motokrosu iz Orebove vasi — 17.15

22.05 POLETNA NOČ
 ONASSIS, ameriška nadaljevanka, 1/4
 ALO, ALO, angleška humoristična serija
 1.05 VIDEO STRANI
 DRUGI PROGRAM
 Opomba: Pariz: odprto prvenstvo v tenisu (m), 11.00 — 19.30
 19.30 Satelitski programi
 17.45 Po brežnostnosti sveta: Azija — 18.15 Svet športa — 19.30 Dnevnik — 20.05 Žarišče — 20.35 Po sledih napredka — 21.05 Svet na

dalj., 2/4
 20.50 OMIZJE
 22.35 DNEVNIK 3
 22.50 POLETNA NOČ
 ONASSIS, amer. nadalj., 2/4
 NENAVADNE ZGODBE, angl. nanizanka
 1.50 VIDEO STRANI
 DRUGI PROGRAM
 Opomba: Pariz: Odprto prvenstvo v tenisu, 11.00 — 19.30
 18.00 Beogrjski TV program — 19.00 Srečanje koroliških viharjev — 19.30 Dnevnik — 20.00

21.50 DNEVNIK 3
 22.05 POLETNA NOČ
 ONASSIS, amer. nadalj., 3/4
 HOOPERMAN, amer. humor. nadalj., 1. del
 1.05 VIDEO STRANI
 DRUGI PROGRAM
 Opomba: Pariz: odprto prvenstvo v tenisu, 11.00 — 19.30 nogomet Danska: Anglija, 19.55
 17.30 Satelitski programi — 18.30 Studio Maribor — 19.30 Dnevnik — 20.05 Žarišče —

20.05 OB NJEMNU, poljska nadalj., 4/4
 21.05 TEDNIK
 22.10 POLETNA NOČ
 ONASSIS, amer. nadalj., 4/4
 LETEČI CIRKUS MONTYJA PYTHONA, angl. humor. nanizanka
 1.10 VIDEO STRANI
 DRUGI PROGRAM
 Opomba: Pariz: odprto prvenstvo v tenisu, 12.00 — 19.30
 18.00 Beogrjski TV program — 19.00 Čas, ki živi: Kri pod goro Oliko — 19.30 Dnevnik

PETEK:
 8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Pesem tedna, 10.30 Novice, 11.00 Zeleži ste, poslušajte, 12.30 Novice, 13.30 Športna oddaja, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, Minute s klasiko, 17.00 Tema, 17.30 Zeleži ste, poslušajte! 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.
 SOBOTA:
 8.00 Marketing program Studia D, 10.00 Redni program Studia D, Izbor pesmi tedna, 10.30 Novice, 10.45 Na sončni in senčni strani Gorjancev, 11.00 Lestvica novosti, 12.30 Pionirska oddaja, 13.30 Čestitke in želje naših poslušalcev, 14.30 Novice, 15.15 Pesem tedna, 16.30 Novice, 17.00 Strizemo zastoj, 18.00 Kronika, 18.30 Biba, TV spored danes.
 NEDELJA:
 8.00 Začetek programa, 8.15 Pesem tedna, 8.30 Kmetijska oddaja, 9.30 Kronika, obvestila, 11.00 Mali oglasi, 12.30 Čestitke in želje naših poslušalcev

DRUGI PROGRAM

17.00 Satelitski programi — 19.00 Alpski večer 89 (ponovitev 1. oddaje) — 19.30 Dnevnik — 20.05 Žarišče — 20.35 Virtuoz: Issak Stern v Dublinu (ponovitev 4. oddaje) — 21.30 Nižinski, božji klovn (baletna oddaja) — 22.10 En avtor, en film: N. Majdak: Igre iz Srbije — 22.30 EP v boksu (posnetek iz Aten) — 0.35 Kronika Strejnega pozorja

TV ZAGREB

8.10 Poročila — 8.15 TV koledar — 8.25 Dom brez doma — 9.00 TV v solni — 12.40 Poročila — 12.50 Prezri ste, pogledajte — 15.10 Poročila — 15.15 Nočni program (ponovitev) — 17.15 Dnevnik 1 — 17.35 dom brez doma — 18.05 Številke in črke — 18.25 Narodna glasba — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Detektiva iz Miamijsa — 20.55 Pesem je... Tomaž Pengov — 21.30 Dnevnik 3 — 21.50 Oddaja o kulturi — 22.50 Nočni program — 0.50 Poročila

TV ZAGREB

8.45 Poročila — 8.50 TV koledar — 9.00 Izobraževalni program — 10.30 Poročila — 10.35 Prezri ste, pogledajte — 14.25 Zdravoteka — 14.30 D'Artacan in štirje kužetirji (španski risani film) — 16.19 Sedem TV dni — 16.55 Dnevnik 1 — 17.10 Zvečnost slovenskih pokrajin: Gorenjska — 17.30 Vroče plače (zadnji del nadaljevanka) — 18.30 Priručnik vasi — 19.30 Dnevnik 2 — 20.15 Lovca na jelenc (ameriški film) — 23.15 Dnevnik 3 — 23.30 Športna sobota — 23.50 Nočni program — 1.50 Poročila

TV ZAGREB

9.20 Poročila — 9.30 Nedeljsko dopolndne za otroke — 11.00 Kmetijska oddaja — 12.00 Izobraževalna oddaja — 13.00 Veliko sedlo (zadnji del serijskega filma) — 14.10 Nedeljsko popoldne — 16.25 Reportaža — 17.05 Igrani film — 18.45 Risana serija — 19.10 TV sreča — 19.30 Dnevnik — 20.00 Tovarišica ministrica (humoristična serija) — 20.55 Irganjalec hudica (film) — 22.25 Dnevnik — 22.45 Nočni program — 0.45 Poročila

TV ZAGREB

8.30 Otroški program — 9.00 Ponovitev preteklega tedna — 11.00 Iz programske ponudbe — 15.30 Poročila — 15.40 Nočni program — 17.40 Risanke — 17.50 Dnevnik 1 — 18.05 Številke in črke — 18.25 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Loto — 20.05 Igrani film — 21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Kontaktni magazin — 23.30 Poročila

TV ZAGREB

8.30 Kdor hoče, ta zmore — 9.00 Ponovitev preteklega tedna — 11.00 Iz programske ponudbe — 15.30 Poročila — 15.40 Izobraževalni program — 16.20 Nočni program — 17.50 Dnevnik 1 — 18.05 Številke in črke — 18.25 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Loto — 20.05 Igrani film — 21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Kontaktni magazin — 23.30 Poročila

TV ZAGREB

8.30 Otroški program — 9.00 Ponovitev preteklega tedna — 11.00 Iz programske ponudbe — 15.30 Poročila — 15.40 Izobraževalni program — 16.20 Nočni program — 17.50 Dnevnik 1 — 18.05 Številke in črke — 18.25 Dokumentarni program — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Filmski večer — 22.35 Dnevnik 3 — 22.55 Nočni program — 0.55 Poročila

TV ZAGREB

8.30 Otroški program — 9.00 Ponovitev preteklega tedna — 11.00 Iz programske ponudbe — 15.30 Poročila — 15.40 Izobraževalni program — 16.20 Nočni program — 17.50 Dnevnik 1 — 18.05 Številke in črke — 18.25 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Loto — 20.05 Igrani film — 21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Kontaktni magazin — 23.30 Poročila

TV ZAGREB

8.30 Otroški program — 9.00 Ponovitev preteklega tedna — 11.00 Iz programske ponudbe — 15.30 Poročila — 15.40 Izobraževalni program — 16.20 Nočni program — 17.50 Dnevnik 1 — 18.05 Številke in črke — 18.25 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Loto — 20.05 Igrani film — 21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Kontaktni magazin — 23.30 Poročila

TV ZAGREB

8.30 Otroški program — 9.00 Ponovitev preteklega tedna — 11.00 Iz programske ponudbe — 15.30 Poročila — 15.40 Izobraževalni program — 16.20 Nočni program — 17.50 Dnevnik 1 — 18.05 Številke in črke — 18.25 Znanost — 19.30 Dnevnik 2 — 20.00 Loto — 20.05 Igrani film — 21.40 Dnevnik 3 — 22.00 Kontaktni magazin — 23.30 Poročila

Radio Sevnica

ČETRTEK, 1. 6. 1989

17.00 Uvod in napoved sporeda
 17.15 — Aktualno
 17.50 — Izobraževalna oddaja
 18.10 — Vse v enem košu
 18.25 — Glasbena oddaja
 19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

SOBOTA, 3. 6. 1989

17.00 — Uvod in napoved sporeda
 17.10 — Uganke iz domače občine
 18.00 — Glasbena uganaka
 18.10 — Ugibanje kraja
 19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

NEDELJA, 4. 6. 1989

10.30 — Uvod in napoved sporeda
 10.50 — Kmetijska panorama
 11.05 — Nedeljski gost
 — Kultura — šolstvo — izobraževanje
 11.30 — Vesti za drobno gospodarstvo
 11.50 — Aktualno
 12.15 — ZVN
 13.00 — Nedeljski poročevalec
 13.30 — Čestitke naših poslušalcev

SREDA, 7. 6. 1989

17.00 — Uvod in napoved sporeda
 17.05 — Informativna kronika
 17.20 — Tematska sredi
 18.25 — Glasbena oddaja
 19.00 — Vključitev v skupni program radijskih postaj Slovenije

PIONIRJI POSTALI MLADINCI — Okrog 300 pionirjev iz semiške, starotrske, obeh črnomaljskih osnovnih šol ter šole s prilagojenim programom, je 25. maja v dragovanjski drugi sredi Črnomlja postala mladinci. Ob predaji članskih izkaznic jim je čestital tudi predsednik občinske konference ZSMS Igor Fortun (na fotografiji). Novopečeni mladinci so se razigrano, kot se za mladost spodobi, pomerili v šaljivih športnih igrah, se predstavili v svojih narečjih ter zaplesali ob prav tako novopečenem semiškem ansamblu Šok band. (Foto: M. B.-J.)

VITAN MAL GOST ČRNOMALJCEV — Pretekli teden so na obeh črnomaljskih osnovnih šolah podelili Župančičeve bralne značke, za katere je letos tekmovalo nekaj sto šolarjev. Na 21. podelitve so povabili tudi znanega mladinskega pisatelja Vitana Mala (na fotografiji), ki je mladim pripovedoval o tem, zakaj pisatelji pišejo knjige, odgovarjal na njihova vprašanja, z njim pa so se pogovorili tudi učitelji. Ob podelitvi so pripravili kulturni program, na katerem so se predstavili recitatorji, plesalke, pevski zbor ter tamburaši pod vodstvom Silvestra Mihelčiča starejšega. (Foto: M. B.-J.)

PISATELJ NA OBISKU — 25. maja smo imeli kulturni dan, ki smo ga posvetili znamenitemu matematiku slovenskega rodu Juriju Vegi. Vse ekipe so pokazale odlično znanje. Po 25., dodatnem, vprašanju smo razglasili zmagovalce: 8. a in 7. a. Vsi, ki so sodelovali, so dobili knjigo, v katero se je podpisal naš gost, avtor knjige o Juriju Vegi Sandi Sitar. Po kulturnem programu je podelil 9 bronastih Vegovih priznanj, 103 bralne značke in 30 pohval udeležencem tekmovalcev v znanju angleščine. (Besedilo: Lit.-nov. krožek, foto: Fotokrožek OŠ Žužemberk)

TRAJEN SPOMIN — Udeleženci srečanja Zmajevih šol iz 24 mest Jugoslavije so v spomin mladim in starejšim generacijam Kovina pustili vsak svojo veliko sliko na zidu. Novomeška ekipa (na sliki) je pod vodstvom likovnega pedagoga Ljuba Žagarja iz šole Bršljina že doma izdelala sliko, ki je potem, ko je bila končana na zidu, vzbudila med obiskovalci največ pozornosti. (Foto: J. Pavlin)

Kovin — Jugoslavija v malem

Osem Dolenjcev na srečanju Zmajevih šol Jugoslavije — Dolenjce so izbrali za stalne udeležence — Naslednje leto v Sremsko Kamenico

KOVIN — To prijazno vojvodinsko mesto, ki leži med Smederevom in Deliblatskim peskom, je bilo od 23. do 26. maja v znamenju 19. srečanja pionirjev Zmajevih šol Jugoslavije. Med desetčlanskimi delegacijami pionirjev iz mest Beograda, Bačkega Petrovca, Djurdjeva, Zmajeva, Zrenjanina, Martince, Neština, Knjaževca, Obrenovca, Pančeva, Rume, Smedereva, Srbohrana, Sremske Kamenice, Subotice, Sremske Mitrovice, Novega Knjaževca, Rume in domačinov iz Kovina (ti so na srečanju že od vsega začetka) so bile letos tudi delegacije pionirjev iz ostalih republik in pokrajin Jugoslavije. Prišli so iz Prizrena, Sibenika, Kumanova, Niša, Zubin potoka, Simanovcev, med njimi pa je bila tudi delegacija iz Slovenije, ki so jo predstavljale štiri pionirke iz osnovne šole Baza 20 iz Dolenjskih Toplic z mentorjem, dve pionirki iz osnovne šole XII. SNOUB iz Bršljina ter predstavnik organizatorja Zveze prijateljev mladine občine Novo mesto. V Sloveniji res nimamo šol, ki bi nosile ime tega velikega otroškega pesnika, zato pa prav na Dolenjskem že tri osnovne šole tekmujejo za Zmajevovo bralno značko. Kovin je bil štiri dni »Mala Jugoslavija«, v kateri se je družilo kar 272 pionirjev in 48 spremljevalcev.

Mladi so recitali Zmajeve pesmi, peli in plesali. Vse se je odvijalo na velikem odru pred Domom kulture, kjer se je vsak dan zbrala večstotna množica domačinov, gostov in pionirjev. Z navdušenjem so pozdravili tudi veliko pesniko Miro Alečkovič ter pesnika otroških pesmi Slobodana Stanišiča in Borislava Putnika. V trajnem spominu pa bodo ostale tudi slike na zidu, ki so jih mladi slikali pri osnovni šoli Jovan J. Zmaj. Slovenska delegacija, ki jo so sestavljale pionirke Urška Kotar, Mojca Avguštin, Suzana Gliha in Suzana

zapisati tudi tole, da je v pripravi srečanja sodelovalo prek 600 Kovinčanov.

Naslednje, 20. srečanje Zmajevih šol Jugoslavije bo v Sremsko Kamenici, rojstnem kraju velikega pesnika J. J. Zmaja, kjer se je odvijalo tudi prvo srečanje.

Potovanje slovenske delegacije v 600 km oddaljeni Kovin so omogočila in podprla nekatera podjetja in ustanove novomeške občine, IMV, izvirni svet Sob Novo mesto, OK ZKS Novo mesto, Novotek, Krka, Dolenjski muzej, osnovni šoli Dolenjske Toplice in Bršljina, Pionir, Ljubljanska banka-Temeljna dolenjska banka in Dolenjski list.

J. PAVLIN

VESELJE OB RAČUNALNIKU — Črnomaljski četrtošolci so bili še bolj kmalu zmagali v oddaji Vprašanja iz TV klobuka veseli računalnika, darila ljubljanskega Mikrohita. Objavili so, da bodo prihodnje leto postali vsi člani računalniškega krožka, Jurij Petruna pa je kar takoj pokazal nekaj računalniških veščin. Ob njem so Denis Grubačević, Petra Rogina, Polona Movrin in Tomi Papež. (Foto: M. B.-J.)

Računalnik za prestarje

Zmagovalci oddaje Vprašanja iz TV klobuka še ne vedo, kako si bodo razdelili nagrado Mikrohita

ČRNOMELJ — Štirčlanska ekipa tukajšnjih osnovnih šol iz Župančičeve ulice in Loke je pretekli teden zmagala v televizijski razvedrilno-tekmovalni oddaji Vprašanja iz TV klobuka. Potem ko je v četrtfinalu premagala osnovnošolce v Polzele, v polfinalu iz Loma pod Storiščem, so bili Črnomalci v finalu kos tudi učencem iz ljubljanske šole Ledina. Tekmovalci Tomi Papež, Jurij Petruna, Petra Rogina in Polona Movrin, ki jih je v studiu spodbujalo okrog 30 navijačev s kapetanom Denisom Grubačevićem na čelu, so dan po zmagi povedali, da jim k zmagi ni pomagala le sreča, ampak predvsem znanje. Zlasti dobro so morali obvladati učno snov 4. razreda, dodatne informacije so našli tudi v enciklopedijah in propekkih, učiteljice pa so pred odhodom v Ljubljano dobora preverile njihovo znanje. Za nagrado so mladi Črnomalci dobili računalnik Mikrohita, Peko iz Tržiča pa jih je povabil na obisk v svojo delovno organizacijo. Najbolj veseli so bili računalnikarja, za katerega se ne vedo, kateri od obeh šol bo pripadal. Potrebujeta ga namreč obe, saj je na vsaki šoli sedaj samo po en računalnik, potrebe pa so znatno večje. Medtem ko višji razredi že imajo računalniški krožek, pa četrtošolci težijo, da bi ga morali organizirati tudi za nižjo stopnjo. Obe črnomaljski šoli se ob koncu oddaje Vprašanja iz TV klobuka zahvaljujejo vsem, ki so jim pomagali. Integralovemu tozdu Promet in delavnice za brezplačno trikratni prevoz na tekmovalca. Beti Črnomelj za oblačila ter črnomaljski pekarji, ki jim je spekla maskoto — presto. M. B.-J.

PRENOVLJENI BREG — 25. maja so s krajšo slovesnostjo odprli prenovljeno znamenito restavracijo Breg v Novem mestu. Direktor Srednje šole za gostinstvo in turizem Marjan Slak je to označil kot nov mejnik v izobraževanju gostinstvo-turističnih kadrov na Dolenjskem. Obnova, načrtovana že desetletja, a zaradi pomanjkanja denarja odlagana vse do sedaj, je bila zaključena v dobrih treh mesecih. Dela so opravili obrtniki prek Hrasta, mnogo pa so naredili tudi delavci in učenci sami, saj za to ni bilo nikjer razumevanja, še manj podpore. Ponudba v učni delavnici gostinske šole bo vsestranska in kvalitetna kot v njihovih najboljših časih, ko je Breg resnično slovel kot ena najboljših restavracij. Na sliki: za otvoritev je bila za goste pripravljena pogostitev, kot se na kvaliteten lokal spodobi. (Foto: Z. L.-D.)

ARHEOLOGI V METLIKI — Na metliškem Hribu izkopuje novomeški Zavod za varstvo naravne in kulturne dediščine drugo od šestih prazgodovinskih gomil. V tisti, ki so jo izkopali pred dvema letoma, so našli 90 grobov iz starejše železne dobe, se pravi iz časa Ilirov. Pri sedanjem izkopavanju vodi dela arheolog Borut Križ. Ker gre za zaščitno izkopavanje, so del potrebne denarja, 65 milijonov dinarjev, prispevali metliški sklad stavbnih zemljišč, kulturna in izobraževalna skupnost. Do sedaj še niso odkrili pričakovanih najdb, razen nekaj pepin iz srednjega veka. (Foto: A. Bartelj)

DOLINCI NA OBISKU
KOČEVJE — Okoli 60 izletnikov iz slovenske občine Dolina pri Trstu, ki je obratena z občino Kočevje, je pred kratkim obiskalo Kočevsko. Najprej so si na tašici ogledali Trubarjevino, nato pa še cerkev v Kočevju, smučišče v Dolgi vasi, svojo farmo v Cvišerjih in kot posebno zanimivost farmo bekonov v Klinji vasi.

REŠENA UJETNIŠTVA — Kmet Anton Žnidaršič iz Roj pri Šentjerneju je že precej časa slišal iz bližnjega gozda obupne ptičje klice. Ko se je končno le odpravil pogledat, je opazil postovko, ki je zaman poskušala zleteti iz svojega gnezda, kajti sintetična vrva, ki jo je uporabila za gradivo gnezda, se ji je ovila okoli noge. Tudi oster kljun je ni mogel rešiti. Ptica bi seveda že zdavnaj poginila, če ne bi Anton opazil še eno podrobnost. Zvesti samec je skrbel zanjo in ji prinašal hrano. Anton jo je rešil in jo vrnil v njeno naravno okolje, saj se zaveda, koliko koristi mu te ptice naredijo na polju, hkrati pa opozarja, naj ne odmetujemo kosov sintetičnih vrvi kjerkoli. (Foto: T. Jakše)

OBISK GOZDNIH STRAŽARJEV
KOČEVJE — Minulo soboto je obiskalo Kočevsko 22 pripadnikov gozdne straže iz občin pokrajine Furlanija-Julijska krajina v Italiji. V gozdarskem domu so jih sprejeli predsednik občinske skupščine Kočevje Alojz Eržen in predstavniki Gozdnega gospodarstva Kočevje. Gostom-stražarjem je GG Kočevje predstavil Janez Konečnik, o gospodarjenju z gozdovi jih je seznanil Anton Prelesnik, Tomaž Hartman pa jim je predstavil pragozd. Med gorskimi stražarji je bilo tudi nekaj Slovencev, med njimi pa Italijanov, ki jim je prevajal izlaze kočevskih strokovnjakov Boris Jeraj iz Doline pri Trstu.

PESTRO PRAZNOVANJE
MIRNA — V taboru Zapadnodolenjskega odreda v Jelovki, na tromeji med S. Mira, Gabrovka in Sentrupert, je bilo 15. maja vsakoletno srečanje, ki so se ga poleg borcev med drugimi udeležili tudi učenci višjih razredov iz nekaterih šol. Sicer so po šolah organizirali ob dnevu mladosti vrsto dejavnosti. Na OŠ Mirna, kjer so imeli učenci precej proste roke pri snovanju prazničnega programa, so imeli nižji razredi pohode in piknike, učenci 7. in 8. razreda pa so se skupaj z vrstniki iz Mokronoga in Sentruperta razvedrili na prostru pod mirenskim gradom, kjer so prejeli pionirje v mladinsko organizacijo in kjer je nastopil češki dekliski pevski zbor. OŠ Sentrupert je organizirala v okviru meseca mladosti obisk v ljubljanski operni hiši.

PIONIR

GIP PIONIR NOVO MESTO
TOZD Zaključna dela v gradbeništvu Metlika

objavlja prosti delovni nalogi in opravili:

DVEH GRADBENIH TEHNIKOV

Pogoji za sprejem: — končana V. stopnja strokovne izobrazbe gradbene smeri in 3 leta delovnih izkušenj v operativi ter vozniški izpit «B» kategorije

Delo je na terenu. Delavca bosta sprejeta v delovno razmerje za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in s pogojem trimesečnega poizkusnega dela. Vloge z dokazili o izobrazbi, življenjepisom in opisom dosedanjega dela pošljite v 15 dneh na naslov: GIP PIONIR Novo mesto, TOZD Zaključna dela v gradbeništvu 68330 METLIKA, Cesta XV. brigade.

282/22

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE NOVO MESTO
Novo mesto, Novi trg 6/II

OBVESTILO
O RAZPISU ZBIIRANJA VLOG PROSILCEV ZA PRIDOBITEV STANOVANJSKEGA POSOJILA UPOKOJENCEM

Odbor za reševanje stanovanjskega vprašanja upokojencev in invalidov pri skupščini Samoupravne stanovanjske skupnosti občine Novo mesto razpisuje zbiranje vlog prosilcev za pridobitev stanovanjskih posojil za upokojence, ki imajo stalno prebivališče v občini Novo mesto. Informacije o pogojih razpisa in potrebne obrazce dobijo zainteresirani pri Društvih upokojencev in v strokovni službi Samoupravne stanovanjske skupnosti. Rok za oddajo dokumentacije je **16. junij 1989**. Posojila bodo odobrena na podlagi veljavnega pravičnika, pri odplačilu posojil bo upoštevana revalorizacija.

290/22

SAMOUPRAVNA STANOVANJSKA SKUPNOST OBČINE TREBNJE

razpisuje

XV. RAZPIS ZA POSOJILA IZ ZDRUŽENIH SREDSTEV VZAJEMNOSTI ZA KREDITIRANJE STANOVANJSKE GRADITVE V LETU 1989

Razpisujejo se:

1. posojila organizacijam združenega dela in delovnim skupnostim za nakup ali gradnjo družbenih najemnih stanovanj 560.000.000 din
2. posojila delavcem za nakup etažnih stanovanj 100.000.000 din
3. posojila delavcem za gradnjo zasebnih stanovanjskih hiš 400.000.000 din
4. posojila za preureditev podstrešij, dozidave in nadzidave zasebnih stanovanjskih hiš 200.000.000 din

Razpis za posojila pod zaporedno številko 1 in 2 je odprt do konca leta 1989, pod 3 in 4 pa do vključno 20. 6. 1989. S podrobno vsebino natečaja se lahko prosilci seznanijo pri organizacijah združenega dela, delovnih skupnostih, krajevnih skupnostih, Obrtnem združenju Trebnje in strokovni službi Stanovanjske skupnosti občine Trebnje

285/22

PŠTO za Dolenjsko

objavlja

LICITACIJO
za osebni avto ZASTAVA 750,
letnik 1980, karamboliran (nevozen). Licitacija bo v sredo, 7. 6. 1989, ob 15. uri pri gasilskem domu v Novem mestu.

KOMUNALNO GOSPODARSTVO METLIKA

Odbor za medsebojna delovna razmerja Komunalnega gospodarstva Metlika, Cesta XV. brigade 2, 68330 Metlika,

razpisuje prosta dela in naloge

VZDRŽEVALCA ČRPALIŠČA

Zahteva se obvladan program IV. stopnje strokovne izobrazbe (črpalničar) in izpit B kategorije.

286/22

KOMUNALNO GOSPODARSTVO METLIKA

Odbor za medsebojna delovna razmerja Komunalnega gospodarstva Metlika, Cesta XV. brigade 2, 68330 Metlika,

razpisuje prosta dela in naloge

INKASANTA VODARINE

na območju občine Metlika. Zahteva se obvladan program III. stopnje strokovne izobrazbe (administrativni manipulant) ter izpit B kategorije.

287/22

DOLENJCI, PRIBLIŽALI SMO VAM PROIZVODE JELOVICA

- vezana okna
- termoizolacijska okna
- polkna, rolete
- notranja, vhodna in garažna vrata
- montažne hiše
- pregradne montažne stene
- vrtno garniture (mize, stoli)

PRODAJA

STREŠNIK

industrija gradbenega materiala p.o. dobroška vas 68275 Škocjan, telefon 068/ 76-230 22-016

Prvi kupci, ki bodo plačali v gotovini, dobijo POPUST DO 20%!

Slovenija
Moja dežela.

GRADITE HIŠO, OBNAVLJATE STANOVANJE, SE ZANIMATE ZA NAKUP STAVBNEGA POHIŠTVA?

ŽELITE NASVET, PRVO KAKOVOST, MORDA ŠE KAJ?

KLIOKNA LOGATEC

PREPRIČANI SMO, DA BOMO LAHKO USTREGLI VAŠI ŽELJI, SAJ ŽE DESETLETJA OPREMLJAMO OBJEKTE S STAVBNIM POHIŠTVOM DOMA IN V TUJINI.

IZDELUJEMO: — OKNA, BALKONSKA IN PANORAMSKA VRATA — VHODNA IN GARAŽNA VRATA — OKNA PO NAROČILU — OKNA IN VRATA OPREMLJAMO Z ROLETAMI, POLKNI ALI ŽALUZIJAMI

NUDIMO: — 20% POPUST PRI GOTOVINSKEM PLAČILU — 5-MESEČNI BREZOBRESTNI KREDIT — BREZPLAČNO MONTAŽO IZDELKOV V OBJEKTE — BREZPLAČNO DOSTAVO do 100 km PRI NAKUPU NAD 20.000.000 din ZA PLAČILO V MESECU MAJU IN JUNIJU

INFORMACIJE IN PRODAJA:
KOMBINAT LESNE INDUSTRIJE LOGATEC
61370 LOGATEC, TELEFON: (061) 741-711 h.c. TELEKS 31656 YU KLI

tedenski koledar

Četrtek, 1. junija — Justin Petek, 2. junija — Evgenij Sobota, 3. junija — Drago Nedelja, 4. junija — Kristina Ponedeljek, 5. junija — Ferdinand Torek, 6. junija — Zdenka Sreda, 7. junija — Robert

LUNINE MENE
3. junija ob 20.53 — mlaj

kino

BREŽICE: 2. in 3. 6. (ob 20. uri) ameriška komedija Roksa. 7. in 3. 6. (ob 22. uri) ameriški erotični film Privlačnost. 4. 6. (ob 18. in 20. uri) ameriški znanstveno-fant. film Čudo vsomi ulici. 6. 6. (ob 20. uri) avstralski film Drži se. 7. 6. (ob 20. uri) ameriški vojni film Biloxi Blues.

ČRNOMELJ: 1. 6. (ob 20. uri) ameriški kriminalni film Nevarna vročina. 2. 6. (ob 20. uri) ameriška komedija

Trije moški in dojenček. 4. 6. (ob 18. uri) ameriški avant. film Moja afriška avantura. 4. 6. (ob 20. uri) Kobilica. 6. 6. (ob 20. uri) angleški film Link.

MIRNA PEČ: 2. 6. ameriški film Bledoljudi jezdec.

NOVO MESTO — DOMJLA: Od 2. do 4. 6. (ob 18. in 20. uri) nemška erotična komedija Seks igre v internetu. Od 5. do 7. 6. (ob 18. in 20. uri) ameriška komedija Cena ljubezni.

NOVO MESTO — DOM KULTURE: 1. 6. (ob 17., 19.15 in 21.30) ameriška tragi komedija Rain Man. Od 2. do 4. 6. (ob 18. uri) ameriška glasbena komedija Lak za lase. Od 2. do 4. 6. (ob 20. uri) ameriški akcijski film Večni maščevalci — IV. del. Od 2. do 4. 6. (ob 22. uri) ameriški erotični film Deaktivka iz Beverly Hillsa. 5. 6. (ob 18. in 20. uri) ameriški akcijski film James Bond 007.

TREBNJE: 3. (ob 20. uri) in 4. 6. (ob 18.30) francoska vojna drama Na svidenje, otroci.

ali kredit za gradbeni material. Tel. (0608) 61-172, vsak dan popoldne. (P22-29MO)

JUGO 45, letnik 1985, prodam. Ivan Tomažin, Petelinjek 35, Novo mesto. (ček-MV-22)

JUGO 45 A, letnik 1986, v dobrem stanju, prodam. Blaž Žerjav, Trebež 53, Arče, tel. (0608) 61-114. (P22-10MO)

Z 101 GTL 55, april 1987, garazirano in ohranjeno, prodam. Tel. (0608) 62-333. (P22-27MO)

FIAT 128, letnik 1987, prevoženih 22000 km, prodam. Jože Primc, Koroska vas 37, Novo mesto. (2238-MV-22)

APN 6, letnik 1987, prodam. Telefon (068) 65-654. (2245-MV-22)

MOPED Tomos APN 4, motor obnovljen, prodam. Tel. 23-451, popoldne. (P22-32MO)

MOTOR BT 50, letnik 1987, prodam. Tel. 28-289. (P22-32MO)

ZASTAVO 101, letnik 1987, prodam. Tel. 24-931, po 14. uri. (2253-MV-23)

GOLF JGL, letnik 1981, 67000 km, dobro ohranjen, prodam. Gornji Kot 13 pri Dvoru. Ogled popoldne. (2254-MV-22)

LADO 1200 KARAVAN, letnik 1983, prevoženih 40.000 km, prodam. Judež, Cikava 10, Novo mesto, tel. 23-484. (2273-MV-22)

Z 101, letnik 1986, ter stajer 18 prodam. Tel. 42-571. (2274-MV-22)

R 4 GTL, letnik 1984, in elektromotor 7,5 KW prodam. Tel. 27-566. (2285-MV-22)

Z 101 GTL, letnik 1986, prodam. Udovc, Slavka Gruma 8, Novo mesto. (2284-MV-22)

ZASTAVO 101, letnik 1984, prodam. Lekše, Hudenje, Škocjan. (2279-MV-22)

MOTORNO KOLO APN 6, letnik 1985, prodam. Jordan, Mačkovec 23, Novo mesto. Cena po dogovoru. (2290-MV-22)

Z 101, letnik 1981 dobro ohranjena in dodatno opremljena, prodam. Tel. (0608) 67-233. (P22-62MO)

GOLF DIESEL, letnik 1979, prodam. Tel. 41-149. (P22-64 MO)

GOLF DIESEL, letnik 1984, prodam. Drago Sila, Rimska 23, Trebnje. Tel. 44-889. (P22-63MO)

OPEL KADET, prva registracija 1978, prodam. Tel. 24-233. (P22-65MO)

KOMBI IMV furgon, letnik 1988, prevoženih 12.000 km, prodam. Pavle Bobič, Škocjan. (P22-69MO)

GOLF JGL, letnik 1981, garazirano, z dodatno opremo, prodam. Tel. (068) 51-621. (P22-70MO)

JUGO 45 AX, letnik 1988, in JUGO 55, letnik 1989, prodam. Turk, Velike Brusnice 58 a, tel. 85-406, popoldne. (2267-MV-22)

VW 1303, letnik 1975, nujno prodam. Bojan Tramte, Ratež 28, Brusnice. (2268-MV-22)

RENAULT 14 TL, dobro ohranjen, garaziran, prodam. Tel. (068) 26-118, popoldne. (2269-MV-22)

DOBRO OHRANJEN CITROEN GS 1.3, letnik 1980, ugodno prodam. Drago Vuica, Pod vinogradi 36, Straža. (2271-MV-22)

ZASTAVO 128, letnik 1985, registrirana od 24. 5. 1990, ugodno prodam. Tel. 24-376. (2272-MV-22)

ZASTAVO 750, letnik oktober 1982, prodam. Ivan Zakrajšek, Dol. Ponikve 31, Trebnje, tel. 44-392. (2291-MV-22)

Z 101, starejši letnik, ugodno prodam. Silvo Kerin, Mikote 15, Raka. (2278-MV-22)

JUGO 45, letnik marec 1983, in tovornjak zastava 650, letnik 11/84, ugodno prodam. Sajevec, Žužemberk 26. (2277-MV-22)

Z 101 GTL, letnik 1985, prodam. Ivan Kecojevič, Slavka Gruma 62, Novo mesto. (ček-MV-22)

126 P, letnik 1985, zelo ugodno prodam. Jože Smole, Mej vrti 3, tel. 21-952. (2224-MV-22)

TOMOS 14 M, FIAT 126 in samo motor Fiat 750 prodam po delih. Telefon (068) 47-319. (2223-MV-22)

VW 1200, 1972, 2000 km po generalni, prodam. Tel. (068) 56-278. (2231-MV-22)

TOMOS APN 7, letnik 1986, v odličnem stanju, prodam. Mirko Smolič, Vavpča vas 2, Dobrič. (2222-MV-22)

JUGO 55, letnik 1984, prodam. Telefon 51-123. (2227-MV-22)

BT 50 S in APN 6 S prodam. Tel. 43-719. (2220-MV-22)

službo dobi

SPREJMEMO dve dekleti za delo v kuhinji. Tel. (068) 50-125. (2257-SL-22)

ZAPOSLIM ključavničarja ali priučena delavca. Peric, tel. 21-501. (P22-45MO)

HONORARNO DELO nudim vsem, ki imate proste vikende in popoldneve ter lasten prevoz. Ločna 8/a — petek in ponedeljek ob 17. uri. (600 SM) (2251-SD-22)

stanovanja

STANOVANJE išče mlad zakonski par v Sevnici — Krško. Naslov v upravi lista. (P22-6MO)

MAMICA z dvema otrokoma išče stanovanje ali del stanovanjske hiše ali manjšo hišo v Krškem ali okolici. Možen kasnejši odkup. Kličite v večernih urah na tel. (061) 852-016. (P22-71MO)

prodam

UGODNO prodam pletilni stroj na kartice Empisal in avtomobilsko prikolico nosilnost 500 kg. Dol. Kamence 21, telefon 27-505, zvečer. (P22-65MO)

KOŠNJO v Seliščih prodam. Vera Bučar, Selišče 1, Dol. Toplice. (2235-PR-22)

MAESTRAL 18 S in motor Tomos 4,5 prodam. Tel. 44-409. (2246-PR-22)

PRALNI STROJ Gorenje, rabljen in nov candy 404 B prodam. Tel. 24-085. (P22-12MO)

PEČ za centralno kurjavo 32 KW, novo, nerabljeno, prodam. za 6 milijonov dinarjev. Tel. 23-573. (P22-15MO)

V BLIŽINI Sevnice prodajamo ovce in opremo (električni pastir in škarje za striženje ovac) po ugodni ceni. Informacije po telefonu popoldne (061) 647-147, zvečer v soboto in nedeljo (061) 877-469. (P22-20MO)

NOV KÜPERSBUSCH za etažno centralo prodam. Gornji Kot 13 pri Dvoru. (2254-PR-22)

TELICO, brejro 6 mesecey, in prašiča, težkega 100 kg, prodam. Črtalič, Gor. Brezovica 18, tel. 42-352. (2255-PR-22)

MIZARSKO tračno žago ugodno prodam. Tel. (0608) 82-281. (P22-34MO)

HRASTOVE in smrekove plohe ter deske prodam. Belokranjska 54, (Gotna vas), Novo mesto. (2259-PR-22)

JADRALNO DESKO HI-FLY 555 prodam. Tel. (0608) 81-335. (P22-36 MO)

KUHINJO, novo, nerabljeno, ugodno prodam. Miklič, Hudenje 1, Škocjan, tel. 76-110. (P22-49MO)

PRODAM 300 kom BHS in rabljeno kuhinjsko pohištvo s kladilnikom. Strojnik, Dobra 63, Otočec. (P22-58MO)

PRIKOLICO adira 310, letnik 1980, prodam. Tel. 85-108. (P22-58MO)

BAS OJAČEVALEC marshall combo 60 in klaviature z ritmi yamaha PSR 6 prodam. Stanojevič, Vavta vas 77, Straža. (2286-PR-22)

SPALNICO ugodno prodam. Ratko Savič, Slavka Gruma 60, Novo mesto, telefon 27-579. (2287-PR-22)

MLADIČE — nemške ovčarje, stare 6 tednov, prodam. Podgora 1 pri Prečni, tel. 23-529, zjutraj. (2282-PR-22)

ČRPALKO grundfus za centralno kurjavo, novo, originalno nemško, še zapakirano, ugodno prodam. Tel. 28-706, vsak dan. (P22-72MO)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

KUHINJSKO POHIŠTVO, lepo ohranjeno, ugodno prodam. Tel. (068) 22-384. (2233-PR-22)

NOVO cementno strešno opeko (samo 9 kom na m²) prodam. Dostava tudi na dom. Marija Masej, Kandrše 32a, 61252 Vače pri Litiji. (P21-6MQ)

DOLENJSKI LETALSKI CENTER PRIREJA V NEDELJO, 4. JUNIJA 1989 OB 13. URU NA LETALIŠČU V PREČNI

VELIKO TOMBOLO in LETALSKI MITING

GLAVNA NAGRADA
RENAULT 19 GTS

IGRAJO »FANTJE Z VSEH VETROV«
SREČELOV Z LEPIMI NAGRADAMI
VOŽNJE Z LETALOM!

labod grafika

Ivan Suša, Cerovec 10, Trebelno, tel. 49-419. (2276-KS-22)

TRAKTOR zetor 25 prodam. Cena po dogovoru. Tel. (0608) 67-048. (P22-61MO)

BOČNO KOSO za traktor štore 404 prodam. Tel. (068) 76-009. (P22-68MO)

TRAKTOR Steyer, tip 430, prodam ali menjam za steyer 18 tudi novjši tip. Jože Novak, Orehovica 52, Šentjernej. (2247-KS-22)

TRAKTOR Zetor 2511, dobro ohranjen, prodam. Peter Starešinič, Krasinec 9, Gradac, tel. 57-229. (P22-2MO)

TRAKTOR TV 419 s priključki in tomos avtomatik prodam. Tel. (068) 42-551. Kličite popoldne! (2249-KS-22)

KOSILNICO figaro (bencin-petrolej), dobro ohranjeno, ugodno prodam. Anton Benčin, Vel. Mraševo 20, Podbočje. (P22-9MO)

OBRAČALNIK SIP 220 prodam. Vojko Pušnar, Gabrovčec 15, 61301 Krka. (P22-21MO)

razno

ZDOMCI! V Posavju prodam strojnoobdelovalno ključavničarsko delavnico z vsemi stroji, trgov in objekti z možno ureditvijo stanovanja. Tel. (0608) 31-513 ali 31-637. (P19-22MO)

KOŠNJO, prvo in drugo, ugodno prodam. Meserko, Ljubljanska 4, Novo mesto. (P22-8MO)

VIKEND v Bohinju s 4 ležišči oddam. Tel. (061) 315-071. (P22-17MO)

preklci

STANE MIKLIČ, Dol. Toplice, preklčujem vse nerušne in žaljive besede, ki sem jih izrekel dne 14. maja 1989 tovarišu SREČU PODBREŽNIKU, uslužbencu postaje milice Novo mesto. (2250-PK-22)

obvestila

BELE PIŠČANCE, brojlerje, stare štiri tedne, prodajamo vsak dan. Stane Prevolšek, Čatež, 68212 Velika Loka. (P22-60MO)

NESNICE, mlade jarkice pasme hisex, rjave, iz kooperacijske reje, navajene na domačo hrano (opravljena vsa potrebna cepljenja), prodajamo po dnevnih cenah. Naročila sprejema in daje vse informacije Jože PROSENİK, Bratov Gerjevič 32, Dobova, tel. (0608) 67-607. (P15-26MO)

POROČILO
O JAVNEM ŽREBANJU DOBITKOV LOTERIJE
33. POHODA PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE, KI JE BILO DNE 23. MAJA 1989 V LJUBLJANI

Srečke, ki se končujejo na številko	so zadele dobitek din	Srečke, ki se končujejo na številko	so zadele dobitek din
950	50.000	255	10.000
2080	100.000	385	10.000
4670	100.000	805	20.000
4770	300.000	69785	400.000
1	2.000		
57841	500.000	59226	5.000.000
62801	500.000		
		087	20.000
302	10.000	22467	10.000.000
25872	400.000		
52672	500.000	148	10.000
60372	500.000	11408	400.000
		49258	3.000.000
		77509	400.000
733	20.000		
24	5.000		
44	5.000		
534	10.000		

Dobitke do vključno 10.000 din izplačuje Loterija Slovenije na vseh svojih prodajnih mestih, vse ostale dobitke pa Odbor za Pohod po poteh partizanske Ljubljane, Gregorčičeva 15, Ljubljana, vsak dan razen sobote in nedelje, od 8. do 13. ure. Izžrebane srečke lahko pošljete v izplačilo tudi po pošti. Pri dobitkih nad 10.000 din se pri izplačilu odtegne prometni davek na dobitke pri igrah na srečo.

Izplačevanje dobitkov zapade 26. julija 1989.
ODBOR ZA POHOD PO POTEH PARTIZANSKE LJUBLJANE KOMISIJA ZA LOTERIJO

Upravni organi občine Novo mesto
Razpisna komisija delovne skupnosti

RAZPISUJE
 prosta dela in naloge

VODJE PREMOŽENJSKOPRAVNEGA REFERATA

Poleg splošnih pogojev, ki jih določa zakon o sistemu državne uprave in o izvršnem svetu skupščine SR Slovenije ter o republiških upravnih organih, se zahteva še izpolnjevanje pogojev:

- visoka izobrazba pravne smeri
  - 5 let delovnih izkušenj
  - opravljen strokovni izpit
  - aktivno znanje slovenskega jezika
- ter pogojev, določenih v Druženem dogovoru o uresničevanju kadrovske politike v SRS, predvsem moralno-etične vrline, samoupravnost in uspešnost pri delu, komunikativnost ter sposobnost usklajevanja širših družbenih interesov na podlagi meril in pooblastil.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polno delovno obveznostjo.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in življenjepisom sprejema 8 dni po objavi Sekretariat za občo upravo — kadrovska služba upravnih organov občine Novo mesto, Ljubljanska cesta 2.

Kandidate bodo o izidu izbire obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

242/22

OSMR TNICA

Kruta usoda je našega novorojenčka

JANEZA
UDOVIČA-PETRINČIČA

že ob rojstvu iztrgala iz naših rok. Ostal nam boš v večnem spominu.

Žalujoči: mami, oči, sestrici Lea in Tea ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

Po težki bolezn nas je v 49. letu starosti zapustil naš dragi brat

ALOJZIJ
GRAHELJ

Rodine 5, Črnomelj

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo zdravniški pomoči in vsem ostalemu medicinskemu osebju Doma starejših občanov v Črnomlju, sorodnikom in vsem, ki so pokojnemu darovali vence in cvetje in ga spremlili na njegovi zadnji poti. Vsem skupaj še enkrat iskrena hvala!

Žalujoči: bratje in sestre

DO „PREVOZ“ p. o.
Brežice

objavlja dela in naloge

1. PROMETNIKA
2. VOZNIKOV TOVORNJAKA

Pogoji:

pod 1

- V. stopnja strokovne izobrazbe prometne ali komercialne smeri
- znanje tujega jezika (angleškega ali nemškega)
- obvladanje strojepisja
- dve leti delovnih izkušenj
- šestmesečno poskusno delo

pod 2

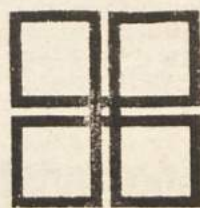
- IV. stopnja strokovne izobrazbe, voznik C in E kategorije
- eno leto delovnih izkušenj
- trimesečno poskusno delo

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Dela pod 1 potekajo v dveh izmenah.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema kadrovska služba 15 dni po objavi.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju prijav.

293/22

induplati

Industrija platnenih izdelkov
INDUPLATI, p. o., Jarše, p. Domžale

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge:

1. ŠIVILJA

(več delavk za oddelek konfekcije Mokronog)

Pogoji za izbiro:

- IV. stopnja, tekstilni konfekar
- zaželeno so delovne izkušnje

Delovno razmerje bomo s kandidati sklenili za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in trimesečnim poskusnim delom. Kandidati naj pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju objavljenih pogojev pošljejo v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: Industrija platnenih izdelkov INDUPLATI, p. o., Jarše, p. Domžale, z oznako za kadrovska službo.

O izbiri bomo kandidate obvestili v 30 dneh po končanem zbiranju ponudb.

288/22

ZAHVALA

Po težki bolezn nas je v 68. letu starosti zapustila naša mama, stara mama, sestra in teta

PEPCA
PINTAR-
KLEMENC

roj. Hočevar,

iz Strojarske 3, Novo mesto

Zahvaljujemo se vsem sorodnikom, sosedom, posebno Brkičevim in Oprešnikovim, prijateljem in znancem, ki so nam v težkih trenutkih pomagali in pokojno mamo v tako velikem številu pospremili k zadnjemu počitku, nam izrekli sožalje, darovali vence in cvetje. Hvala tudi dr. Kranjcu, sestri Verbičevi, patronažni sestri Tanji Sever ter gospodu proštu Lapu za lepo opravljeni obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Otroci: Franci, Jožica in Vili z družinami

ZAHVALA

V 56. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

JURE
BUČAR

iz Metlike, Ul. Belokranjskega odreda 13

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali cvetje in vence ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot. Posebej se zahvaljujemo Jožetu Štefaniču, Jožetu Budačkemu, DO Novoteks-predilnica Metlika, ZD Metlika, mestni godbi Metlika in Jožetu Matjašiču za poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala tudi g. župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Bara, sin Branko z družino, hčerka Verica z družino in ostalo sorodstvo

Človek enkrat le živi in se ne vrne, kakor zvezda je, ki sije in se utrne.

V SPOMIN

30. maja so minila tri leta, odkar je v 19. letu tragično ugasnilo življenje naše ljubljene, zlate hčerke

BRANKE
KNEZ

Spomin živi, bolečina ostaja vse večja. Tvoj dom ostal je tih, odkar zastal je tvoj dih. Brez tebe, hčerka, smo ostali žalostni in čisto sami.

Tvoji: mami, oči, tvoj Marjan, stara mama in ostali

Krmelj

SLIKE, ovalne in štirioglate na porcelanu, za nagrobne spomenike izdeluje slovenski umetnik v Sarajevu. Informacije na naslov: Petar Travar, Ul. Cetinjska 10, 71000 Sarajevo. (P19-10MO)

PIŠČANCE bele težke pasme, primerne za zakol, prodajam v soboto, 3. junija 1989. Jože KUHELJ, Šmarje 9, Šentjernej, tel. 42-066. (2288-Cb-22)

VZGOJNO-VARSTVENA ORGANIZACIJA
NOVO MESTO

Ragovska 18
68000 Novo mesto
Svet VVO

RAZPISUJE

prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. pomočnik ravnatelja
2. pedagoški vodja
3. vodja zdravstveno-higienskega režima in oddelkov družinskega varstva

Pogoji:

pod 1: visoka strokovna izobrazba; diplomirani pravnik, diplomirani ekonomist, najmanj 5 let ustreznih delovnih izkušenj, zaželen vozniški izpit B kategorije

pod 2: izpolnjevanje pogojev za vzgojitelja predšolskih otrok — SS ali VS ali pogojev za strokovnega delavca, najmanj 5 let delovnih izkušenj pri vzgoji predšolskih otrok, opravljen strokovni izpit, opravljen vozniški izpit B kategorije

pod 3: končana srednja šola zdravstvene usmeritve ali višja šola ustrezne usmeritve (pedagoška, zdravstvena) najmanj 10 oziroma 5 let delovnih izkušenj pri vzgoji predšolskih otrok, opravljen strokovni izpit, opravljen vozniški izpit B kategorije

Za vsa razpisana dela traja mandat 4 leta, pričetek mandata je 1. 9. 1989.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na gornji naslov v 8 dneh po dnevu objave z oznako »za razpisno komisijo«.

291/22

Solze, žalost, bolečina te zbudila ni in ostala je praznina, ki zelo boli.

ZAHVALA

Kruta usoda nam je vzela našega komaj 29 let starega ljubljene očja, moža, sina in brata

JOŽETA
FLAJNIKA

Marbach ZRN — Gradac v Beli krajini

Iskrena hvala sorodnikom, dobrim sosedom, prijateljem in znancem za pomoč v težkih trenutkih. Hvala vsem, ki ste nam izrazili sožalje, darovali vence in cvetje ter pokojnika spremlili na njegovi mnogo prezgodnji zadnji poti. Prisrčna zahvala Rudiju Dimu za tople besede slovesa pred domačo hišo, g. župniku iz Podzemlja za lepo opravljeni obred in pevskemu zboru iz Črnomlja za zapete pesmi.

Vsi njegovi najdražji

ZAHVALA

V 56. letu nas je nepričakovano zapustil naš dragi mož, oče in stari oče

JURE
BUČAR

iz Metlike, Ul. Belokranjskega odreda 13

Najlepše se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, znancem, prijateljem, ki ste nam v težkih trenutkih kakorkoli pomagali, darovali cvetje in vence ter pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnjo pot. Posebej se zahvaljujemo Jožetu Štefaniču, Jožetu Budačkemu, DO Novoteks-predilnica Metlika, ZD Metlika, mestni godbi Metlika in Jožetu Matjašiču za poslovilne besede ob odprtem grobu. Hvala tudi g. župniku za opravljeni obred.

Žalujoči: žena Bara, sin Branko z družino, hčerka Verica z družino in ostalo sorodstvo

Človek enkrat le živi in se ne vrne, kakor zvezda je, ki sije in se utrne.

V SPOMIN

30. maja so minila tri leta, odkar je v 19. letu tragično ugasnilo življenje naše ljubljene, zlate hčerke

BRANKE
KNEZ

Spomin živi, bolečina ostaja vse večja. Tvoj dom ostal je tih, odkar zastal je tvoj dih. Brez tebe, hčerka, smo ostali žalostni in čisto sami.

Tvoji: mami, oči, tvoj Marjan, stara mama in ostali

Krmelj

NEVENKA ŽIBERNA

avto in povabila vanj sta čaka ali starko, ki sta jo drobila proti svojemu domu. Ne zgodi se tudi tako redko, da mora v hiši, kjer sta bolna mož in žena, skuhati čaj, oprati pavoje in sploh pospraviti. Dober glas o njenih urnih in pridnih rokah so ljudje stopnjevali celo tako, da Nevenka pomolze tudi kravo, če je treba. »To pa prvič slišim,« pravi Nevenka in pove, da krave ne zna pomolsti, ker je pravi mestni otrok, a hkrati ne bi res storila, če bi bilo treba.

Njeno delo je težko in odgovorno, saj ima pri njem tako rekotno prostoro in s tem tudi veliko odgovornosti, saj za njo ne stoji ves čas zdravnik, ki pa seveda predpiše terapijo. A naj v samotne hribovske vasi vodijo še tako ozke poti, kar je dodatna težava pozimi v snegu in ledu, ima rada prav hribe. Sama ne ve, zakaj, ampak zdi se ji, da v hribih najbolj potrebuje njeno delo in pomoč. »Prav na podeželju je še največ takih ljudi. Žal pa zmanjkuje časa za preventivno delo, saj je treba vsak dan, tudi ob sobotah, obiskati pet do osem ljudi in povsod je treba poskrbeti za težke bolnike ali za otroke,« pripoveduje Nevenka.

Že 17 let dela kot patronažna sestra, a ji tega nikakor ne bi prisodil, tako mladostna je Nevenka Žiberna. V vseh teh letih si je nabrala bogate izkušnje, vzljubila je svoje delo in ljudje jo imajo radi. Za patronažno sestro se seveda ve, da dela na terenu, da je njen službeni avto potujoča lekarna. »Zame je največja nagrada, kadar vidim svojega pacienta, ki so ga poslali iz bolnišnice kot brezupen primer, kako kosi,« pravi Nevenka in se nasmehje.

Solo je obiskovala v Novem mestu in še danes pravi, da je bila to dobra šola. Že v šoli je osvojila precej praktičnega znanja, ki ga je potem s terenskim delom samo še dogradila. »Saj je res, še danes bi se malce stresla pred strogim ravnateljem, če bi ga srečala. Ampak iz šole smo medicinke odnesle veliko znanja, česar pa ne bi mogla reči za sedanje novopečene kolege, ki praktično ničesar ne znajo,« reče kritično Nevenka. Pa tudi ne gre za golo medicinsko znanje, kako je treba dajati injekcije, previjati bolnike s preležaninami, poskrbeti za otročnice in otroke, gre srčno kulturo. Kolikokrat se je že zgodilo, da je Nevenka na kakšni vaški poti ustavila

J. SIMČIČ

Moža — ansambel

S frajtonarico, basom, bobnom in činelami obredla dosti sveta

SEMIČ — Semiški »ansambel«, v katerem igraata le Zdravko Malnarič s Kala in Slavko Plut z Mladice, zbujata pozornost, kjerkoli zaigra. Kako tudi ne, ko pa Plutovo frajtonarico spremlja Malnarič kar s tremi instrumenti hkrati: z basom, činelami in bobnom. Tudi to morda ne bi bilo nič posebnega, če ta tri glasbila ne bi bila zanimivost svoje vrste.

Bas, ki si ga je Zdravko sposodil pri Jožetu Golobču s Štrekljevca, šteje že okrog 150 let, kar se mu sicer že do dobra pozna, a ne toliko, da ne bi z Malnaričev pomočjo še vedno izvajal lepih melodij. Boben in činele pa so sploh unikat, ki jih je po Zdravkovi zamisli naredil njegov bratranec. Posebni čevlji so z vrvice povezani s tolkalom na bobna, ta pa s činelami. Zdravko mora pošteno migati z zadnjico, da začnejo igrati boben in činele, s tem pa pri poslušalcih in gledalcih vzbujata rafale smeha. Zanimivo je, da so činele narejene doma, za boben pa je iznajdljivi izdelovalec uporabil kar papirnat sod, ki je sicer, kot pravi Plut, uporaben za odlaganje različnih smeti.

Zdravko in Slavko sta v zadnjih treh letih obredla s svojimi instrumenti že precejšen kos sveta, najraje pa se spominjata obiska v Italiji, kamor so jih seveda znova povabili. Sicer pa se ne odrečeta igranju na domačih obedi, Malnarič pa je nepogrešljiv tudi v godbi na pihala, ki jo v Semiču ustanovijo vsako leto ob pustu.

M. B.-J.

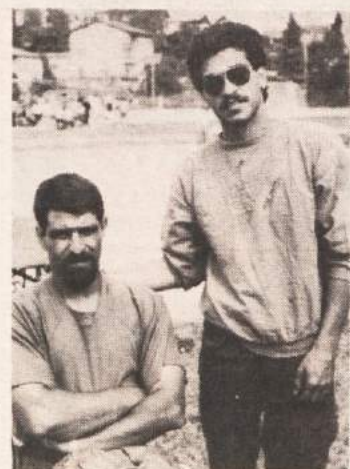
Z invalidskim vozičkom po svetu

Iranca Hossin in Esmail že drugič v Sloveniji — S postanka v Trebnjem

TREBNJE — Hossin Nik Zaban in Mohammad Esmail Shakh Ghorai potujeta po svetu. Prvi je na invalidskem vozičku in z njim bo prevozil, kot pravi, večji del tokratne poti. Kadar so Hossinove roke preveč utrujene ali če je pot predolgačasna, prezahtevna ali pa zavoljo česa drugega primernejša za vožnjo z avtomobilom, tedaj prijatelja potujeta s volksvagnom, ki ga vozi Esmail. Trpežni kombi jima je potreben tudi za prevoz vsega najnujnejšega, kar rabita na dolgi poti. Hossin vozi v vsakem vremenu, tudi v dežju, zato mora biti v avtomobilu vselej pri roki pelicina ali kak drug del opreme.

26. maja sta se Iranca pomudila v Trebnjem, kjer je precej ljudi Hossinove usode sodelovalo na Teku mladosti od Šentlovena do Trebnjega. Hossin, čeprav eden najboljših športnikov-invalidov v svoji deželi, ni tekmoval.

Neuradni namig o tem govori, da iranski olimpijski komite ni soglašal s podobnimi nastopi svojega člana. Ker torej gost iz daljne dežele ni tekmoval, je

Popotnika iz Teherana

FILM O POSAVSKEM MUZEJU

BREŽICE — Posavski muzej slavi leto 40-letnico obstoja. Osrednja prireditve bo 26. junija in takrat bodo v galeriji odprli Pavlovecovo retrospektivno razstavo. Gostom bodo predvajali film, ki ga je o muzeju posnela Breda Kovič. Na slovesnosti bo koncertiral orkester Slovenica.

MIRENČANI ORGANIZATORJI MNOGOBOJA

Taborniki odreda Mirna so bili v soboto, 27. maja, organizatorji mnogobojja, ki so ga pripravili na Otočcu. Udeležili so se ga še taborniki iz Sentjerneje, Šmarjete, Straže, Metlike, Trebnjega in Novega mesta. Številni medvedki in čebelice so svoje znanje merili v orientacijskem pohodu, streljanju z lokom, Morsejevi abecedi, postavljanju šotorov itd. V starosti skupini od 15 do 17 let so se mnogobojja udeležili le novomeški taborniki, kar opozarja, da bo taborniška organizacija imela še veliko dela, če bo hotela zadržati številni podmladek, ko bo popustila začetniška zagnanost.

M. L.

imel čas za pomenek. Govori pa v glavnem iranski jezik, in ker se Esmail spozna na angleščino, je imel za vsako Turčijo in da bosta iz Jugoslavije krenila v Italijo, Francijo, Španijo, na Nižnjo zemsko, Poljsko, v Bolgarijo; obiskoval bosta 19 držav.

Med bivanjem v Sloveniji sta srečala nekaj Hossinovih znancev, kajti ta pred 8 leti že bil v Sloveniji. V Kamniku je sodeloval na turnirju. S tistega njevega obiska ga najbrž poznajo tudi ljubljanskemu Zavodu za rehabilitacijo invalidov, kjer so mu tokrat nekoliko popravili voziček, kar zdelan od polja. »Ljudje v Sloveniji so prijazni in se jim zahvaljujemo za vse,« pravi popotnik najbrž zaradi omenjene in drugih podobnih prijaznih potez gostiteljev.

Na dolgi poti jima pomenijo vez domačini pogosti telefonski klici v Teheran. Hossin ima doma štiri sinove in ženo, ki je prav tako na vozičku in je tudi športnica. V Teheranu imata popotnika kajpak tudi sodelavce. Hossin je zaposlen v bolnišnici, Esmail pa prodaja v kiosku na letališču.

M. LUZAR

KLOP OGROŽA GOBARJE

KOČEVJE — Znani slovenski barski strokovnjak dr. Dušan Vrščina minulih četrtek predaval kočevskim gozdarjem o pomladanskih in poletnih gozdnih škodljivcih in njihovih posebnostih. Na začetku predavanja pa je poudaril nekatere nevarnosti preže na gobarje. Med živalmi so za gobarja najbolj nevarne kače in klopi, da o medvedih ne govorimo. Predavatelj je še posebno opozoril na novo bolezen, ki jo povzročajo klopi — prvič so jo odkrili pred nekaj leti v Ameriki, zdaj pa je več tabornikov že pri nas in tudi na Kočevskem — ozdravljiva pa je le v prvi fazi. Njena značilnost je, da nastane okoli 3 cm velik madež, ki srbti. Madež ni posem okrogel, ampak ima na obodu manjše polkroge kot cvetne liste. Zunanji strani je rdeče barve, na notranji pa blede. Najboljši ukrep proti pikavi primerna obleka, ki naj bo trdna in gladka, da po njej klop zdrzne na tla, te kopanje po gobarjenju in seveda pregled kože.

Samodejna vožnja lade samare

Skoraj nova lada samara Staneta Finka iz Novega mesta se je začela sama voziti po parkirišču — Škode je precej, a se ne ve, kdo jo bo poravnal

Stane Fink s Ceste herojev v Novem mestu doslej ni bil vpraševan, pa se kaj lahko zgodi, da to postane, povsem gotovo pa je, da bo prihodnjič krepko razmislil, preden se bo spet odločil za nakup avtomobila, če bo imela pri tem kaj zvržen kragujevska Zastava.

Zgodba, ki jo je doživljal s svojo novo lado samaro, namreč presega mejo normalne fantazije in je hkrati precej daleč od običajne poslovne morale. Fink je marca letos pri novomeški Novotehni vplačal lado samaro in jo 13. aprila tudi prevzel. Avto se je čisto normalno vedel do 800 prevoženih kilometrov in do 24. aprila. Tega dne je avto stal na parkirišču na Cesti herojev, Stane Fink pa je bil medtem v službi. Okoli 15. ure popoldne se je avto iznenada in brez vsake tuje pomoči začel gibati po parkirišču, tako da je najprej oplazil fiat 126 P, ter potem ob zid pritnil še »katroc«. Tam je bilo prisotnih kakšnih 20 ljudi, ki so videli samodejno gibanje lade samare, kasneje so poklicali še gasilce in miličnike. Prvi so v avtu prekinili tok, da se je avto končno ustavil, drugi pa so naredili zapisnik. Vse to je bilo treba storiti, saj je ponorela lada samara naredila nekaj škode na »bolhi« in tudi na »katrci«, pa tudi sama je ni odnesla brez prask.

Že naslednji dan je Fink odpeljal avto na Novotehni servis, kjer stoji že od 25. aprila. Ves ta čas je Fink seveda brez nje. Med tem časom so se vrstili dogodki, ki so Staneta Finka vedno bolj prepričevali, da je naletel na mino,

kakršne Zastava nastavlja nič hudega slutečim kupcem. 11. maja si je avto ogledala komisija iz Ljubljane, ki ni mogla odkriti, zakaj se je avto začel sam voziti pa parkirnem prostoru. Ker sami niso mogli ugotoviti napake, so o tem obvestili komisijo v Kragujevcu. Ta je zahtevala poškodovane dele, da si jih ogleda in strokovno oceni, zakaj se je avto začel premikati sam od sebe.

Ves ta čas je Fink brez avtomobila, porabil je nekaj dni dopusta, da je hodil na Novotehno in moledeval za avto, kjer pa ga niso kaj dosti tolažili, češ take stvari se lahko zavlečejo tudi na nekaj mesece. In dodali so še, da ga bodo izročili pravni službi, če bo le preveč vztrajno zahteval svoj avto nazaj. Fink je bil namreč pripravljen, da sam zamenja okvarjene dele v vžigalnem sistemu, da bi se z avtom lahko vozil, ko je že odšel zanj toliko milijard. A iz te moke ni bilo kruha. Avto je tedaj še vedno stal na parkirnem prostoru Novotehne in čaka na modre člane komisije, ki naj bi ugotovila vzroke vseh nezdov.

Koliko je skupne škode zaradi lade samare, še ni ocenjeno. Fink, ki je avto imel in ni imel, namreč ni plačal prometnega davka v roku 15 dni. Avto je bil poškodovan nekaj dni prej, preden je ta rok potekel. Potem je davek le plačal, ampak sedaj so mu naračunali še za 1,7 milijona dinarjev zamudnih obresti.

Fink zdaj čaka na razplet te avtomobilske zgodbe brez primere in medtem hodi peš. Kdo je za vse skupaj kriv, se ne ve, vendar je vprašanje, če so v Novotehni naredili vse, da bi preprečili

take zaplete. In če so vse naredili, je potem vprašanje, ali ima smisel, da še naprej poslujejo s takim poslovnim partnerjem, kakršna je Zastava iz Kragujevca, ki se obnaša do domačega kupca precej drugače kot do ameriškega. Tam bi avto zamenjali še istega dne in se kupcu opravičili, pri nas pa mu grozijo.

J. SIMČIČ

DAN MLADOSTI NEKOLIKO DRUGAČE — Črnomaljski mladinci so letos pripravili nekoliko drugačno praznovanje svojega dneva, ne konvencionalno in po protokolih, temveč sproščeno, takšno, kakršnega so si že dolgo želeli. Da je bila zares po meri mladih, se je strinjalo tudi nekaj sto obiskovalcev 6 ur trajajoče prireditve na tržnici, na kateri so nastopile tri glasbene skupine: Šok band iz Semiča, Orfej iz Črnomlja in Mama Dolores iz metliške občine. Predstavili so novo knjigo Tomaža Skrbinška »Moja Kolpa-Mea Culpa« in pesniško zbirko Boštjana Švajgerja »Ob ostrih robovih svetlobe«, študenta likovne akademije pa sta hkrati slikala na zidove in papir. Z modno revijo se je predstavil butik Valentino, s plesom pa plesni skupini iz tukajšnje srednje šole in dekleta iz Adlešičev, ki si niso zaman nadela ime Can-can girls, saj so s kan-kanom v originalnih oblačilih zelo navdušila gledalce (na fotografiji). (Foto: M. Bezek-Jakše)

Halo, tukaj Dolenjski list!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo v bodoče več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvalili, ali pa opozorili na zanimiv dogodek iz domačih krajev. Prisluhnili vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Pokličite nas lahko vsak četrtek popoldan, med 19. in 20. uro na telefon (068) 23-606. Eden od dejurnih novinarjev vam bo rad prisluhnil.

V SOBOTO »IGRAJ KOLO«

MOKRONOG — Letošnja tradicionalna revija folklornih skupin Posavja in Dolenjske pod imenom Igraj kolo bo to soboto v Mokronogu. Nastopili bodo plesalci folklornih skupin s Senovega, iz Artič, Pišec, Novega mesta in Mokrokoga. Predstavili bodo ljudske plesne iz Bele krajine, Gorenjske, Prekmurja, Štajerske, Koroške in Medžurjja.

DOJVE RIBIŠKIH TEKMOVANJ

NOVO MESTO — Ribiška družina Novo mesto v soboto in nedeljo, 10. in 11. junija, družinski tekmovanji v lovu na največjo ribo in tekmovanje v lovu rib z plovcem. Zbor udeležencev bo pri gostilni Prešeren v Kronovem in sicer v soboto ob 16.30, v nedeljo pa ob 7. uri. Zainteresirani se lahko prijavijo do 8. junija po telefonu 21-251 ali osebno v pisarni ribiške družine.

kozjerija ATE, KAJ VSE SI TI ŽE BIL?

Mali je včasih tečen kot podrepna muha.
— Ate, si bil tudi ti dojenček?
— Vsakdo je dojenček. Iz malega raste veliko.
— Potem si bil pa ciciban, kajne?
— Točno. Tudi ciciban sem bil.
— So tudi tebe sprejeli v pionirsko organizacijo?
— Bil sem pionir, o tem ni dvoma.
— 25. maja pa si postal mladinec.
— Kako veš?
— Zmeraj sprejemajo pionirje v mladinsko organizacijo 25. maja. Kaj si bil pa potem?
— Krajan.
— Pa po tem?
— Občan.
— In nato?
— Državljan.
— Kar nadaljnj.
— Bil sem tudi svetovljan.
— Pa po mitingih?
— Jugoslovan.
— Ni res. Bil si lažnivec. Na mitingih so kričali, da Slovenci lažejo.
— Če ti tako praviš, Mali.
— Tako so kričali v Beogradu pa v Novem Sadu. Morda še kje. Bil si tudi lažnivec, da veš.
— Nikoli pa nisem bil partizan.
— Vem, prepozno si rojen.
— Tudi ti nisem bil nikoli.
— Morda nisi imel priložnosti za to. Učitelji nimate kje krasti.
— Celu hinavec nisem bil.
— Mama misli drugače.
— Pravico ima misliti drugače.
— Se lahko pri nas misli drugače?
— Naj bi se...
— Nekaj pa mi le prikrivaš, ate.
— Pa me res zanima, kaj.
— Prikrivaš mi, da si tudi fašist. Tega ne boš mogel zanikati, saj sem poslušal po televiziji strica Miloševića...

TONI GAŠPERIČ

studio DOLJENSKA LISTA
TOP LESTVICA DOLJENSKEGA LISTA

- Top lestvico sestavljajo v uredništvu radia Glas Ljubljane in teleteksta ljubljanske televizije. Po valovih Studia D jo lahko slišite vsako soboto ob 11. uri, preberete pa vsak četrtek v Dolenjskem listu.
- (1) Mandala day — SIMPLE MINDS
  - (2) Nineteen forever — JOE JACKSON
  - (3) Lullaby — THE CURE
  - (4) Romeo in Juliet — LOU REED
  - (5) Lisa jane — THE DIRTY DOZEN BRASS BAND
  - (6) Here comes your man — THE PIXIES
  - (7) Lipe — AVTOMOBILI
  - (8) Fire woman — THE CULT
  - (9) Tata i mama — DISCIPLINA KIČME
  - (10) Doit need love — JOHNNY DUESEL & INJECTORS

studio DOLJENSKA LISTA
Lestvica narodnozabavne glasbe Studia D in Dolenjskega lista

- Žreb je nagrado Studia D ta teden dodelil DRAGU VOVKU iz Drame pri Sentjerneju. Lestvica pa je taka:
- (4) Pri nas doma — MARELA
  - (1) Dolenjska veselica — DOLENJCI
  - (2) Dobro jutro — TOPLAR
  - (3) Šentjernejski korenjaki — MLADI VAL
  - (5) Ljubzen pod Gorjanci — ANSAMBEL JERKO
  - (6) Avtošola — R2
  - (8) Igral je kitaro — SLOVENIJA
  - (10) Domača vas — RUBIN
  - (7) Če bi se še enkrat rodil — ŠTIRJE KOVAČI
  - (9) Pri nas Belokranjci — ANSAMBEL T. VERDERBERJA
- Predlog za prihodnji teden: Za ljubi mir — FANTJE Z VSEH VETROV

Glasujem za:
Moj naslov:
Kupone pošiljajte na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto